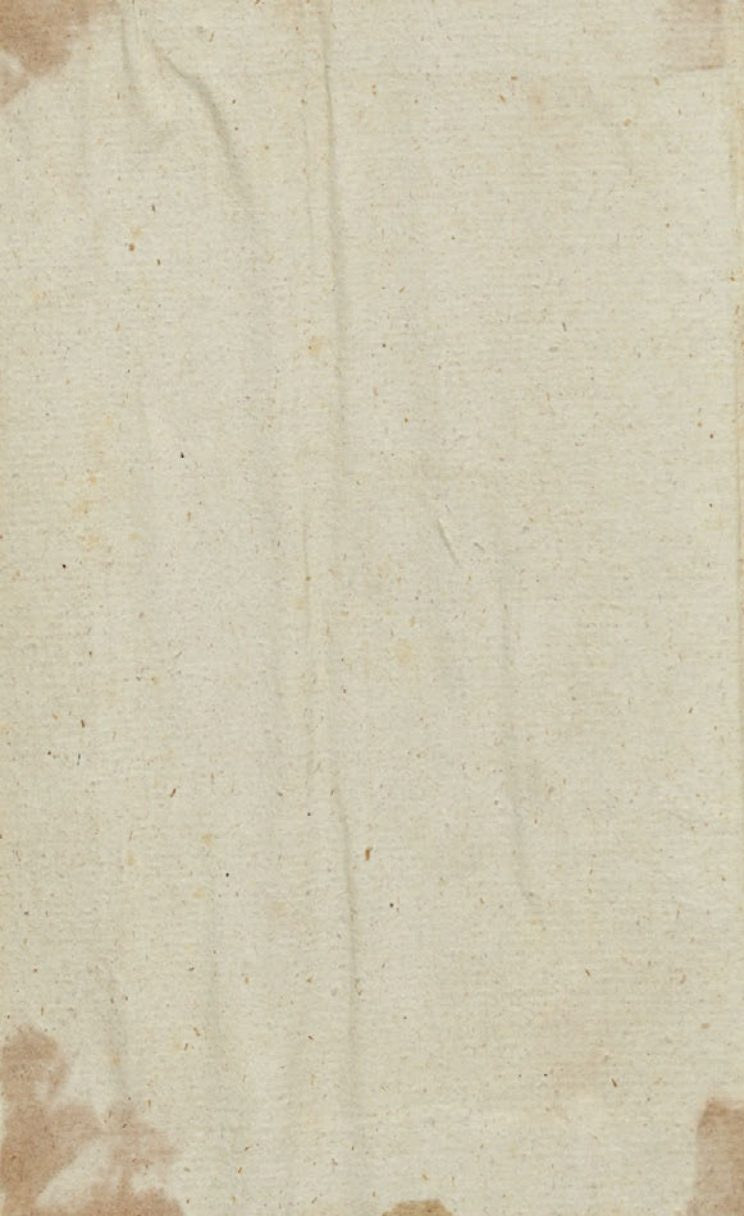
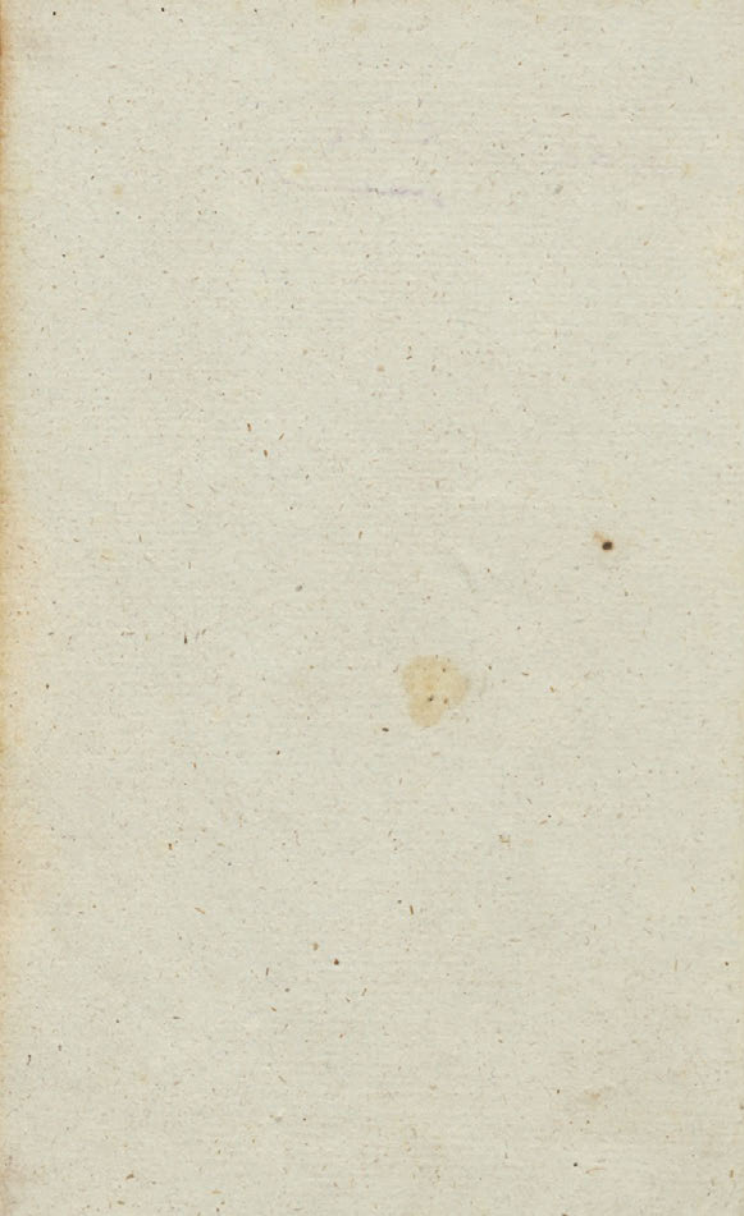

Die Glosse

KER,SHAN,SKI KATOL,SHKI

N A U K

S A

ODRA,SHENO MLADO,ST.

V' natif téh bukev so milostljivi Firšht

GOSPOD GOSPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski škof 3oga luthza 1828 dovolili.

V' LJUBLJANI 1828,

NATIŠNIL JOSHEF SASSENBERG.

*Na prodaj per Adam Henriku Hónu,
lukvovésu in kupzhevóvzu s' popirjem.*

*En Gospod je , ena vera, en kerjt. En Bog
in Ozhe je vsih, kleri je zhes vse in po
vsem, in v' nas vsih. Efes. 4, 5 — 6.*

D. 90161040652

K a s a l o.

Stran.

O d kerfhaufkiga nauka sploh	1
Od vere	2
Pervi zhlen vere, od Boga in stvarjenja	8
Od boshjih lastnost	10
Od svete Trojize	17
Od angelov	19
Od zhloveka	21
Drugi zhlen vere	25
Tretji zhlen vere	27
Zheterti zhlen vere	33
Peti zhlen vere	37
Shesti in sedmi zhlen vere	40
Osmi zhlen vere	42
Devetl zhlen vere	45
Od gmajne svetnikov	46
Deseti zhlen vere	48
Enajsti zhlen vere	49
Dvanajsti zhlen vere	50
Od upanja	51
Od molitve	53
Od Ozhenasha	58
Od angeloviga zheshenja	63
Od ljubesni	66

	Stran.
Od defet boshjih sapoved	70
Od zerkovnih sapoved	112
Od svetih sakramentov	133
Od kershanske pravize	191
Drugi del kershanske pravize	208
Od dobrih dél in njih saflushenja	222
Od stitirih poslednjih rezhi	231

Od keršhanskiga nauka splòh.

Kaj naš uzhi keršhanski nauk?

Keršhanski nauk naš uzhi Boga sposnati, mu práv flushiti, de se svelizhamo.

Ali nam je slo potrebno vediti keršhanski nauk?

Slo nam je potrebno vèditi keršhanski nauk, ker je Bog zhlovéka sató sivaril, de bi ga sposnal, mu flushil, in se svelizhal, kar pa ni mogozhe, zhe ne vé Jesufovih naukov.

Ali je she sadošti, de le vémo, kar je Jesus uzhil?

Ni she sadošti, de le vémo, kar je Jesus uzhil, tudi storiti moremo s' pomozhjo gnade lošhje letó.

Koliko poglavitnih délov ima keršhanski nauk?

Keršhanski nauk ima pet poglavitnih délov: vero, upanje, ljul ésen, svéte sakramente in keršhansko právizo.

Pervi dél.

Od kershanske katólskhke vére.

Kaj je véra katólskhkiga kristjana?

Véra katólskhkiga kristjana je dar boshji, zhesnatorna luzh, od Boga mu vlita zhednost, fkosi ktero vse sa ref ima in terdi, kar je Bog rasodel, in kar katólskhka zérkev verovati sapoveduje, naj bo v' svetim písmu sapísano ali nè.

Sakaj pravimo, de je vera dar boshji?

Sató, ker darú vere šnobén zhlovek ni bil vréden, in bi je s' svojimi déli nikoli ne bil saflushil, ako bi mu je Bog is svoje milosti ne bil dal.

Sakaj pravimo, de je vera zhesnatorna luzh?

Sató, ker po nje sposnamo k' svelizhanju potrebne resnize, kterih bi s' svojo pametjo ne bili nikoli sposnali.

Sakaj pravimo, de je vera od Boga vlita zhednost?

Sató, ker Bog s' svojo posvezhujozho gnado zhloveshki um rasvetluje, de vse sa ref ima in terdi, kar je Bog rasodel, in zhloveshko voljo nagiba, in jimozh daje po resnizah sve-te vere shiveti.

Kaj je po kershansko katólskhko verovati?

Je vse sa ref verjeti, kar je Bog rasodel,

in kar zérkev verovati ukasuje, naj bo v' fve-
tim písmu sapísano ali ne.

*Sakaj moremo vse, terdno verjeti, kar
je Bog rasodel?*

Sató, ker je Bog! vezhna resniza in mo-
drost, ki ne, more nè golufati, ne golufán
biti.

*Sákaj smo dolshni vse verovati, kar
nam katolshka zerkev verovati ukasuje?*

Sató, ker se ona nikoli ne smoti v' resni-
zah fвете vere, ko je šteber in terdnost resni-
ze, in jo Jesus vselej vse smote váruje.

*Ali je katolshka véra k' svelizhanju
potrébna?*

Katolshka véra je vsakimu zhlovéku k' sve-
lizhanju potrébna, ker bres vere ne more no-
beden Bogu dopasti, torej tudi ne svelizhan
biti.

*Ali je k' svelizhanju shé sadoosti, de
kristjan le v' ferzu veruje, kar je Bog
rasodel?*

To she ni sadoosti, on more tudi: 1.) po
veri shiveti, 2) kar v' ferzu veruje, kadar je
savaljo zhasli boshje in svelizhanja blishniga
tréba, tudi s' ušmi ozhitno prizhati.

Smémo kterikrat vero satajiti?

Nobenkrat je ne smemo satajiti; temuzh
raji moremo umréti, kakor pa vero satajiti.

*Ali je pa lahko po katolshki veri shivé-
ti?*

To ni lahko, ker je naša natora popa-

zhena; pa s' pomozhjo gnade boshje nam je mogozhe po veri shiveti

Od kod vémo fhe dan danashni, kar je Bog rasodel?

Kar je Bog rasodel, vémo! is sapifane in nesapifane boshje beséde.

Kaj je sapifana boshja beséda?

Sapifana boshja beséda, katero tudi svéto písmo imenujemo, so vse tiste bukve stariga in noviga testamanta, ktere so sveti moshjé od svetiga duha navdihnjeni spisali, in jih je katolíhka zerkev sa take sposnalain poterdila. *)

*) Bukve stariga testamanta so: petere Mojsefore, Josvetove bukve, bukve sodnikov, zhvetére bukve kraljev, dvoje bukve kronike, Esdrove bukve, Nehemijeve bukve, dvoje bukve Mabejev, Jobove bukve, Rutine bukve, Juditine bukve, Elstrine bukve, Tobijeve bukve, Psal-mi, pripovísti, pridigar, visóka pesem, modrostne bukve, Jesuf, Sirahov. Isaija, Jeremija, Ezehiel, Daniel, Jona, Hagej, Osija, Joel, Amos, Ab-dija, Mihej, Nahum, Habakuk, Sofonija, Zaharija, Malahija.

Bukve noviga testamanta: evangeli s. Matévsha, s. Marka, s. Lukesha in s. Janesa, s. Lukesha apostolsko djanje; shtirnjašt listov s. Pavla: eden do Rimljanov, dva do Korinzhanov, eden do Galazhanov, eden do Efesanov, eden do Filipjanov, eden do Kolosanov, dva do Tefalonizhanov, dva do Timôteja, eden do Tita, eden do Filémona, eden do Hebrejev, list s. Jakopa, dva lista s. Petra, trije listi s. Janesa apostelna, en list s. Juda, in skriyno rasodenje s. Janesa.

S' zhim so bogabojezhi mošhje, ki so pisali sveto pismo, sploh sprizhali, de jih je Bog poslal?

1) S' z h u d e s h i, ki so jih délati, ki jih nobeden drug, kakor le Bog sam, ali komur Bog mozh da, délati nemore.

2) S' p r e r o k o v á n j e m, ker so take prihodne rezhi napovedovali, kakor so se potlej godile, ki jih le Bog sam vé, ali komur jih Bog sam rasodene.

3) S' r e f n i z a m i, ki so jih uzhili, in ki is svoje lastne pameti niso mogli véditi, ampak le is rasodenja boshjiga.

Ali je v' svetim pismu noviga testamenta vse sapisano, kar je Jesus uzhil?

Ni vse sapisano; veliko refniz so apostelni Jesufovi le s' besédo uzhili, pa nè sapisali, kar sami povedó.

Od kod vemo, kar so apostelni le s' besédo uzhili, pa nè sapisali?

To vémo is uštniga srozhila. — Nastopniki apostelnov so refnize, ki so jih od apostelnov slishali, spet druge uzhili, tako, de so jih eden od drusiga svedili do danashniga dneva.

Kakó se preprizhamo, de je to uštno srozhilo, ki ga imamo, refnizhno Jesufovo in njegovih apostelnov?

Is tega, ker ga je katolshka zerkev ob vsih zhafih sa Jesufov in njegovih apostelnov nauk veruvala in osnanovala.

Kaj je tedaj nesapisana boshja beseda ali ustno srozhilo?

So tisti nauki vere, ki nam gre jih verovati, in po njih shiveti, ktere so apostelni ali is. ust samiga Jesusa Kristusa slishali, ali pa rassvetljeni od f. Duhá le osnanovali, pa né sapisali.

Kjé je ustno srozhilo hranjeno?

Samo v kershanfki katolfski, rimfski zerkvi je stanovitno, svesto in nepopazhen hranjeno.

Is koga vse svémo, kar nam je verovati?

Is f. pisma in usniga srozhila.

Kaj more vsaki zhlovek, kader se pameti své, potrebno véditi in verovati, de bo svelizhan?

1) De je en Bog.

2) De je Bog pravizhen sodnik, kteri vse dobro plazhuje, in vse hudo shtrafuje.

3) De so tri boshje pershone eniga bitja in ene natoré: Ozhe, Sin in f. Duh.

4) De je druga boshja pershona zhlovek postala, na s' svojo smertjo na krishi odreshiti in vezhno svelizhati.

5) De je zhlovéshka dusha neumerjozha.

6) De je gnada boshja k' svelizhanju potrebna, in de bres gnade boshje zhlovek nizh sa vezhno shivljenje saflushenja vredniga storiti ne more.

Kaj je vsakimu katolfskimu kristjanu sapovédano snati?

1) Apostolsko véro.

- 2) Gospódovo molitev ali ozhenash.
- 3.) Desét boshjih in pet zerkvenih sapoved.
- 4.) Sédem svetih sakramentov.
- 5.) Keršhansko pravizo.

Kje je sosebno sapopadeno, kar katolshki kristjan verovati more?

V' apostolski veri, ktera se tako le glasi: Verujem v' Boga Ozheta, vsigamogozhniga stvarnika nebes in semlje. In v' Jesula Kristusa, Sina njegoviga ediniga, Gospoda nashiga. Kteri je spozhet od svetiga Duha, rojen is Marije divize. Terpel pod Ponzjam Pilatam, krishan bil, umerl in v' grob polo-shen. Shel je v' predpekkel, tretji dan od smerti vstal. Shel je v' nebela, fedi na def-nizi Boga Ozheta vsigamogozhniga. Od ondod bo pershel sodit shive in mertve. Verujem v' svetiga Duha. Eno, sveto, katolshko zerkv, gmanjo svetnikov. Odpushanje gréhov. Vstajenje mesa. In vezhno shivljenje. Amen.

Ali je kristjanam k' pridu apostolsko vero véditi?

K' pridu jim je vediti: 1.) ker se, kolikokrat jo molijo, ob kratkim vsih poglavitnih re-shiz svete vere spomnijo. 2.) So tudi v' verovanji poterjeni, ko vedo, de ravno te re-shize verujemo, ki so jih apostelni verovali in uzhili.

Koliko délov ali zhlénov ima apostolska véra?

Apostolska vera ima dvanajst délov ali zhlénov.

Od perviga zhléna apostolske vere.

Verujem v' Boga Ozheta, vřigamogozhniga stvarnika nebes in semlje.

O d B o g a.

Kdo je vse stvaril?

Bog je nebó in semljo in vse, kar je, stvaril.

Is koga je Bog vse stvaril?

Is nizh je vse stvaril, ker je préd, dokler Bog vřiga ni stvaril, le Bog sam bil.

Kako je Bog is nizh vse stvaril?

S' svojo vřigamogozhno voljo: kar hotel je, pa je bilo.

Sakaj je Bog nebó in semljo in vse, kar je, stvaril?

Bog je nebó in semljo in vse, kar je, le svoji zhařti stvaril; de je svojo vřigamogozhnořt, modrořt in dobrotljivořt rasodel; de bi ga ljudjé svojiga vřigamogozhniga, modriga in ljubesniviga Boga řposnali, ljubili in molili.

Is koga řposná zhlovek Boga in njegovo řvelo voljo?

1.) Is řvarjenih rezhi, 2.) is řamiga sebe po věřti, in 3.) is vére.

Kakó řposná zhlovek Boga is řvarjenih rezhi?

Zhe premišhljuje, kakó lépe, 'dobre in v' kakim lepim ředu so vse řvarjene rezhi, more řposnati, de to ni samo od sebe, temuzh de

je Bog vse stvaril, de tudi vse ohrani, in de je vsigamogozhen, moderin dobrotljiv.

Kakó sposnamo Boga in njegovo sveto voljo po vesti?

Vest zhloveka k' dobrimu opominja, in hudiga varije. Glasi se, kader zhlovek hohze hudo storiti, in kader je hudo storil, ga ivari, mu ne da mirú, mu védno govori, de je gnado in dopadenje boshje sgubil, in shtrafnigo saflushil; kader je pa dobro storil, mu govori, de je Bogú prijeten, mu pokoj in veselje dela. Bog je vest zhloveku stvaril, in ona pové voljo boshjo.

Samoremo Boga po stvarjenih rezhéh in po vesti práv sposnati?

Tega ne samoremo; naša pamet je prešlaba in tudi popazhena, in sato Boga in njegovo sveto voljo le nékoliko sposnamo.

Is koga se uzhimò Boga in njegovo sveto voljo práv sposnati?

Is vere, ktero je Bog sam ljudém rasodel.

Kakó vera pomaga zhlovéku Boga in njegovo sveto voljo práv sposnati?

Vera pomaga zhloveku Boga in njegovo sveto voljo práv sposnati, ker od njega pri-zhuje, njegove lastnosti sposnati uzhi, in mu nauk daje, kakó mu je po volji boshji shivéti.

Kaj nam pové sveto písmo od stvarjenja svetá?

De je Bog v' sheštih dnéh vse rezhi stvaril. *Pervi dan je Bog rékel: „Bodi svetlòba, in svetlòba je bila.“*

Drugi dan je Bog djal: Bodi podnébje v' srédi vod, in naj lozhi vodé od vod. In sgo-dilo se je.

Tretji dan je Bog vodé od semlje lozhil na en kraj, in suha semlja se perkashe. Bog je naredil studenze, potóke, réke, jésera, morje in suho semljo. In rekel je, de naj semlja rodi mnoge sélifha in drevéfa.

Zheterti dan je Bog rekel: „Naj bodo luzhi na nebu, in naj lozhijo dan in nozh, in naj bodo v' snamnja in zhase, v' dneve in léta.“ In je storil solnze, luno in svésde.

Peti dan je Bog rekel: „Naj bodo ptize pod nebam in ribe v' vodah.“

Shésti dan je Bog rekel: „Naj bodo shivina in lasijozhe shiváli in sverine na semlji.“ In poslednjizh je zhlovéka stvaril.

Kaj je Bog sédmi dan stvaril?

Bog je sedmi dan pozhival, to je, néhal stvariti; ga je posvétil, de bi tudi mi shéšt dni v' tednu délali, sédmi dan pa pozhivali, ga s' dobrimi déli polvezheváli, in se vezhniga pozhitka v' nebéfih vrédne délali.

Od boshjih lastnost.

Kaj je Bog?

Bog je sam is sebe nar bolj popelnama bitje, stvarnik vsih rezhi.

Sakaj pravimo: Bog je nar bolj popolnoma bitje?

Sató, ker so vse dobre lastnosti v' njem popolnoma; v' njem je vse dobro, in vse dobro je le od njega.

Kaj je bilo, prèden je Bog svèt stvaril?

Bog sam je bil, drusiga nizh.

Kedaj je Bog sazhél biti?

Bog ni nikoli sazhel biti; on je vselej bil, je, in bo vselej, je vezhen.

Kaj nas uzhí resniza, de je Bog vezhen?

1) De se nam ni tréba bati, de bi svojiga tolikanj dobriga Ozhéta sgrabili.

2) De mu svešto slushímo, ker nas bo vezhno frézhne storil.

3) De se gréha varujmo, ki ga bo vezhni Bog vezhno shtrafoval.

4) De v' Boga terdno upajmo, ko je vezhen, in né v' ljudi, ki umerjejo.

Ali vidimo Boga?

Ne vidimo ga, ker je sgoli duh, sam od sebe nar bolj popolnoma bitje, ki ima nekonzhno popolnoma um in voljo, teléfa pa né.

Kaj nas to uzhí, de je Bog sgoli duh?

Nas uzhí le to misliti, sheléti in storiti, kar je Bogu vshézh, ne pa tistiga, kar nashe spazheno nagnjenje hozhe.

Ali zhlovek kterikrat kaj misli ali stori, de bi Bog ne védil?

Nikoli nizh. Bog vé, kar se sdaj povsod godi, kar se je shé sgodilo, in kar se bo she le sgodilo, vé vse sdanje, pretezhen in

prihodno; zlo naše nar skrivnejši misli in
shelje vé: torej ne more smotiti se, in tudi
nizh ne posabiti.

Kakó imenujemo Boga sató, ker vse vé?
Všigavedozhiga.

*Kaj se is téga uzhimó, ker vémo, da je
Bog všigavedozh?*

1) De se gréha varujmo in dobro delajmo,
zhe naš tudi nobeden zhlovek ne vidi, ker naš
Bog vselej vidi.

2) S' všim bodimo sadovoljni, kar se nam
bo sgodilo, bodisi dobro ali slabo, ker Bog
vse vé, in nam bo to v' dobro obernal.

*Sakaj pravimo, Bog je neskonzhno
moder?*

Sató, ker Bog vselej po svoji sveti volji
le dóbro hozhe, in de se dobro po njegovi
volji sгоди, nar boljshi perpomozhke isvoli.

Ali se Bog kterikrat svojih del keša?

Nikoli ne, sato ko vselej le dobro hozhe,
in vse prav, ob pravim zhašu in v' pravim
kraji stori.

*Kaj nam pomaga vediti, da je Bog mo-
der?*

De smo s' všim lahko sadovljni, kar nam
Bog pošlje, ker vémo, de bo vse k' našhimu
pridu, in de vse, kar stori, le po svoji sveti
volji prav stori.

Ali nam Bog samore vselej pomagati?
Samore, ker je všigamogozhen.

Kakó vémo, da je Bog všigamogozhen?
Vémo po tem, ko je nebo in semljo in

vse rezhi is nizh stvaril, kar hotel je, in vse je bilo; in torej mu ni nizh nemogozhe storiti, karkoli hozhe.

Kaj nam pomaga vediti, de je Bog vsigamogozhen?

'Terdno lahko upamo, de nam bo vso potrebno pomozh dal, in de nam nizh shkodovati ne more, zhe je Bog sa nas, in se ga shaliti bojimó.

Kjé je Bog?

Bog je povsod v' nebesih in na semlji, je vsigaprizhijozh.

Kaj se uzhimó is té lepe resnize; Bog je vsigaprizhijozh?

1) De Boga védno pred seboj imejmo, de ne bomo nikoli gresili, ker vémo, de Bog vse vidi. 2) Radi dobro storimo, zhe tudi nihzhé ne vidi, Bog vselej vidi. 3) V' nadlogah vanj upajmo, ker je per nas, in nam povsod lahko pomaga.

Ali hozhe Bog kterikrat, kar ni práv in dobro?

Nikoli ne; on hozhe vselej le, kar je práv in dobro, ljubi dóbro, in sovrashi hudo zhes vse, ker je svet.

Ali Bog hozhe, de bi tudi ljudi vselej storili, kar je práv?

Bog le samo to hozhe od ljudi imeti, sa to je 1.) dal zhloveku vést, 2.) svoje sapovedi, 3.) vse perpomozhke, de zblovéh samore po njegovih sapovedih shivéti, 4.) je

obljubil brumnim vezhno shivljénje v' nebesih, in gréshnikam shugal vezhno pogubljenje.

Kaj moremo storiti, ker je Bog svét?

Storiti moremo vse, kar je Bogú vlhez, in opustiti vse, kar Bog sovrashi.

Ali je vse ref, kar Bog govori?

Vse je ref; sakaj on je neskonzhno refnizhen, vé vse, in se ne more nikoli smotiti, in je svet, ne more drusiga govoriti, kakor kar je ref.

Ali pa tudi vse spolni, kar obljudi in shuga?

Vse, ker je svešt v' svojih obljudah in v' svojim shuganju. On po svoji modrosti obljudi in shuga, se nikoli ne kesá svojih obljud in svojiga shuganja, in lahko da, kar je obljudil, in lahko spolni, kar je shugal. Svešto je spolnil vse, kar je obljudil, in f'zhimur je shugal. Adam, Eva, Noe, Abraham, so nam v' poterjenje te refnize.

H' kakof nima pridu nam pomaga vediti, de je Bog neskonzhno refnizhen in svešt?

1) De lahko stanovitno verjemo vse, kar je Bog rasodel, 2) de s' sveštjo perzhakujemo, kar je Bog obljudil, in de bo ravno tako gotovo spolnil, kar je shugal, 3) De ne smemo legati, golufati, temuzh de moremo svešto spolniti, kar smo komu obljudili.

Ali se Bog kterikrat spremeni?

Nikoli né, on je od vekomaj do vekomaj smirej ravno tisti, je nespremenljiv.

Kaj je nam je uzhiti is rešnize: Bog je nespremenljiv?

De svesto njegove svete sapovedi spolnujmo, ktere se ne bodo nikoli spremenile, kakor Bog ne, ker jih je dal, in de se greha vselej varujmo, kteriga Bog vedno sovraši, in ga bo gotovo shtrafal, kakor je povédal.

Kdo da vse dobro?

Bog da ljudém vse dobro.

Kaj dobriga je, dal Bog ljudém?

Vse je is ljubesni stvaril in ohrani. Dal nam je neumerjazho dušno, pamet in prosto voljo: dal nam je Odrešhnika svojiga ljubesnjiviga Sina, in po njem narvišhi dar, sveto véro, in perpravil nam je vezhno svelizhanje v nebesih.

Ali daje Bog samo ljudém, kar jim je tréba?

Ne le ljudém, ampak tudi shivini, in vsi shivali, kar ji je tréba, in tudi vse druge stvari ohrani in preskerbi.

Kakó pravimo savoljo téga Bogu, ko nam vse da, kar je tréba?

Mu pravimo neskonzhno dobrotljiv.

Kakoshnim gré nam biti, ko je Bog takó dobrotljiv?

Sposnati moremo, de nismo téh dobrot vredni; Bogu moremo sa vse dobrote hvaleshni, v' vsm pokorni, do ljudi pa tudi dobrotljivi biti.

Ali ni Bog tudi do greshnikov dobrotljiv?

Tudi do grešnikov je dobrotljiv; on zaka, de bi se spreobrnili, in zhe se spreobrnejo in spokoré, jini grehe odpusti.

Kakó Bogú sato pravimo?

De je neskonzhno milostljiv.

Kaj nas boshja milost uzhi?

Nas uzhi v' Boga upati, de nam bo naše grehe odpustil, zhe jih bomo súpustili in se spokorili, de moremo pa tudi mi odpustiti vřim, kateri so nas rasshalili.

Kaj bo pa Bog s' takimi storil, kateri se nozhejo poboljšati?

Poshtrafal jih bo, ker je neskonzhno pravizhen: on dobre s' dobrim plazhuje, hudobne pa s' hudim štrafuje.

Ali plazhuje in štrafuje Bog shé na tém světu vselej tako, kakor si ljudjé saslushijo?

Ne vselej, po smerti bo šhe le po saslushenji dal pravizhnim nebesa, gréřhnike bo pa v' pekel savergel.

Kakó moremo shivéti, ko je Bog neskonzhno pravizhen?

Dobro moremo vselej is' ljubesni do Boga in s' veseljam delati, gréha pa se vselej varovati, in zhe smo v' gréhih, jih moremo bres odlashanja sapustiti.

Ktere lastnosti boshje nam gré tedaj Josefno véditi?

Té le: 1) Bog je vezhen, 2) sgoli duh, 3) vsigavedozh 4) neskonzhno moder, 5) vsigamogozhen, 6) vsigaprizhijozh, 7) neskon-

zhno svet, 8) neskonzhno resnizhen in svet,
 9) nespremenljiv, 10) neskonzhno dober,
 11) neskonzhno milostljiv, in 12) neskonzhno
 pravizhen.

Od Boga ediniga v' natori, trojni-
 ga v' pershonah.

Koliko je Bogov?

En sam Bog je.

Koliko je boshjih pershon?

Tri boshje pershone so: Bog Ozhe, Sin
 in f. Duh.

*Kako je tri boshje pershone ena od
 druge lozhijo?*

Tri boshje pershone se ena od druge
 tako lozhijo: Bog Ozhe je sam od sebe od
 vekomaj, Bog Sin je rojen od Boga Ozheta od
 vekomaj, in f. Duh se is - haja od Boga Ozheta
 in Boga Sina od vekomaj.

*Kaj je v' sim trém boshjim pershonam
 lastno?*

V' sim trém boshjim pershonam je lastno:

1) boshja natora in bitstvo, 2) boshje lastnosti,
 3) boshje déla, 4) boshja zhaft.

*Ktere déla se sosebno sléherni boshji
 pershoni posebej perlastujejo?*

Te le: Ozhetu stvarjenje, Sinu odreshen-
 je, svetimu Duhu posvezhenje.

*Sakaj se prvi boshji pershoni Bog
 Ozhe pravi?*

1) Sató, ker je svojiga ediniga Sina od vekomaj rodil.

2) Ker je vse stvaril in vse ohrani, torej je ozhe angelov in ljudi.

Koliko nator ima Bog Ozhe?

Bog Ozhe ima eno samo natoro, boshjo.

Koliko nator ima Bog Sin?

Dvé natori, boshjo in zhlovéshko.

Koliko nator ima Bog s. Duh?

Samo boshjo natora.

Koliko volj ima Jesus Kristuf?

Kakor ima Jesus Kristuf dve natori, takó ima tudi dve volji, boshjo in zhlovéshko.

Ali je Jesus Kristuf nebeshkimu Ozhetu enak?

Kar Bog je Jesus svojimu nebeshkimu Ozhetu v' vsem enak, ker ima vse boshje popolnamasti, je vezhen, vfigamogozhen, vfigavedozh i. t. d., kakor Bog Ozhe; kar zhlovek mu pa ni enak, ampak je manj.

So tedej trije Bogovi, ker je vsaka pershona Bog?

Niso, je le en sam Bog, ker imajo te tri pershone le eno samo boshjo natoro.

Kakó se tri boshje pershone skupej imenujejo?

Skupej se tri boshje pershone imenujejo sveta Trojiza.

S' zhem sposna katolski kristian sveto Trojizo?

Katolski kristian sposna presveto Trojizo s' snamnjem svetiga krisha, ker ta-

krat, kader krish déla, vsako boshjo per-
shono posebej imenuje.

*Kaj drusiga she da katolski kristian
s' snamnjem svetiga krisha na snanje?*

Tudi she to, de naš je Jesus Kristus na
krishi s' svojo smertjo odreshil.

Kakó se krish déla?

Krish se déla, zhe si s' defno roko zhelo,
usta in perši prekrishamo rekozh: V' imenu
Boga Ozheta † in Sina † in svetiga Duhá †
Amen.

Ali je dobro vezhkrat krish storiti?

Dobro je vezhkrat krish storiti, sosebno
pa prédén zhlovek spat gré, in bersh ko se sbu-
di, pred in po molitvi, pred in po jédi, pred
délam in po storjenim délu, v' nevarnosti in
skufhnjavah, i. t. d.

*Koga naj se spomni kristian, kader
krish déla?*

Naj se spomni, de je v' imenu Boga
Ozheta, Sina in s. Duha kerfhen, de ga je Je-
sus na krishi odreshil in se sa- nj daroval; de
naj tudi on Bogu svesto flushi, in naj bo per-
pravljen tudi raji umreti, kakor Boga s' gre-
ham rasshaliti.

Od angelov.

Ktere so nar imenitnishi stvarj boshje?

Angeli in pa zhlovek so nar imenitnishi
stvari boshje.

Kaj so angeli?

Angeli so sgoli duhovi, kteri imajo um in voljo, teléfa pa né.

Zhimú je Bog angele stvaril?

Bog je angele stvaril, de ga zhaštè, ljubijo, molijo, mu flufhijo, svelizhanje vshivajo, in ljudi varujejo.

Kaj dobriga nam angeli varhi storé?

1) Sa naf Boga profijo, in nafhe molitve Bogú srozhujejo.

2) Varujejo naf mnogih fkušnjav in nevarnost.

3) Obudujejo v' naf dobre misli in fklepe, in naf téh spomnujéjo.

4) Odvrazhujejo naf od fhkodljivih savés, ktere bi naf lahko pogubile, in naf k' pokori nagibljejo.

Kakofhne dolshnosti imamo do angelov?

Ker angeli sa nafhe svelizhanje fkerbé, fmo dolshni, 1) jih zhaštiti, ljubiti, in jim hvaleshni biti.

2) Njih svarjenje poshlufhati, in nizh ne ftoriti, kar bi jih shalilo, ker so vselej prizho nafhih dél.

3) Jih profiti, de naj Boga sa naf profijo, de bi naf v' gréh varoval, posebno pa sjutraj in svezhér.

Kakofhne je Bog angele stvaril?

Bog je angele v' svoji gnadi stvaril, in jih s' velizimi popolnamaftmi obdarová.

Ali so vsi angeli v' gnadi boshji oftali?

Ne vſi, veliko angelov je gnado boshjo s' grèham prevsetnosti sgubilo.

Kakó je Bog prevsétne angele poštrafal?

Bog je prevsetne angele, ktere hudizhe imenujemo, vezhno savergel, in v' pekel pahnil.

Kakoshni jo hudobni angeli do ljudi?

Ljudi is nevoſhljivosti skuſhajo, de bi jih v' greh sapeljali in pogubili.

Ali samorejo hudobni angeli nam ſhkodovati?

Nesamorejo, zhe v' Jesufa Kristusa terdno saupamo, ſe s' pomozhjo gnade boshje ſkuſhnjam uſtavimo, in v' greh ne dovolimo. Ako je Bog sa naſ, kdo bo ſoper naſ.

Od zhlovéka.

Ktere ſo sa angeli nar imenitniſhi ſtvari boſhje?

Ljudjé ſo sa angeli nar imenitniſhi ſtvari boſhje.

Kakó je Bog perviga zhlovéka ſtvaril?

Bog je Adamovo teló is perſti ſtoril, je va - nj dihnil, in mu je dal pametno in neumerjozho duſho, in Adam je oshivel.

Kakó je Bog Evo ſtvaril?

Bog je Evo is Adamoviga rebra ſtvaril.

Po zhigavi podobi je zhlovek ſtvarjen?

Po boshji.

Kaj je po boshji podobi stvarjeno, dušha ali teló?

Dušha, telo pa ne, ker Bog telefa nima.

V' zhim je dušha zhloveshka Bogu podobna?

V' tém: ona je duh, je neumerjozha, ima pamet, um, prosto voljo, spomin, in samore sveto shivéti, in vezhno svelizhana biti.

Sakaj je Bog ljudi stvaril?

De bi Boga sposnali, zhaštili, ljubili, mu flushili, mu pokorni in svelizhani bili.

Sa koga more zhlovek nar bolj fkerbeti?

Sa dušho, de brumno shiví in jo svelizha. Sakaj zhe bo dušha svelizhana, bo tudi teló vekomaj sh' njo frézhno: zhe bo pa ona pogubljena, bo tudi teló sh'njo vekomaj ne-frézhno.

Ali je zhlovek dolshan Bogu flushiti?

Dolshan je, sató mu je Bog dal pamét, prosto voljo, vést in svoje svete sapovedi.

Hedàj zhlovek Bogu flushi?

Kader od Boga práv veruje, vanj terdno upa, in is ljubeshni do njega vse njegove svete sapovedi spolnuje.

Kakoshni so bili nashni prvi starshi stvarjeni?

V' gnadi boshji, sveti, nedolshni in tudi po telefu neumerjozhi; njih um je bil ras-svetljen, njih volja je bila mozhna, od hudiga

nagnjenja prosta, le k' dobrimu nagnjena; nobenih teshav in bolezhin niso obzhutili; vse rezhi so jim bile pokorne, telo dushi, in duha Bogu.

Kam je Bog djal Adama in Evo, ko jih je bil stvaril?

V' silno lep vert, kterimu se raj ali paradish pravi.

Kaj jima je Bog sapovedal?

De ne smesta sadu drevesa sposnanja dobriga in hudiga jesti, in zhe bosta jedla, bosta umerla.

So bili nashi prvi starshi Bogu pokorni?

Niso bili Bogu pokorni, so jedli od prepovedaniga sadu, in so gresili.

Kdo je sapeljal nashe perve starshe?

Hudizh v' podobi kazhe jih je is nevozhljivosti sapeljal. On je bil savoljo napuha v' pekel pahnjen, in Bog je zhloveka stvaril, de bi ga v' nebela vsel; hudizh je bil pa sa voljo tega nevozhljiv, jih je smotil, de so gresili.

Kako nam s. pismo to pove?

Sveto pismo nam to tako le pove: Gospod Bog je zhloveka v' paradish veselja postavil, de bi ga obdeloval in varoval, in mu je sapovedal rekozh: Od vsakiga drevesa na vertu smesh jesti, le od drevesa snanja hudiga in dobriga nikar ne jej, sakaj kteri dan koli bosh jedel, bosh smerti umerl. Kazha pa je bila bolj prekanjena ko vse shivali na semlji, ki jih

je Gospod stvaril. Rekla je sheni: „Sakaj vama je Bog sapovedal, de ne jejta od nobeniga drevéfa na tém vertu?“ Shena ji je odgovorila: „Sad vlih dreves, ki so v' vertu, smeja jesti, le sadú téga le drevéfa, ki je v' fre-di vertu, nama je Bog sapovedal, de naj ga ne jéva, in de naj se ga ne dotakneva, de ne umerjeva.“ Kazha pa je sheni rekla: „Ne bošta kratko nikar umerla; sakaj Bog vé, de, kateri dan koli ga bošta jedla, se bojo vayne ozhi odperle, in bošta kakor bogovi, in bošta vedila dobro in hudo.“ Shena je tedaj vidila, de je to drevo dobro jesti in lepo viditi; vsela je od njegoviga sadú, je jedla, in je dala svojimu moshu, kateri je tudi jedel.

Kaj je gréh nepokorshine pervima zhlovekama shkodval?

1) Gnado boshjo in nedolshnost sta sgubila.
2) Bila sta ob pravizo do nebesfhkiga kra-ljestva, in saflushila si vezhno pogubljenje in vezhne shtrafnige.

3) Prishla sta hudizhu v' oblast.

4) Njh nm je otemnel, in njh volja je bila popazhena in k' hudimu nagnjena.

5) Is raja sta bila isgnana.

6) Teshko sta mogla délati, mnogim nad-logam, telesnim slabostim in bolesnim sta bila podvershena, in umreti sta mògla.

Ali je ta gréh le Adamu in Evi shkodoval?

Ni le njima shkodoval, ampak tndi nam vshim, ki smo od njih rodu. Vsi smo v' poer-

banim grehu rojeni, torej tudi shtrafnig téga gréha vredni. On nam je zhalno in vezhno smert in she vezh drusih slegov na dushi in telesu pernesel.

Ali je presveta deviza Marija tudi Adamov préh poerbala?

Téga zerkev she ni rasfodila. Spodobi se pa verovati, de ga Marija ni poerbala, in zerkev je prepovedala drugazhi uzhiti.

Kako temu grehu pravimo?

Poerban, sató ko so ga vsi ljudje po prvih starshih poerbali.

Ali je Bog ljudi kakor prevsetne angele na vekomaj savergel?

Bog ljudi ni na vekomaj savergel, kakor je prevsetne angele, temuzh je shé prvim starsham Odreshnika obljubil, kterimu se Melija pravi.

Ali je obljubljeni Odreshnik prezej po storjenim gréhu prvih starshov na svet prishel?

Obljubljeni Odreshnik je she le shtir tavshent let po gréhu prvih starshov na svet prishel.

Od drugiga zhlena vére.

In v' Jesusa Kristusa, Sinu njegoviga ediniga, Gospoda nashiga.

Ali je bil Odreshnik potreben?

Odreshnik je bil potreben, ker smo v'

Adamu vsi gresili, boshjo gnado in pravizhnost sgubili in vezhniga pogubljenja se vredne storili.

*Ali bi bili vsi pogubljeni bres Odreshe-
nika?*

Vsi bi bili pogubljeni, ker smo vsi gresili.

Od Jesufa Kristufa.

*Kako se imenuje Odresnik, kteriga je
Bog zhloveku obljubil in dal?*

Jesuf Kristuf.

Kdo je Jesuf Kristuf?

Jesuf Kristuf je edino rojen Sin Boga Ozheta, Bog in zhlovek skupej, naš Gospod, sapovednik, uzhenik in sodnik.

Kaj pomeni beseda Jesuf?

Toliko kot svelizhar.

Sakaj se Jesufu svelizhar pravi?

Sató, ker smo po njem svelizhanje dosegli, ker naš je od dolga in shtrafnige gréha in od vezhne smerti odreshil, in nam gnado boshjo saflushil.

Sakaj mu pravimo Kristuf.

Kristuf, to je, pomasani, mu pravimo, ker je s' vsimi darimi in gnadami napolnjen.

Sakaj se Jesus Kristus edinorojen Sin boshji imenuje?

Sato, ko je on sam od svojiga nebeshki-ga Ozheta od vekomaj rojen.

Sakaj pravimo: Jesus Kristus je Bog in zhlovek skupej?

Sató, kò je Jesus Kristus Bog od vekomaj, in je zhloveshko natoro ob zhasu na-se vsel, in pravi zhlovek postal.

Sakaj se Jesusu nash Gospod pravi?

Sato, ko je Bog in nash Odreshnik.

Sakaj je Sin boshji zhlovek postal?

Sin boshji je zhlovek postal, de je nash f' svojo smertjo na krishi odreshil in svelizhal.

Kako nas je Jesus odreshil?

On je dolg in shtrafnige nashih gréhov na-se vsel, in sa nje nasvetim krishi umerl, in nam je gnado boshjo saflushil, de samoremo svelizhani biti.

Ali je Bog Sin f' zhloveshko natoro tudi hudo poshelenje na-se vsel?

Sin boshji f' zhloveshko natoro ni hudiga poshelenja na-se vsel.

Od tretjiga zhléna vere.

Spozhet od svetiga Duha, rojen is Marije divize.

Kako je Jesus Kristus zhlovek postal?

S' mozhjo svetiga Duha. Angel Gabriel je Marii rekel: „Sveti Duh bo v' te pri-

fhel, in mozh Narvisfhiga te bo obsenzhila, in savoljo téga bo to svéto, ktero bo is tebe rojeno, Sin boshji imenovano. In Marija je angelu odgovorila: Glej, dekla Gospodova sim, sgodi se mi po tvoji besedi. „In takrat je Sin boshji zhloveshko natoro na-se vsel.

Ali ima Jesusf ozheta?

Jesusf kar Bog ima Boga v' nebesih ozheta, kar zhlovek pa nima ozheta.

Ali ni bil f. Joshef ozhe Jesusfov?

Sv. Joshef je bil le rednik Jesusfov.

Ali ima Jesusf mater?

Jesusf kar Bog ni imel matere, kar zhlovek pa je imel Marijo, presveto divizo, mater.

Od koga je Marija Jesusa spozhela?

Marija je Jesusa od svetiga Duha spozhela.

Sakaj Marijo mater boshjo imenujemo?

Satò, ko je rodila Jesusa Kristusa, ki je Bog in zhlovek fkupej.

Kjé je Marija Jesusa rodila?

Marija je Jesusa v' Betlehemu v' hlevi opolnozhi rodila.

Kakò je, de je Marija Jesusa v' Betlehemu rodila, ko je vender v' Nazaretu prebivala?

Marija je Jesusa v' Betlehemu rodila,

ker je savoljo napovedaniga popisa f' sv. Joshefom ravno takrat v' Betlehem shla.

Kakó se je zgodilo, de je Marija Jesusa v' hlevu rodila?

Mésto Betlehem je bilo polno ljudi savoljo popisovanja. Marija in Joshef sta bila uboga, in nista bila od ljudi pod streho vse-ta; torej sta bila permorana is mesta iti, sta nashla ravno hlev, v' kteriga sta shla, in tam je bil Jesus rojen, Marija ga je povila, in v' jasli poloshila. Tako se je tudi prerokovanje dopolnilo, de bo Jesus v' Betlehemu rojen.

Komu je bilo rojstvo Jesusa Kristusa osnanjeno?

1) Po angelu pastirjem, ki so bili na pono-zhnih strashah per svóji zhédi.

2) Po svesdi modrim v' jutrovi desheli.

3) Po modrih Herodu kralju in pismoukam.

4) Po Simeonu in Aniljudstvu v' tempeljnu.

Kaj se je zgodilo po osnanjenim rojstvu Jesusa Kristusa?

1) Pastirji so prishli gledat, kar jim je bil angel osnanil.

2) Kristus je osmi dan po sapovedi obresan, in Jesus imenovan bil.

3) Modri is jutrove deshele so pershli ga molit, in mu slata, kadila in mire darovat.

4) Herod ga je iskal umoriti, pa Jesus je v' Egipt sbéshal.

5) Po Herodovi smerti pa je bil v' Nazaret pernesen, in ondi srejen.

Sakaj je hotel Herodesh Jesusa umoriti?

Sató, ker je neumno mislil, de mu bo Jesus kraljestvo vsel.

Kaj vémo Josebniga od Jesusove mladosti?

1) De je Jesus, ko je bil dvanajst let star, na prasník v' Jerusalemu s' svojimi staršhi prišel.

2) De je v' Jerusalemu ostal; zhes tri dni pa so ga staršhi v' tempeljnu naihli sedét med písmouki, ki jih je poslušhal, poprasheval in jim odgovarjal takó modro, de so se vsi njegovimu umu in njegovim odgovorám zhudili.

3) De se je spet v' Nazaret vernil, in ondi ostal.

4) De je svojim staršham pokoren bil.

5) De je rastel v' starosti, modrosti in gnadi pred Bogam in pred ljudmi.

Ali je bil Jesus naukov potreben?

Jesus ni bil potreben naukov, temúzh je hotel všim in posebno otrokam sgled dati, de bi radi v' zerkev hodili, Boga molili, in uzhenike poslušali, ker so téga silno potrebni.

Kaj uzhi Jesusova pokorshino do starshov.

Uzhi otroke, de naj bodo svojim staršham pokorni, kar je Bog ojštro sapovedal, in zhe jim ne bodo pokorni, bodo tukaj in po smerti nesrežbni.

Kaj vémo od Jesufa, preden je uzhiti sazhel?

1) Janes je prizhal, da je Jesuf jagnje bo-shje, ki gréhe svetá odjemlje.

2) Jesuf se je dal Janesu v' réki Jordanu kerstiti. — Per té sgodbi so se nebesa odperle, f. Duh je v' podobi goloba vidno doli na Jesufa prishel, in Bog Ozhe se je oglašil: Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje.

3) Duh je peljal Jesufa v' pufhavo; ko te je shtirdeset dni in nozhi postil, ga je hudizh skušhal, in po tem so mu angeli strégli.

Koliko je bil Jesuf star, ko je uzhiti sazhel?

Jesuf je bil v' tridesetim letu svoje starosti, ko je uzhiti sazhel.

Kaj nar imenitnishiga od Jesufa vémo, ko je uzhiti sazhel?

To le: 1) Jesuf je po svoji domazhi desheli hodil od kraja do kraja.

2) Si je uzhenzov vsel, in smed njih je isvolil dvanajst apostelnov.

3) Je osnanoval sapovedi gnade, rasodeval retnize, ki nam jih je verovati, in uzhil zhednosti, ki nam jih je v' djanji spolnovati.

4) Je svaril nevéro in pregrehe, je ovražhal smote judov, pismoukov in farisejev.

5) Je poterdoval svoje nauke s' sprizhljeji svetiga písma, s' zhudeshi in s' svojimi sgledi.

6) Je prerokoval prihodne rezhi.

7) Je povsod dobró delál.

Kakofhne zhudeshe je Jesus delal?

Jesuf je v' Kani v' Galileji na shenitnini vodo v' vino spreménil; je slepim dal, de so vidili, gluhim, de so slis'hali, hromim, de so hodili, mutaštim, de so govorili; je hudobne duhove isganjal is obšedenih; je mnoge bolesni osdravljaj, je mertve v' shivljenje budil, je dvakrat s' malo kruhi vezh tavshent ljudi naštil, je po morji hodil kakor po suhi semlji. i. t. d.

Sakaj je Jesus zhudeshe delal?

1) De je svet preprizhal, de je Sin boshji, inde ga je Bog Ozhe v' svelizhanje sveta pošlal.

2) De je svoj nauk poterdil.

3) De je ljudstvo k' sebi vabil, ker mu je dobre skasoval.

Ali je le Kristus zhudeshe delal?

Ne le Kristus, tudi svojim apostelnam in uzhenzam je oblast dal zhudeshe delati.

Ali so pa apostelni tudi zhudeshe delali?

Délali so jih v' imenu Jesusovim, in so sh' njimi sprizhevali, de je Jesuf Sin boshji in Svelizhar sveta.

Kakofhne prihodne rezhi je Jesus prerokoval?

Jesuf je take prihodne rezhi prerokoval, ki jih nihzhe drug, kakor Bog sam, vediti ne more, ki so se tako na tanko s'godile, kakor je bil napovedal. Prerokoval je svoje terplenje, svojo smert, svoje od smerti vštajenje tretji dan, i. t. d.

Ali so vsi verovali v' Jesufa in v' njegov nauk?

Veliko jih je verovalo; pa duhovni, pismauzheni in fariseji so ga sovrasili savoljo njegoviga uka, ki jih je svaril, in so ga sato umoriti sheléi.

Ali smo dolshni po Jesufovím nauku shivéti?

Dolshni smo po njem shiveti, sakaj beséda Jesufova je sveta, ostane vekomaj, in po té besedi bo vsak sojen, naj bo bogat ali ubog, mlad ali star, flabe ali dobre nature, in vsak, ki ne bo po Jesufovím nauku shivel, bo pogubljen.

Koliko zhasa je Jesus uzhil?

Tri leta je Jesus uzhil, in vselej všim k' sgledu sveto shivel.

Kako je Jesus svoje shivljenje sklenil?

Jesus je sa svet odreshiti na krishu umerl.

Od zhetertiga zhlena vere.

Terpel pod Ponzjam Pilatam, krishan bil, umerl in v' grob poloshen.

Ali je Jesus samogel terpeti?

Kakor zhlovek, ne pa kakor Bog, je Jesus samogel terpeti.

Po kteri natori nas je Jesus odreshil?

Po boshji in zhloveški natori: po zhlo-

veshki je terpel in umerl, in boshja natora je terpljenju nelkonzhno saflushenje dala, ki je bila s' zhloveshko v' Jesusu sdrushena.

Ali je Jesus tudi ref terpel?

Jesuf je ref na dushi in na telesu terpel.

Kaj je Jesus na svoji dushi terpel?

Jesuf je na svoji dushi veliko britkosti in shalosti terpel.

Kaj je Jesus na svojim telesu terpel?

Jesuf je na svojim telesu veliko rev in nadlog terpel. Judje in neverniki so ga svesali, topli, sováli, va - nj pljuvali, ga gajshljali, s' ternjem kronali in krishali.

Kaj je Jesus she terpel?

Jesuf je terpel tudi veliko ozhitniga sanizhevanja, hudiga obdolshenja, preklinjevanja, obrekovanja, lakote in sheje, in krishan je bil med dvema hudodelnikama, kakor de bi bil on nar vezhi hudodelnik.

Pod kom je Jesus terpel?

Pod Ponzjam Pilatam, deshelnim oblastnikam rimskiga zesarja Tiberjana Judovskim.

Kdo je toshil Jesusa per Pilatu?

Veliki duhovni, pismauzheni in ljudski starashini so toshili Jesusa per Pilatu.

Sakaj je bil Jesus per Pilatu toshen?

Is sgoli sovrashtva je bil Jesus toshen, kakor de bi bil sapeljivez in podpihovavez ljudstva.

Kaj se je po toshbi sgodilo?

Jesuf Kristus je bil krishan; v' kar so judje silili, in v' kar je Pilat dovolil.

Kje je bil Jesus Kristus krishan?

Jesus Kristus je bil na gori Kalvarii bliso Jerusalema krishan, in je na krishi umerl.

Kakoshna shtrafniga je bila krishan biti?

Krishan biti je bila nar bolj saframovana smertna shtrafniga.

Ali bi bil Jesus s' manj terplenjem lahko svet odreshil?

Jesus bi bil lahko s' manj terplenjem svet odreshil, pa ni hotel, de je nam:

1) ozhitno pokasal, kako možno nas ljubi, de bi ga tudi mi na vso mozh ljubili.

2) De bi sposnali hudobo gréha, sa kteriga neisrezhenno veliko terpi, se ga is ljubesni do Boga skerbno varovali, in oistro pokorili.

Kteri dan je Jesus umerl?

Jesus je umerl v' petik ob tréh popoldne.

Kaj se je godilo ob Jesusovi smerti?

Zhudesi so se godili: sonze je otemnélo, in tema je bila tri ure, sagrajalo pred nar svetimjishem v' tempeljnu se je rastergalo od verha do tal na dvoje, semlja se je trefla, skale so pokale, grobje so se odpirali, in veliko telef svetnikov, ki so spali, je vstalo. Rimski stotnik in vsi, ki so sh'njim bili, kader so potref zhutili in vidili, kar se je godilo, so trépetali in rekli: „Sares, ta je bil Sin bo-shji!“ In mnoshize, ki so vse to vidile, so se vernile, in na perfi terkale.

Sakaj so se zhudesli per smerti Jesufovi godili?

Sató, de je Jesus svojo vsigamogozhnost in boshjo natoro skasal; de bi vsi vanj verovali, in svelizhani bili; in de bi greslniki sposnali, kakó strashna sodba boshja jih zhaka, zhe se ne spreobernejo in ne spokoré.

Sakaj je Jesus terpel in umerl?

1) De nas je od poérbaniga gréha in naslih djanskih gréhov in vezhniga pogubljenja odrešil.

2) De nas je od oblasti hudizha in pekla odrešil.

3) De nas je frednik med Bogam in zhlovekam skosi svoje terpljenje in smert s' Bogam spravil, nam gnado boshjo in vezhno svelizhanje saflushil.

Jesus Kristus je sa vse ljudi terpel in umerl, ali bodo tudi vsi svelizhani?

Ne vsi, ampak le tisti, kateri se bodo Jesusoviga odrešjenja deléshne storili.

Kaj pa morejo ljudjé storiti, de bodo Jesusoviga odrešjenja deléshni?

1) Morejo v' Jesusa Kristusa, Sina boshjiga, verovati, ga moliti, in sa veliko dobroto odrešjenja hvaliti.

2) Svete sakramente po vrednim prejemati.

3) Po svetim evangelji brumno shiveti, Jesusove sglede posnemati, in is ljubeshni do Jesusa vse svoje nadloge in teshave voljno terpeti, in s' zerkvijo sklenjeni biti.

4) Gnade brumnosti in stanovitnosti v' dobrim Boga ponishno profiti.

Kedaj je bilo Jesusovo teló s' krisha snéto?

She tisti dan svezher je bilo f' krisha snéto, in Joshef s' Arimateje in Nikodem sta ga v' nov v' lkalo isfekan grob pokopala, kjer ni bil she nihzhe pokopan.

Ali je boshja natora po smerti Jesusovi s' telefam in njegovo dusho sklenjena ostala?

Boshja natora je f' telefam in dusho sklenjena ostala, desiravno se je per smerti Jesusovi dusha od telefa lozhila.

Od petiga zhléna vere.

Shel je v' predpekel, tretji dan od smerti vstal.

Kam je shla Jesusova dusha po smerti?

V' predpekel stareh ozhakov troshat in refhit.

Kaj pomeni beseda pekel?

Beseda pekel pomeni tiste skrivne kraje, kjer so dushe mertvih, ktere nebeshkiga svelizhanja niso dosegle.

Ali je vezh takih krajev, ki se pekel imenujejo?

Vezh jih je: in

1) je kraj, kjer bodo pogubljeni vezhno terpeli.

2) Kraj, kjer dushe zhafne shtrafnige terpe sa grehe, ki se jih v' shivljenji niso sadoshi spokorile.

3) Kraj, v' kterim so bile dushe brumnih mertvih ohranjene, kjer so v' veselim upanji odrefhenja mirno in bres bolezhin perzhakovale, dokler ni bil Jesus k' njim pershel: temu kraju se pravi predpekcl.

Kdo so bili stari ozhaki?

Bili so patriarhi, preroki in drugi pravizhni, ki so v' Jesusa verovali in upali, pa pred umerli, kakor je Jesus Kristus terpel in umerl.

Sakaj pravizhni niso mogli v' nebesa priti?

Sató, ker Jesus she ni bil sveta odrefhil in nefes odperl, ktere so bile savoljo greha vsm saperte.

Kedaj je Jesus Kristus od smerti vstal?

Tretji dan je Jesus is lastne mozhi neumerjozh in zhastitljiv, premagavz smerti in hudizha od mertvih vstal.

Kaj se je godilo takrat, ko je Jesus od mertvih vstal?

Per vstajenji Jesusovim, ktero se je v' nedeljo sjutraj ob soru godilo, je bil velik potref, angel je odvalil veliki kamen od groba, in varhi so ostermeli in sbeshali.

Kdo je varhe postavil k' Jesufovimu grobu?

Judje so varhe postavili k' Jesufovimu grobu savoljo strahu, ker so se bali, de bi apostelni in uzhenzi Jesufoviga telefa ne ukradli, in potlej ne govorili, de je Jesus od mertvih vstal.

Kakó je Jesus preprizhal ljudi od svojiga od smerti vstajenja?

Jesus je ljudi téga preprizhal, ker se jim je po svojim od smerti vstajenji vezhkrat perkasal.

So tudi apostelni prizhevali, de je Jesus od smerti vstal?

Apostelni so po vsm svetu osnаноvali, de je Jesus od smerti vstal, in sato resnizo so tudi svoje shivljenje dali.

Zhimú je Jesus od smerti vstal?

1) De se je dopolnilo, kar je sveto pismo govorilo; in kar je Jesus sam govoril, de bo namrezh tretji dan po smerti od mertvih vstal.

2) De je svét preprizhal, de je vse res, kar je uzhil, in de ga je Bog poslal.

3) De je nashe upanje poterdil, de bomo tudi mi od smerti vstali.

Od fheftiga zhlena vere.

Shel je v' nebefa, fedi na desnizi Boga Ozhe-
ta vfigamogozhniga.

*Ali je Jesus po svojim od smerti vstaje-
nji bersh v' nebefa shel?*

Jesus je she le ihtirdefeti dan po svojim
vstajenji na oljski gori v' nebefa shel.

Sakaj ni Jesus bersh v' nebefa shel?

De je svoje apostelne in uzhenze she bolj
v' veri vterdil in poduzhil.

*Kaj to pomeni: Jesus fedi na desnizi
Boga Ozheta vfigamogozhniga?*

De Jesus ima nar vezhi oblast in zhaft v'
nebesih in na semlji, kakor Bog Ozhe.

Od sedmiga zhlena vere.

Od ondod bo prishel sodit shive in mertve.

Bo Jesus spet prishel na svet?

Jesus bo spet prishel na svet s' veliko
zhaštjo in oblastjo sodit vse ljudi, shive in
mertve, to je, pravizhne in krivizhne.

Po zhim bo Jesus ljudi sodil?

Jesus bo ljudi po dobrim in hudim sodil,
kolikor so kteriga storili.

Kolikokrat bo zhlovek sojen?

Zhlovek bo dvakrat sojen, prezej po smer-

ti, in ta se imenuje posebna sodba; in posledni dan, in ta se imenuje posledna sodba.

Sakaj prvo sodbo posebno sodbo imenujemo?

Sató, ker je vsak posebej sojen.

Kam pojde duša po posebni sodbi?

Po posebni sodbi pojde duša, kamor si bo saflushila, ali v' nebela, ali v' vize, ali pa v' pekel.

Ktere duše pridejo v' nebela?

Tiste, ki so se v' gnadi boshji bres vsiga greha od trupla lozhile.

Ktere pridejo v' vize?

Tiste, ki so se v' gnadi boshji od telef lozhile, pa še kake majhne grehe nad seboj imajo, ali sa velike grehe še niso sadošile,

Ktere pridejo v' pekel?

Tiste, ki so se v' enim ali vezh smertnih gréhih od telef lozhile.

Ktera se posledna sodba imenuje?

Posledna sodba se imenuje tista, ki jo bo Jezus konez svetá imel, in bo sodil vse ljudi vseh zhasov in krajev.

Sakaj jo imenujemo posledno?

Sato, ker sa njo druge ne bo.

Od ofmiga zhlena vere.

Verujem v' svetiga Duha.

Kaj so pozheli apostelni po Jesusovim v' nebo odhodu?

Po Jesusovim vnebohodu so se s' oljske gore vernili v' Jerusalem, in so tamkaj skupaj sbrani molili, se postili in zhakali prihoda s. Duha, kteriga jim je Jesus obljubil poflati.

Koliko dni po Jesusovim v' nebo odhodu so apostelni s. Duha prejeli?

Deset dni po Jesusovim vnebohodu so ga prejeli.

Kaj je storil s. Duh v' apostelnih?

1.) Um apostelnov je rasvetlil, de so Jesusov nauk prav uméli.

2.) Njih voljo je popolnoma spreobernal, v' veri jih je poterdil in ferzhne storil Jesusov nauk po zelim svetu osnanovati.

3.) Mozh jim je dal k' poterjenju vere zhudeshe delati in dar jesikov.

Kdo je s. Duh?

Sveti Duh je tretja boshja pershona v' sveti Trojizi, pravi shivi Bog, kteri se is-haja od Boga Ozheta in Boga Sina od vekomaj.

Kaj nam dobriga stori sveti Duh?

Sveti Duh nas posvezhuje.

Kje nas posvezhuje sveti Duh?

1.) Per svetim kerstu.

2.) Per sakramentu svete pokore.

3.) Kolikorkrat druge sakramente vredno prejmemo.

Kako nas posvezuje s. Duh?

Gnado boshjo, katero nam je Jezus Kristus saflushil, v' nas vlije, ali pa v' nas pomnoshi.

Kaj s'he dela s. Duh s' svojo gnado v' nas?

Sveti Duh rasvetljuje naš um dobro sposnati, obuduje našo voljo k' ljubesni dobro delati, in stori, da dobro delati samoremo.

Kteri so darovi svetiga Duha?

1.) Dar modrosti, 2.) dar umnosti, 3.) dar svéta, 4.) dar mozhi, 5.) dar uzhenosti, 6.) dar brumnosti, 7.) dar strahu boshjiga.

Od devetiga zhlena vere.

Eno, sveto, katolshko zerkev, gmanjo svetnikov.

Kaj je Jezus storil, da je ves njegov nauk zhist in nepopazhen na svetu ohranjen?

Zerkev je postavil, in s. Duha ji je poslal, kateri per njé ostane do konza sveta, da se v' resnizah svete vere nikoli motiti ne more.

Kaj je sveta katolshka zerkev?

Je vidni sbor ali sdrushik vsih pravovernih kristjanov pod vidnim poglavarjem rimskim

papesham in drugim duhovnim pastirjem, kteri vsi ravno tisti nauk verujejo, in vsi ravno tiste sakramente imajo in prejemajo.

Kako se je Jesusova cerkev sazhela in rasširila?

Jesuf je sam uzhil Boga sposnati in mu flushiti, gnado je saflushil, in s. sakramente postavil. Isvolil si je dvanajst apostelnov, jih je v vsem poduzhil, s. Duha jim poslal, in jim sapovedal po vsem svetu vsem ljudem njegov nauk osnanovati, in jih kerstiti, kteri so njih nauk verovali; in apostelni so shkose in mathnike postavili, in vernim dali. Tak je bil sazhétik zerkve Jesufove, in tako se je rasširila in je ohranjena.

Kdo je nevidni poglavar cerkve?

Jesuf Kristuf.

Kdo je pravi vidni poglavar cerkve?

Vsi pravi rimski papesi saporedama so vidni poglavarji cerkve.

Koga je bil Jesus perviga vidniga poglavarja svoje cerkve postavil?

S. Petra.

Sakaj je Jesus poglavarje svoje cerkve postavil?

Sató, de verne vodijo po volji boshji shiveti, in jim vse storé, kar je k' svelizhanju potrebniga.

Ali se samare vsa Jesusova cerkev smotiti?

V' resnizah svete vere nikoli ne, ker ji je

Jesuf obljubil do konza svetá per njé ostati,
in ji je tudi s. Duha poslal.

Koliko zhasa bo Jesusova zerkve?

Do konza svetá.

*Ali je upati svelizhanje sunaj katolshke
zerkve?*

Sunej katolshke zerkve ni svelizhanja upati.

Kakó se da sposnati prava zerkve?

Po ihtirih lastnostih: 1.) de je edina, 2.)
sveta, 3.) katolshka, 4.) apostolska.

Kako je prava zerkve edina?

Edina je, 1.) ker ima eno glavo, 2.) en
nauk in ene sakramente.

Kako je prava zerkve sveta?

Sveta je, 1.) ker je njen sazhetnik Jesuf
Kristus svet, 2.) ker je njen nauk svet, 3.) ker
ima svete sakramente, 4.) ker svoje ude k' sve-
tosti napeljuje, 5.) ker so vedno svetniki v' nje.

Kako je prava zerkve katolshka?

Katolshka je, ker jo je Jesuf sa vse ljudi,
sa vse zhasa in sa vse kraje postavil.

Kako je prava zerkve apostolska?

Apostolska je: 1.) ker veruje in uzhi, kar
so apostelni verovali in uzhili, 2.) ker so apo-
stelni na Jesusovo povelje njene nauke povsim
svetu rasshirili, 3.) ker so njeni shkofje na-
stopniki apostelnov.

*Kaj se uzhimo is téga, ker katolshka
zerkve vse te lastnosti ima?*

Se uzhimo, de ker je Jesuf le eno zer-
kve in pravo postavil, je le katolshka, v' kateri

fmo, prava zerkev, ker ima ona sama vse te lastnosti.

Kakò se prava zerkev od prvih zhasov kerfhanstva she imenuje?

Prava zerkev se tudi Rimfka imenuje, ker je zerkev v Rimu glava vsih drusih zerkev in freda edinosti,

Kaj nam je storiti, ker fmo v pravi Jefusovi zerkvi?

1.) Moremo sa ta dar milosti Boga hvaliti; 2.) zerkev svojo mater ferzhno ljubiti; 3.) sa njemo rasfhirjanje in povifhanje moliti; 4.) sh'njo fklenjeni in nje pokorni biti, in se nikoli od nje lozhiti; 5.) vse njene ude kakor brate in festre ljubiti, in storiti, kar je mogozhe, de bi jim v svelizhanjé pomagali.

Od gmanje ali obzhestva fvetnikov.

V' zhim obfstoji gmanja fvetnikov?

V' tém, de fo vfi pravoverni krfifjani kakor udje med feboj svesani, in de fo vfi udje zerkve duhovnih darov in dobrot deleshni.

Kteri fo tifti duhovni darovi, kterih fo vfi udje zerkve delëshni?

So: 1.) Jefusov nauk, 2.) gnada boshja, 3.) fveti sakramenti, v' kterih posebno gnado boshjo sadobimo, 4.) nar fvetejfhi

dar svete mafhe, 5.) molitev, 6.) saflushe-
nje in dobre déla vernih.

Kteri udje zerkve imajo med seboj gmanjo?

Vsi pravoverni na semlji, svetniki v' nebesih in dushe v' vizah.

Kakofhno gmanjo imajo verni na semlji med seboj?

Verni na semlji imajo gmanjo med seboj, de njih molitev in saflushenje dobrih del eden drusimu pomaga.

Kakofhno gmanjo imajo verni na semlji s' svetniki v' nebesih?

Tako, de verni na semlji svetnike zhasé, in se v' njih proshnje perporozhajo, svetniki v' nebesih pa sa verne na semlji Boga prosijo.

Kakofhno gmanjo imajo verni na semlji s' dushami v' vizah?

Verni na semlji imajo gmanjo s' dushami v' vizah, de verni na semlji sa dushe v' vizah Boga prosijo, in jim s' molitvijo, s' dobrimi déli in fosebno s' tém pomagajo, de sveto mafho sa - nje darujejo, dushe mertvih pa is hvaleshnosti sa verne na semlji Boga prosijo.

Od defetiga zhlena vere.

Odpufhanje gréhov.

Komu je dal Jesus Kristus oblast gréhe odpufhati?

Svoji zerkvi je dal Jesus Kristus oblast gréhe odpufhati.

Kdo ima v' pravi zerkvi oblast gréhe odpufhati?

Shkofje in mafhniki.

Kje se grehi odpufhajo?

Gréhi se v' sakramentu f. kersta in pokore odpufhajo.

Kteri gréhi se per kerstu in kteri v' pokori odpusté?

Poerbani greh in vsi préd f. kerstam storjeni grehi se per f. kerstu odpusté; v' pokori pa tiši grehi, ktere po f. kerstu storimo.

Ali imajo shkofje in mafhniki od Jesusa oblast odpufhati gréhe, kader in komur hozhejo?

Shkofje in mafhniki imajo od Jesusa oblast le sgrevanim in spokorjenim gresnikam gréhe odpufhati.

Samore gresnik odpufhanje grehov saflushiti?

Gresnik nikedar ne more odpufhanja grehov po vrednosti saflushiti; Bog jih sgrevanim in spokorjenim gresnikam le po svoji boshji milosti in savoljo saflushenja Jesusoviga odpusti.

Od enajstiga zhlena vere.

Vstajenje mesa.

Kaj verujemo od telef mrtvih?

Verujemo, de bo Bog sodni dan vse mrtve obudil, in de bodo telefa mrtvih s' svojimi duhami sklenjene shive is groba vstale.

Sakaj bo Bog nashe telef obudil?

Sato, ko je pravizhen, de jim bo po saslushenji povernil, kar so s' duho vred dobri-ga ali hudiga storile.

Kakoshne bodo telef pravizhnih po vstajenji?

Telefa pravizhnih bodo po vstajenji nestrohljive, neumerjozhe, zhasitljive, duhovne in po podobi Jesufa, kateri je zhasitljiv od smerti vstal.

Kakoshne bodo telef hudobnih po vstajenji?

Telefa hudobnih bodo nezhasitljive, sizer tudi neumerjozhe, pa le sato, de bodo vezhno terpele, ker so bile s' duho vred Bogu nepokorne.

Kako se bo to sgodilo?

Bog bo s' svojo vsigamogozhnostjo trupla mrtvih v' shivljenje obudil.

Kedaj bodo mrtvi vstali?

Ob dnevu posledne lodbe.

Kaj nam je storiti, ko vemo, de bomo od mrtvih vstali?

1.) Moremo Jesufa hvaliti, ki je smert pre-

magal, de bomo, kakor je on, tudi mi od smerti vstali, in vezhno shivéli.

2.) Per svoji in svojih prijatlov smerti se tolashimo, in nesméno ne shalujmo, ker vémo, de bomo vstali, se spét vidili, in vezhno skupej shiveli.

3.) Se moremo greha varovati, in svoje ude k' flushbi pravize podati, in svoje telo v svetosti in zhičnosti ohraniti, de bomo veseliga od smerti vstajenja in vezhniga svelizhanja vrédni.

Od dvanajstiga zhlena vere.

In vezhno shivljenje.

Kaj verujemo in damo na snanje s' besedami dvanajstiga zhlena vere?

Verujemo in damo na snanje vezhno svelizhanje, ktero bo shelje svetnikov in isvoljenih popolnoma spolnilo.

Kako se bodo shelje svetnikov in isvoljenih popolnoma spolnile?

Spolnile se bodo popolnoma, ker bodo Boga vekomaj glédali, ljubili in vshivali.

Ali bodo tudi hudizhi in pogubljeni vezhno shivljenje iméli?

Tudi ga bodo iméli, tode neistrezhenost, nefrezhno, ker bodo terpeli v peklu vezhne fhtrafnige sa svoje gréhe.

Sakaj se apostolska vera s' besedo amen sklène?

Sató, de poterdimo s' besedo amen, de vse resnizhno in gotovo verujemo, kar je v' njé sapopadeniga.

Drugi dël.

Od upanja.

Ali smé, kdor v' Boga veruje, tudi to upati, kar je Bog obljubil?

Vse to smé upati, kar je Bog obljubil.

Kaj je kershansko upati?

Je f' svestjo perzhakovati od Boga, kar nam je obljubil.

Kaj upamo od Boga?

Od Boga upamo vezhno shivljenje, to je, vezhno svelizhanje, in vse potrebne pomozhi ga dosezhi.

Smémo tudi zhasne in telesne dobrote od Boga upati?

Tudi take dobrote smémo upati od Boga, kolikor so nam k' svelizhanju potrebne.

Ali nam bo Bog dal, karkoli shelimo?

Bog nam ne bo dal, kar shelimo, temuzh le to, kar nam je treba; téga pa mi ne vémo, ampak le Bog sam vé, kaj nam je dobro in potrebno.

Sakaj upamo vse od Boga sadobiti?

Sato: 1.) ker je Bog vse obljubil, on pa je' reſnizhen in svéſt v' ſvojih obljubah.

2.) Ker je vſigamogozhen, nam torej vse lahko da, kar nam je sa duſho in sa telo tréba.

3.) Ker je Bog neſkonzhno dobrotljiv in uſmiljen, torej tudi hozhe dopolniti, kar je obljubil.

4.) Ker je Bog vſigavedozh, torej tudi vé, koga nam je tréba.

5.) Ker ſam Bog ſapové, de upajmo va-nj.

Po kom moremo upati od Boga vse potrebne gnade in dobrote sadobiti?

Po Jeſusu Kriſtufu, ki je naſh ſrednik per Bogu.

Je ſamo upanje ſadoſti?

Ni ſadoſti, zhlovek more tudi ſtoriti, kar mu je Bog ſapovedal, in gnadi boſhji ſe ne ſmè s' grehi uſtavljati.

Kaj pa naſ ſtori k' takimu ſaupanju perpravne?

Gnada boſhja.

Kaj je kerſhanſko upanje?

Kerſhanſko upanje je zheſnatorna od Boga vlita zhednoſt, po kateri ſe ſveſto ſaneſemo od Boga vse ſadobiti, kar nam je obljubil.

S' zhim kristjan nar bolj kashe, de v' Boga upa?

S' molitvijo.

Od molitve.

Kaj je molitev?

Molitev je povsdigovanje serza k' Bogu.

Sakaj molimo?

- 1.) De Boga po dolshnosti zhastimo.
- 2.) De ga sa prejéte gnade in dobrete sa-hvalimo.
3. De ga vsih nam in blishnimu potrebnih telefni in dushnih darov in pomozh prosimo.
- 4.) De ga tudi odpufhanje svojih grehov pro-simo.

Je molitev sapovédana?

Molitev je od Boga sapovedana, in je k' svelizhanju potrebna. Jesus sam sapové bres prenehanja moliti, in sam je tudi veliko molil, vzhafi zelo nozh; preden je sazhel uzhati, je v' pufhavi shtirdefet dni molil; in svoje shivljenje je sklenil s' molitvijo na krishi.

Kolikéra je molitev?

Molitev je dvojna, notranja ali serzhna, in unanja ali pšna.

Kako se snotraj ali v' serzu moli?

Snotraj ali v' serzu se moli, zhe se misli, shelje in obzhutljeji serza k' Bogu poshiljajo.

Kakó se od sunaj ali s' uštni moli?

Zhe s' besedo isrezhemo, kar v' ferzu mi-
flimo, obzhutimo in shelimo od Boga dosezhi.

Kaj se more per unanji molitvi skerbeti?

Skerbeti se more, de nasha dúsha ravno
to misli, sheli in obzhuti, kar s' uštni isre-
zhemo; s'zer bi bila molitev prasen glas, nizh
vredna, in Bogu she soperna.

Sakaj je tudi unanja molitev potrebna?

Sató, de se eden drusiga k' poboshnosti
obudujemo, in tistim, ki nas vidijo ali sliši-
jo, lép sgled dajemo, ker nashiga ferza ne mo-
rejo viditi.

Kako se moremo per molitvi sadershati?

Spodobno, tako de samoremo sami prav
poboshno moliti, in de tudi druge s' svojim
unanjim sadershanjem k' poboshnosti obudu-
jemo. Vsa ta spodobnost more is ferza isvira-
ti, s'zer je nasha molitev hinavshina.

Smo dolshni moliti?

Dolshni smo moliti, ker nas Jesufov sgled
uzhi moliti, in ker je molitev ena pervih dol-
shnost nashé vere.

*Ali ušliši Bog nashé molitve, kader sa
druge profimo?*

Ušliši jih, ker smo vsi njegovi otrozi in
bratje med seboj.

Sa koga je kristjan dolshan moliti?

Sa-se, sa starishe, sa duhovno in deshel-
sko gosposko, in sa vse ljudi, de bi Boga spos-
nali, mu flushili, in svelizhani bili.

Kaj moremo posebno Boga prositi

Posebno in pred vsem drugim, kar je k' svelizhanju nashe dushe treba, to je, gnado in pomozh boshjo k' poboljšhanju nashiga shivljenja, in odpushtanje grehov.

Ali nam bo pa Bog dal, kar je nashi dushi treba?

Gotovo nam bo dal, zhe ga bomo prav in s' gorezhimi sheljami dušnih darov prosili.

Kakó moremo telesne dari prositi?

S tém perstavkam: zhe je Bogu k' zhasi in nam k' svelizhanju, de jih dobimo; zhe bi pa nam utegnile shkodovati, de nej nam jih ne da.

Kako se more kristjan k' molitvi pravljati?

1.) More Boga in vezhne resnize, sraven pa tudi svoje slabosti premishljevati, de seferze vname, ponishuje in k' Bogu sdihuje.

2.) More ljubesen do gréha v' serzu sadushiti.

3.) Sovrashnikam odpustiti.

4.) Posyetne smote in skerbi odloshiti.

So rastresene misli per molitvi vselej gréh?

Rastresene misli per molitvi so gréh, kader je zhlovek rastresenja sam kriv; zhe pa gorézhe shelje ima, de bi rad v' Bogu sbran molil, in se rastresenim mislim na vso mozh ustavlja, mu niso gréh.

Kako je zhlovek rastresenja per molitvi sam kriv?

Je kriv, zhe se k' molitvi ne perpravlja; zhe je prevezh v' zhasne rezhi samisbljen; zhe per molitvi v' take kraje gré, kjér ga kake rezhi motijo, ali zhe se osira.

S' zhim naj zhlovek svojovésttolashi, zhe per vsim svojim persadovanji bres rastresenja moliti ne more?

S' tém, de Bog na serze in na voljo zhlovekovo gleda, in de mu bo tudi persadovanje povernil.

Kako moremo moliti, de bo nasha molitev Bogu prijetna in uslishana?

1.) Moremo v' Jesufovím imenu moliti, sakaj on je nash frednik in besednik per Bogu.

Kaj se pravi v' Jesufovím imenu moliti?
Se pravi moliti s' saupanjem v' Jesufovo neskonzhno saflushenje, in take rezhi profiti, ktere so po Jesufovi volji.

2.) Poboshno ali v' Bogu sbrani, to je, le v' Boga misliti, in v' ferzu obzhutiti, kar Bogu govorimo.

3.) S' terdno vero in ferzhnim saupanjem.

4.) V' ponishnosti in s' sgrevanim ferzam.

5.) V' duhu in v' resnizi.

6.) Stanovitno, to je, ne smémo jenjati, zhe tudi nismo kmalo uslishani.

7.) Moremo uslishanje svojih profhenji boshji volji perpuštiti; to je, de bi se to sgodilo, kar Bog hozhe, in sato, ker on hozhe. Tako je Jesus molil: „Ozhe, vsemi grenki

kèlih od mene, pa ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi!"

Sakaj ni vselej uslišhana naša molitev?

Sató, ker práv is serza ne molimo, ali pa take rezhi prosimo, ktere bi nam shkodovale, kar pa le sam Bog previdi, mi pa ne vémo.

Kedaj smo dolshni moliti?

Bres prechanja, to je, misli in sheljenashiga serza morejo vedno per Bogu biti, de nikoli nizh taziga ne storimo, kar bi Boga shalilo, ampak le, kar je Bogu vshézh. So sebno pa moremo moliti sjutraj, ko vstanemo; svezher, preden spat grémo; pred jedjo in po jedi; pred sazhetim in po storjenim delu; ob zhatu sadobljene frezhe, ali per odvernjeni kaki nefrezhi, in kolikorkrat nam je boshje pomozhi treba, slasti v skuthnjava.

Kakshna more biti naša molitev sjutrej?

1.) Moremo Boga is serza sahvaliti, ko naš je zhes nozh ohranil, in nam dal ipet frezhno dan doshiveti.

2.) Dobre sklepe v serzu ponoviti, de hozhemo zhes dan po volji boshji shiveti, se vshga gréha varovati, in vse svoje déla Bogu darovati.

3.) Boga gnade, pomozhi in sheгна profiti, de bi samogli svoje dobre sklepe in dolshnosti svojiga stanú svesto in savoljo Boga spolniti.

Koga se moremo s jutraj še posebno spomniti?

Se moremo spomniti, katerih nevarnost naj se ogibamo, da ne bomo poshkodovani ne na dušhi, ne na telesu.

Kakšna more vezherna molitev biti?

1.) Moremo Bogasa vse dobrote sahvaliti, ki smo jih zhes dan od njega prejeli.

2.) Svoje shivljenje premisliti, kaj smo dobriga samudili, ali pa hudiga storili.

3.) Boga s' grevanim serzam odpušhanja svojih grehov profiti, in terdno skleniti v' greh nizh vezh pervoliti.

4.) Bogu se perporozhiti, da bi nas nozojshnjo nozh pred vsm slegam obvaroval, in v' svoji gnadi ohranil.

Kje nam gre moliti?

Povsod, ker je Bog povsod, in nas povsod uslišhi.

Zhimu so nam molitevške bukve?

Zhe prav verno is njih molimo, se sbude v' nas bogabojezhe misli in svete shelje, katerih nam je per molitvi treba.

V' kateri molitvi najdemo vse, kar je treba profiti?

V' Ozhenafhi, to je, v' Gospodovi molitvi.

Od Ozhenafha.

Kdo nas je uzhil moliti?

Jesuf Kristuf, nash Gospod, nas je uzhil moliti.

Ktero molitev nas je Jesus uzhil?

Jesuf nas je uzhil. Ozhe nash, sato se mu pravi Gospodova molitev, in je ta: „Ozhe nash, kateri si v' nebesih. Posvezheni bodi tvoje ime. Pridi k' nam tvoje kraljestvo. Sgodi se tvoja volja kakor v' nebesih, tako na semlji. Daj nam danš nash vsakdanji kruh. In odpusti nam nashe dolge, kakor tudi mi odpustamo svojim dolshnikom. In ne vpelji nas v' skušnjava. Temuzh reshi nas od hudiga. Amen.

Ali je Ozhe nash Bogu prijetna molitev?

Ozhe nash je Bogu nar prijetniši, in tudi nar boljši molitev, ker jo je sam Jesus uzhil. Ta molitev tudi vse v' sebi ima, kar koli kristjan sheleti, in sa svoje zhasno in vezhno shivljenje prositi samore, in tudi uzhi prav po volji boshji prositi.

Ali je sadošti snati Ozhe nash?

To she ni sadošti; kristjan more tudi vediti, kaj leta molitev v' sebi ima, in kaj ga tudi storiti uzhi.

Koliko proshenj ima Ozhe nash?

Sedem proshenj in en ogovor.

Kakoshen je ogovor?

Ogovor je ta: Ozhe nash, kateri si v' nebesih.

Sakaj pravimo Bogu Ozhe?

Sato, ker nas je po svoji podobi stvaril, ker po ozhetovo sa nas skerbi, in ker je svojiga Sina na svet poslal nas odreshit.

Sakaj pravimo Bogu Ozhe nash?

Bogu pravimo Ozhe nash, ker naf je po svetim Duhu per kerstu svoje otroke, vérbe in ravnovérbe Jesufa Krištusa, med seboj pa brate storil.

Kaj naf uzhé leté prijetne besede, Ozhe nash?

Naf uzhé: 1.) de naj s' otrozhjim saupanjem k' Bogu molimo, ker vémo, de homo uflifhani. On naf je shé bres nafhe proshnje in bres vfiga sallushenja sz svoje otroke vsel; koliko raji naf bo uflifhal, in nam dal, kar ga bomo profili, zhe bo le nafhi dufhi potrebno.

2.) De naj se med seboj kakor bratje in sestere ljubimo, in eden sa drusiga skerbimo in molimo, ker smo vsi otrozi ravno tistiga Ozheta.

Sakaj pravimo: „kteri si v' nebesih?”

Pravimo sató, ker je Bog, de li je ravno povsod, vender sosebno v' nebesih, kjer se svojim isvoljenim od oblizhja do oblizhja gledati in vshivati daje.

Ktera je perva proshnja v' Ozhe nashi?

Posvezhenó bodi tvoje imé.

Sakaj prosimo nar pred, de bi bilo boshje imé posvezhenó?

Prosimó nar pred, de bi bilo boshje imé posvezhenó, ker moremo vselej in pred vsm drusim prositi, kar je Bogu k' zhasi, in potém she le tazih rezhi, ktere so nam ali pa nashimu blishnimu potrebne.

Kaj prosimo s' prvo prošnjjo?

Prosimo: 1.) de bi vsi ljudje na semlji boshje lastnosti in popolnomaсти bolj in bolj sposnavali, Boga zhasili in molili.

2.) De bi se gresniki spokorili, in k' Bogu spreobrnili.

3.) De bi se boshjemu presvetimu imenu nikoli nezhasi ne godila, ne s' krivo vero, ne s' nevero, ne s' preklinjevanjem, in ne s' nekrsanskim shivljenjem.

Ktera je druga proshnja?

Pridi k' nam tvoje kraljestvo.

Kaj prosimo s' drugo proshnjo?

1.) De bi vsi ljudje Jesulov nauk bolj in bolj sposnavali in spolnovali, de bi se kraljestvo njegove zerkve bolj rasihirjalo in uterdilo, kraljestvo nevére, smote in gréha pa saterlo.

2.) De bi Bog vero, upanje in ljubesen v' nas obudil, in te zhednosti v' nas povikshal.

3.) De bi nam poslednizh po tém shivljenji nebesa dodélil.

Ktera je tretja proshnja?

Sgodi se tvoja volja kakor v' nebesih, tako na semlji.

Kaj prosimo s' tretjo proshnjo?

1.) De bi nam Bog gnado dodélil njegovo sveto voljo vselej tako svesto in voljno na semlji spolniti, kakor jo angeli in svetniki v' nebesih spolnujejo.

2.) De bi Bog vse odvernili, kar nas njegovo sveto voljo spolniti sadershuje.

Ktera je zheterta proshnja?

Daj nam danš našh vsakdanji kruh.

Kaj prosimo s' zheterto proshnjo?

1.) De bi nam Bog vse dal, kar potrebuje-
mo dušhno in telesno shivljenje ohraniti.

2.) De bi Bog dragino in lakoto, pa tudi
gréh, kteriga Bog vezhkrat s' tazimi shibami
tepe, dobrotljivo od nas odvernili.

Ktera je peta proshnja?

Odpusti nam našhe dolge, kakor tudi mi
odpušhamo svojim dolshnikom.

Kaj prosimo s' peto proshnjo?

Prosimo, de bi nam Bog našhe gréhe
odpuštil, kakor tudi mi is serza odpuštimo
všim, kteri so naš rasshalili.

Ktera je shesta proshnja?

In ne upelji naš v' skušhnjavo.

Kaj prosimo s' shesto proshnjo?

1.) De bi naš Bog v' take perloshnosti varo-
val, v' kterih bi hudo vidili, shishali, in tudi
lahko storili.

2.) De bi nam Bog ob skušhnjavah svoje po-
mozhi ne umaknil, temuzh de bi nam gnado
dal jih serzhno premagati.

Kdo naš sosebnó skusha?

Skusha naš sosebnó svet s' hudimi pogo-
vori in sgledi, lastno mesó, to je, našhe hu-
do nagnjenje in posheljenje, in hudizh.

Ali tudi pravizhne Bog skusha?

Tudi, kader namrezh skusha njih zhed-
nost: 1.) s' bolesnijo, 2.) s' uboshtvam in s'
drusimi nadlogami.

Ktera je sedma prošnja?

Temuzh réfhi naš od hudiga.

Kaj prosimo s' sedmo prošnjo?

Prosimo: 1.) De bi naš Bog rešhil slasti od dušniga hudiga, ki je gréh, in zhasnih in vezhnih grehovich ihtrafnig obvaroval.

2.) De bi naš Bog rešhil tudi od telesniga hudiga, zhe nam ni k' svelizhanju.

3.) De bi nam Bog mozh in gnado dodelil vse nadloge, ki nam jih pošilja, voljno in stanovitno preterpeti.

Kaj poméni beséda amen?

Beséda amen poméni toliko, kolikor: sgodi se, ali sgodilo se bo, kar prosimo.

Od angeloviga zhešhenja.

Ktero molitev katoljški kristjanje vezi del s' Ozhenasham sklenejo?

Angelovo zhešhenje.

Kaj je angelovo zhešhenje?

Je molitev, s' ktero kristjanje sveto divizo Marijo, mater boshjo, med vsemi angeli in svetniki posebno zhasé in prosijo.

Kakšno je angelovo zhešhenje?

Angelovo zhešhenje je tako: Zhešhena si Marija, gnade polna, Gospod je s' teboj. Shegnana si med shenami, in shegnan je sad tvojiga telefa Jesus. Sveta Marija, mati boshja, prosi sa naš greshnike sdaj in našho smertno uro. Amen.

Is koliko delov obstoji angelovo zhešhenje?

Angelovo zhešhenje obstoji is treh délov: is posdravljenja veliziga angela Gabrijela, kader je Marii povedat prishel, de bo mati Odrešhenika in boshjiga Sina; is posdravljenja sverte Elisabete, kader jo je Marija obiskala, in is beséd, ki jih je zerkev perštavila.

Kako je angel Gabrijel Marijo posdravil?

Angel Gabrijel je Marijo posdravil s' tém le besedami: „Zhešhena si Marija! gnade polna. Gospod je s' teboj, shegnana si med she-nami.”

Kako je Marijo Elisabeta posdravila?

Elisabeta je angelove besede povséla: „Shegnana si med shenami,” in je she téle besede perdjala: „in shegnan je sad tvojiga teléa.”

Ktere besede je zerkev perdjala?

Zerkev je she te besede perdjala: „Jesuf. Sveta Marija, mati boshja, proši sa naf grešhnike sdaj in nafho smertno uro. Amen.”

Sakaj pravimo; „Sveta Marija, mati boshja?”

Pravimo sató: 1.) Ker je sveta diviza Marija Jesufa rodila, ki je pravi Bog.

2.) Ker nam to imé da saupanje, de bo Bog ušlišhal njé prošnje sa naf.

Sakaj pravimo: „Profi sa nas gresniko?”

„Profi sa nas gresniko,” pravimo, de bi sposnanje nashiga uboshtva Marija omezilo sprofiti nam od Boga duha pokore in odpushtanje nashih grehov.

Sakaj pravimo: „Profi sa nas sdaj in nasho smertno uro?”

„Profi sa nas sdaj in nasho smertno uro” pravimo sató, ker potrebujemo boshje pomozhi vselej, in tudi ob smertni uri, v’ kateri so skufhnjave hudizhove vezhkrat nar hujshi.

Kedaj slasti zhaſti zerkev Marijo s’ angelovim zheshenjem?

Zerkev Marijo, mater boshjo, zhaſti s’ angelovim zheshenjem slasti; kader svoni sju-traj, opoldne in svezher k’ molitvi.

Kaj moremo fosebno misliti ob tém svonilu?

Ob tém svonilu moremo fosebno misliti hvaleshno in poboshno v’ vzhlovézhenje Si-nu boshjiga.

Tretji del.

Od ljubeshni.

Kaj je kershanska ljubeshen?

Kershanska ljubeshen je zhesnatorna od Boga v' nashe serze vlita zhednost, po kateri Boga savoljo njega samiga, ker je nar vezhi dobrota, blishniga pa savoljo Boga kakor sami sebe ljubimo.

Sakaj se pravi, de je ljubeshen zhesnatorna od Boga v' nashe serze vlita zhednost?

To se pravi sato, ker je od Boga f. Duha kristjanu v' serze vlita, de njegovo voljo nagiba Boga v' vsm in zhes vse savoljo njega samiga, in blishniga savoljo Boga kakor samiga sebe ljubiti, in stori, de zhlovek per vsih svojih delih nizh drusiga ne sheli, kakor Bogu dopasti.

Kaj se pravi Boga savoljo njega samiga, ker je nar vezhi dobrota, ljubiti?

Se pravi Boga sato ljubiti, ker ima vse dobre lastnosti in vse popolnamasti v' sebi.

Sakaj naj šhe Boga ljubimo?

Tudi sato, ker je do nas neskonzhno dobrotljiv.

Kako pa moremo Boga ljubiti?

Ker je Bog sam na tebi nar vezhi dobrota, ga moremo is ze le svoje dushe, is ze le svoje pameti in is ze le mozhi ljubiti.

Kaj se pravi Boga zhes vse ljubiti?

Se pravi Boga rajshi kakor vse druge stvari imeti.

Kedaj zhlovek Boga is ze le dushe, is ze le pameti in is ze le mozhi ljubi?

Takrat, kader vse svoje misli in shelje, vse svoje besede in dela po boshji volji obraza, in si vse persadene, de bi se boshje ljubeshni vredniga storil; in kader rajshi vse preterpi in se rajshi vsmi sameri, in tudi raji vso zhasht, frezho, premoshenje, sdravje in shivljenje sgubi, kakor de bi kako boshjo sapoved prelomil in Boga rasshalil.

Kako pokashe kristjan, de Boga ljubi?

To pokashe: 1.) Zhe boshje sapovedi spolnuje.

2.) Zhe rad v' Boga misli in moli, dostokrat njegove dela, njegovo vsligamogozhnost, modrost in dobroto premishljuje, s' veseljem od Boga in od njegove previdnosti govori; zhe boshjo besedo s' svetimi sheljami poslusha, in jo v' serzu ohrani; zhe svojo voljo boshji volji tudi v' sopernih pergodbah podvershe; zhe se rad sa boshjo zhasht in sa boshjo s. zer-

kev potegne; zhe drusim lepe sglede daje, in si vse persadene, de bi Bogu dopadel.

Kako pokashe kristjan, de Boga ne ljubi?

Pokashe, de Boga ne ljubi, zhe boshjih sapovedi ne spolnuje.

Kaj je treba vezhkrat premishljevati, de bi v' ljubesni do Boga rasli?

Boshje popolnamasti, fosebno njegovo veliko ljubesen do nas, dela boshje, prejete dobre, nashe odrefhenje po Jesusu, Jesusove nauke in lepe sglede je treba premishljevati, svete sakramente vezhkrat prejemati, in Boga daru ljubesni profiti.

Ali Boga ljubi, kdor blishniga ne ljubi?

Tak ga ne ljubi, ampak le tisti, kateri tudi blishniga kakor sam sebe savoljo Boga ljubi.

Kteri sebe prav ljubi?

Tisti, ki Boga is zeliga ferza navso mozh ljubi, se greha varuje, hudo posheljenje premaguje, in vezhne frezhe ishe.

Kdo je nash blishen?

Nash blishen je vsak zhlovek, bo naj prijatelj ali neprijatelj, snan ali nesnan, vern ali nevernik, dober ali hudoben, kakor nas Jesus v' perglihi od usmiljeniga Samarijana uzhi.

Kako moremo blishniga ljubiti?

De mu vse dobro shelimo kakor sebi, in mu vse storimo, kar shelimo, de bi tudi on nam storil, in mu na dushi in na telesu savoljo Boga pomagamo, de bi vekomaj svelizhan bil.

Kdor blishniga prav uzhi, svari, sa-nj moli, mu dober sgled daje, in skerbi, de bi svelizhan bil, ga práv in savoljo Boga ljubi. Kdor pa blishniga ljubi savoljo dobizhka, veselja ali drusiga slabiga konza, ga ne ljubi prav.

Kako je Jesus dolshnost blishniga ljubiti rasloshil?

S' témi besedami: „Storite ljudém vse, karkoli hozhete, de bi vam tudi oni storili; sakaj to so postava in preroki.”

Ali je sadoosti blishniga le v serzu ljubiti?

To she ni sadoosti, tudi v' djanji mu moremo ljubesen fkasovati, in po mozhi in potrebi dobro storiti.

Sakaj smo dolshni blishniga ljubiti?

Blishniga smo dolshni sato ljubiti, ker je po boshji podobi stvarjen, s' Jesufovo ker-vijo odreshen, in ker ga je Bog ljubiti sapovedal.

Ali smo dolshni greshnike ljubiti?

Dolshni smo jih ljubiti, jim k' svelizhanju pomagati, gréh pa moremo vselej sovra-shiti, pohujshanja se bati, in se skerbno varovati, de se njih hudobe ne navsamemo, in njih gréhov ne vdeleshimo.

Koliko sapoved ljubezni nam je Jesus dal?

Jesus nam je dal dvé velike sapovedi ljubezni: „Ljubi Boga, svojiga Gospoda, zhes vse, in blishniga kakor sam sebe.”

Ali je kershanska ljubesen potrebna?

Takó je potrebna, de zhlovek, kateri je per pameti, bres ljubeshni vezhniga svelizhanja dosezhi ne more.

Kako se ljubesen do Boga in do blishniga skasuje?

Zhe zhlovek defét boshjih sapoved der-shi.

Od defét boshjih sapoved.

Ktere so boshje sapovedi?

So lete: 1.) Vervaj v' eniga Boga.

2.) Ne imenuj po nemarnim imena svojiga Boga.

3.) Spomni se, de bosh prasník posvezheval.

4.) Spofhtuj svojiga ozheta in svojo mater, de bosh dolgo shivel, in de ti bo dobro na semlji.

5.) Ne vbijaj.

6.) Ne prěshetuj ali ne delaj nezhistosti.

7.) Ne kradi.

8.) Ne prizhaj po krivim soper svojiga blishniga.

9.) Ne sheli svojiga blishniga shene.

10.) Ne sheli svojiga blishniga blagá.

Komu je Bog defet sapovedi dal?

Mosetu je Bog defet sapoved dal na Si-

najski gori sa israelsko ljudstvo, ko je po ishodu is Egipta v' pušhavi bilo.

Kako je Bog dal deset sapoved?

Bog je dal deset sapoved na dvé kamnitne table sapisanih s' gromam in treskam.

Bog, kader je zhas' prishel, de bi bil svoje sapovedi dal, je po Mosefu ljudstvu sapovedal, de naj se tri dni ozhishuje, in svoje oblazhila opere, in potlej naj pride k' Sinajski gori. Ko je tretji dan prishel, se je gromenje saflishalo, sazhelo se je bliskati, zheren oblak je goro pokril, glastrobente je zhe dalej bolj buzhal, in ljudstvo se je balo. Vsa Sinajska gora pa se je kadila, in dim se je sh'nje valil kot is pezhi; in vsa gora je bila strafhna, in glas trobente se je bolj in bolj raslegal, in Gospod je deset sapoved povédal.

Sakaj je Bog s' gromam in treskam deset sapoved dal?

Sato: 1.) De bi se ljudstvo bolj nagnilo po boshjih sapovedih delati, in vezhi zhas' in pokorfhino do boshje volje imélo.

2.) De bi prelomovavze s' straham pred njegovo mozhjo in sashuganimi shtrafnigami navdal.

Ali smo tudi mi dolshni deset boshjih sapoved spolnovati?

Tudi mi smo dolshni deset boshjih sapoved spolnovati.

1.) Ker so raslaga natorne sapovedi, ki jo je Bog v' nashe ferza sapisal.

2.) Ker jih je sam Jesuf Kristuf poterdil.

Ali samore zhlovek sam od sebe boshje sapovedi dopolniti?

Sam od sebe jih ne more dopolniti, pa s' boshjo pomozhjo jih samore.

Ktere dolshnosti imajo deset boshjih sapoved v' febi?

Perve tri boshje sapovedi imajo v' febi dolshnosti do Boga, unih sedem pa imajo v' febi dolshnosti do nas in do blishniga.

Kje je ob kratkim vsih deset sapoved?
V' dveh sapovedih od ljubesni je ob kratkim vsih deset sapoved.

Kaj gré per vsaki desetih sapoved vediti?

De vsaka sapoved kaj sapoveduje, in tudi kaj prepoveduje.

Od tréh prvih sapoved, ki imajo v' febi dolshnosti do Boga.

I. S a p o v e d.

Kaj nam je v' prvi sapovedi sapovedaniga?

Nam je sapovedano le v' eniga samiga Boga verovati, va - nj upati, ga zhes vse ljubiti, mu pokorni in hvaleshni biti, in ga moliti.

„Smo Bogú pokorshino dolshni?“

Bogu smo vselej in povsod popolnoma pokorshino dolshni, drugazhi ne moremo frezhni in svelizhani biti.

„Smo vselej dolshni boshje sapovedi dopolnovati?“

Vselej smo boshje sapovedi dopolnovati dolshni; sakaj ker je Bog svet, le samo to prepoveduje, kar je hudo in shkodljivo, in le samo to sapoveduje, kar je dobro. On je dobrotljiv, in ker hozhe, de bi vsi njegovi otrozi svelizhani bili, hozhe tudi, de bi vselej dobro delali, in se hudiga varovali, in ravno to nam v' vsih svojih sapovedih sapové, sató jih moremo tudi vse bres raslozhka spolnovati.

„Smemo kako boshjo sapoved prelomiti sató, de bi svoje shivljenje ohranili?“

Ne smemo, ker nam je Bog zhasno shivljenje le sató dal, de bi si sh' njim vezhno perdobili, in ravno sató nam ne more nikoli perpušheno biti, de bi ohranili zhasno shivljenje pa vezhno sgubili, kar bi se pa gotovo sgodilo, ko bi boshje sapovedi prelomili.

„Smemo kako boshjo sapoved savoljo zhasniga dobizhka prelomiti?“

Ne smemo, sakaj Kristuf pravi: Kaj pomagá zhlovèku, ako vel svet dobi, svojo dusho pa pogubi.

„Smemo is strahu pred ljudmi boshje sapovedi prelomiti?“

Tudi ne. Jesus naf uzhi, de se ne smemo tishih bati, kateri truplo umoré, dushe pa

umoriti ne morejo, temuzh de naj se le tistiga bojimo, kateri dušho in telo v' pekel pogubiti samore.

Sgled so nam sedem Makabejskih bratov, apostelni, marterniki, ki so se raji umoriti dali, kakor de bi bili gresihili.

Smo Bogu tudi hvaleshnost dolshni?

Tudi, sakaj od Boga smo vse prejeli, kar imamo, in nizh nimamo, kar bi od njega ne bili prejeli.

Kako kristjan Bogu hvaleshnost skasuje?

Zhe boshje dobrote premishlje; zhe rad od njih perpoveduje, in jih v' to obrazha, sa kar mu jih je Bog dal, to je, v' boshjo zhašt, v' svoje lastno in svojiga blishniga svelizhanje.

Smo dolshni Boga moliti?

Tudi moliti smo ga dolshni, ker nas je sató stvaril, de bi ga molili, in mu flushili.

Kedaj zhlovek Boga resnizhno moli?

Kader Boga svojiga nar vikshiga Gosпода in sazhetnika vřiga dobriga řposna, kader njegovo neskonzhno popolnomař vesel hvali, in tako shivi, kakor on sapové.

Kaj je v' prvi sapovedi prepovédano?

V' prvi sapovedi je prepovedana nevera, malikovanje, krivoverřstvo, védeshevanje, prasna vera, zopernija, nesaupnost, ali pa tudi predersno saupanje v' boshjo milořt.

Kdo je nevere kriv.

Kteri řvari kakor Boga moli, ali jim tako zhařt skasuje, ktera le samimu Bogu gré. Tako

fo ajdje fonze, svesde, luno, imenitne ljudi, shivali in tudi druge rezhi kakor Boga molili.

Samore kristjan, ki le v' eniga Boga veruje, greha malikovanja kriv biti?

Tudi, zhe namrezh kake stvari toliko ali pa she bolj kakor Boga ljubi, ali zhe je perpravljen is ljubeshi do njih Boga rasshaliti.

Kdo je krivoverstva kriv?

Krivoverstva je kriv, kateri kake od Boga rasodete retnize, ktere mati katolishka zerkev sa take sposna in veruje, terdovratno sametuje.

Kaj je kristjanu storiti, de ne bo krivoverstva kriv?

Se more: 1.) Prevsetnosti varovati, sató ker is napuha krivoverstvo isvira.

2.) More Boga ponishno stanovitnosti v' katolishki veri profiti.

3.) Se more tazih ljudi fkerbno ogibati, kateri radi soper vero in kershanfke zhednosti govore, ali se is kakih boshjih rezhi radi norzhujejo.

4.) More fkerbeti, de bo v' katolishki veri dobro poduzhen.

5.) Ne smé slabih bukev brati.

Kdo je védeshevanja kriv?

Tisti, kateri terdi ali veruje, de se is kakih ismishljenih snamenj prihodne rezhi vediti dado.

Samore zhlovek skrivne ali prihodne sgodbe napovedovati?

Zhloveku je to nemogozhe, zhe mu ni od Boga rasodeto. — Preroki so sfer vedili prihodne sgodbe, pa le samo is boshjiga rassodenja.

Kdo je prasne vere ali vrash kriv?

Tisti, kateri rezhém posebno mozh perpisuje, ki je ni ne po natori, ne po rasodenji Bog va-nje djal.

Kdo bi bil vere v' zopernijo kriv?

Kteri bi se tako premotil, de bi veroval, de se s' pomozhjo vragov fosebne rezhi storiti dado, in kateri vse take rezhi, katerih ne umejo zópernikam in zópernizam perpishejo.

Kako zhlovek zhes upanje gréshi?

Zhe premalo ali pa predersno v' boshjo milost saúpa.

Kedaj zhlovek premalo v' Boga saupa, ali kedaj se s' nesaupnostjo pregreshi?

1.) Zhe misli, de mu Bog njegovih grehov odpustiti ne more, ali zhe misli, de je to nemogozhe, de bi svoje pregreshe navade sapustil, in se spreobernil.

2.) Zhe v' boshjo previdnost ne saupa, in prevezh sa zhasne in telesne potrebe skerbi.

3.) Zhe v' kakiga zhloveka ali v' kako drugo stvar ali sam v' se bolj kakor v' Boga saupa.

Kedaj pa zhlovek v' Boga predersno upa?

1.) Kader se sam na svojo mozh sanasha,

de bo bres boshje gnade dobro delal in se svelizhal.

2.) Zhe take rezhi od Boga perzhakuje ali profi, kterih mu ni nikoli Bog obljudil. — To bi bilo, ako bi ne hotel delati, in bi se le vendar obilnosti od Boga shelel; ako bi se nevarnosti ne ogibal, in bi le vendar hotel, de bi ga Bog obvaroval, i. t. d.

Ali ni soper pervo sapoved, de angele in svetnike zhaštimo in jih na pomozh klizhemo?

To ni soper pervo sapoved, temuzh dobro in koristno je, de angele in svetnike zhaštimo, in na pomozh klizhemo, de bi Boga gnad profili, kterih nam je treba.

Kedaj kristjanje svetnike prav zhašté?

Takrat 1.) ko jih kakor svešte prijatle boshje in svoje prihodne tovaršhe v' nebeskim kraljestvu ljubijo.

2.) Ko Boga sa gnade sahvalijo, ktere je svetnikom dodélil.

3.) Ko njih shivljenje, to je, njih zhednosti posnemajo.

So svetniki vredni, de jih zhaštimo?

Svetniki so vredni nashiga zheshenja, in sizer sató, ker jih Bog sam ljubi in zhašti, in jih je v' svoje kraljestvo vsel

Kaj se pravi svetnike na pomozh klizati?

Se pravi jih profiti, de bi sa na Boga profili.

Ali prosijo svetniki sa naf?

Oni prosijo v' nebesih sa naf, sató ker naf ljubijo, in ker naf ljubijo, tudi gotovo sheljé, de bi tudi mi svelizhani bili.

Ali je soper boshjo zhašt, zhe kristjanje svetnike prosijo, de bi sa-nje Boga profili?

To ni soper boshjo zhašt, ker kristjanje verujejo, de svetniki s' svojo lastno mozhjó nizh storiti ne morejo, temuzh de prosijo le Boga, od kteriga vsak dober dar pride, in ker vedó, de molitev pravizhniga per Bogu veliko samore.

Kteriga med svetniki so kristjanje she posebno zhaštiti in profiti dolshni?

Prezhišto divizo Marijo, mater boshjo, ker je ona polna gnade per Bogu.

Sa ktere gnade se je posebno svetnikam perporozhati treba, de bi jih nam od Gospod Boga sprofili?

Posebno sa tiste gnade, ki so nam k' svelizhanju potrebne: de bi Boga práv sposnali, ga zhes vse ljubili in brumno shivéli, in de bi se vsi greslniki spreobernili, in pravo pokoro storili.

Sakaj katolshki kristjanje angele na pomozh klizhejo?

Sató angele na pomozh klizhejo, ker so jim varhi dani, ker ljudi ljubijo; sa njh svelizhanje skerbé, sa-nje prosijo, in ker Boga vedno gledajo, in mu molitev ljudi darujejo.

Alini to soper pervo sapoved, de imamo v' katolshki zerkvi podobe?

Tudi to ni soper pervo sapoved; sakaj v'

f. písmu je le podobe delati prepovedano, de bi jih molili.

*Sakaj katoljški kristjanje podobe zha-
sté?*

Sató ker podobe kaj zhaštitljiviga, kako boshjo pèrshono, mater boshjo, ali kalgiga drusiga svetnika poménijo, zhašt se ne daje podobi, temuzh tistimu, kogar podoba pomeni.

Zhimu pa katoljški kristjanje svetinje zhašté?

Zhašté jih: 1.) Ker so oštanki tistih trupel, ki so svetniki po njih savoljo Boga martre terpeli, ali v' njih s' pokoro in s' drusimi dobrimi deli posebno lepó Bogu flushili.

2.) Ker je Bog po svetinjah vezhkrat zhudešhe delal, in veliko dobrot ljudem skasal

3.) Ker bo Bog po od smerti vštajenji ravno te oštanke, to je, trupla svetnikov vekomaj v' nebesih svelizhal.

II. S a p o v e d.

*Kaj je v' drugi sapovedi prepoveda-
niga?*

Boshjimu iménu nezhašt delati.

*Kakó se boshjimu imenu nezhašt dé-
la?*

1.) S' vsakim greham.

2.) Zhekdo od Boga, od sv. vere in od svetnikov s' sanizhevanjem govori.

3.) Zhe kdo kolne in preklinja, se sarotúje in perdufhúje.

4.) Zhe kdo bres potrebe ali zlo po krivim perfeshe.

5.) Zhe kdo Bogu storjene obljuje prelomi.

6.) Zhe kdo boshje ime bres potrebe ali bres zhafti isrezhe.

7.) Zhe kdo boshjo besedo sanizhuje, popa-zhi in krivo obrazha.

Od perfége.

Kakò zhlovek perféshe?

Zhlovek perféshe, kader Boga na prizho vsame, de resnizo govori, ali de bo spolnil, kar govori.

Ali smé zhlovek Boga na prizho poklizati ali persegati?

Zhlovek smé persegati, kader je tréba.

Sakaj so perfége perpushene?

So perpushene, de se resniza skashe, in de se pravde konzhajo.

Ali je perféga Bogú prijetno in dobro délo?

Je, kader je potrebna, resnizhna in pravizhna, ker v' persegi kristjan Boga resnizhni-ga in pravizhniga sposna, in ga s' tém hvali. — Torej naj vsak gleda, kakò bo s' perfégo pred Bogam obstal.

Kedaj je persega potrebna?

Kader se drugazhi sebi ali drusim kaka velika shkoda odverniti ne da, ali pa zhe gosposka persego sapové.

Kedaj se zhlovek s' persego soper Boga pregreshi?

Kader sa prasne rezhi perséshe, ali kader ne spolni, kar je s' perségo obljudil, ali kader po krivim perséshe.

S' zhem Bog takim shuga, kteri po krivim perseshejo?

Bog pravi, de bo tak preklét, kteri po krivim perséshe.

Kaj je takimu storiti, kteri je lashnji-vo persegel?

Tak je dolshen oistro pokoro delati, sato ko je to strashna pregréha; in zhe je s' tém blishniga poshkodoval, mu more tudi shkodo poverniti.

Kaj je takimu storiti, kteri je kako pregresšno rezh s' perségo obljudil?

Tak ne smé svoje storjene obljuje spolniti, temuzh naj sa svojo pregréšno obljudo pokoro déla.

Kaj mu je storiti, kdor more persezhi?

1.) On more dobro v' serzu premisliti, de Boga vsigavedozhiga in neskonzbnó pravizhniga, ki ga sa prizho vsame, na mashevanje klizhe, zhe bo krivo persegel, ali zhe tistiga ne bo ravno tako spolnil, kakor s' persego obljudi.

2.) Zhe bo kakor prizha persegati mogel, naj se na tanko smisli, kaj je vidil ali slišhal, in kar rešnizhniga od tiste rezhi vé, sa ktero bo persegal; naj nizh vezh in nizh manj ne pové, kakor kar práv ref vé, in naj se ne da od nobeniga smotiti, de bi od rešnize práv ne prizhal.

3.) Zhe mu je persegati, de bo spolnil, kar s' perségo obljudi; naj préd, ko perseshe premilli, ali bo, kar obljudi, tudi hotel in samogel spolniti, ker more po storjeni persegi vse svesto dopolniti, she takó teshko naj ga stane.

Od obljud,

Kaj je obljudba?

Obljudba je radovoljno storjen sklep Bogu k' zhašti kaj taziga storiti, kar nam po bo-shjih in zerkvenih sapovedih ni ravno sapovedano pa nam vender pomaga, de smo boljshi in brumnishi.

So obljube zhloveku k' pridu?

So, sato ker se po njih she kaj boljshiga spolni, kar bi se szer ne bilo sgodilo.

Kaj more zhlovek storiti, prédén se s' kako obljudo savéshe?

More: 1.) dobro prevdariti sebe, svoj stan, svoje slabosti, svoje potrebe in druge

okolishine, zhe bo to, kar Bogu k' zhashti
obljubiti misli, spolniti samogel.

2.) Boga rasfvetljenja profiti, in tudi dobro je spovednika sa svet vprashati.

Ali je to she obljuba, zhe kdo misli ali sheli Bogu k' zhashti kaj dobriga storiti?

To she ni nobena obljuba, ampak le dober sklep.

Je dolshnost storjene obljube spolniti?

Dolshnost je. Pred obljubo je zhlovek prost, po obljubi je savesan.

Ali je gréh odlashati obljube spolniti?

Gréh je, sakaj Bog sam pravi: „Nikar obljube spolniti ne odlashaj, sakaj ako bosh odlashal, ti bo gréh.”

Kako se boshje imé posvezhuje?

Se posvezhuje: 1.) Zhe Boga pred vsm svetam s' besedo in djanjam na ravnost prizhamo.

2.) Zhe od f. vere, od Boga; svetnikov in boshjih rezhi vselej s' veliko zhashtjo govorimó.

3.) Zhe Boga v' vsih dushnih in telesnih potrebah pomózhi prosimo ali molimo.

4.) Zhe s' pravizhno persego Boga na prizho vsamemo; de se nam verjame.

5.) Zhe obljube, ki smo jih Bogu storili, svesto opravimo.

6.) Zhe boshje imé s' spodobno zhaštjo isre-
kujemo, in na pomozh klizhemo.

7.) Zhe boshjo besedo verno in svesto po-
slushamo, in vse, kar pozhnemo, Bogu k'
hvali in k' zhašti boshjiga imena oberujemo,
in Bogu v' dar opravimo.

III. S a p o v e d.

Kaj je v' tretji sapovedi sapovedaniga?

V' tretji sapovedi je sapovedano v' nedé-
ljo, kateri dan je shé od apostolskih zhasov v'
spomin Kristusoviga od smerti vstajenja sa jnal
prasnik postavljen, od dela prejenjati, in le
déla bogabojezhosti dopernafhati.

So prasniki kristjanam potrebni?

Potrebni so. Zhlovek je dolshan svojiga
stvarnika snotraj v' serzu in sunaj s' djanjem
in tudi ozhitno per boshj slushbi hvaliti, zha-
stiti in moliti, in ravno de bi se to loshej sgo-
dilo, je Bog sedmi dan polvezhevat sapove-
dal.

Sakaj je Bog sedmi dan posvetil?

Sato, ker je v' šestih dneh nebo in sem-
ljo in vse, kar je, stvaril, in ker je sedmi dan
stvariti jenjal.

*Sakaj kristjanje nedeljo namesti sabó-
te prasnújejo?*

Sato, ker je Jesus v' nedeljo od smerti
vstal, in v' nedeljo apostelnam s. Duhá pollal.

Ali je shé sadoſti, zhe kriſtjanje ob nedeljah od déla jenjajo?

To ſhe ni sadoſti, temuzh morejo tudi dobre déla délati. Pozhitik od zhaſnih opravil ĵim je ob nedeljah le sató ſapovedan, de bi njih ſerze s' délam smoteno ne bilo, in de bi loſhej leté ſvéte dnéve v' boſhji ſluſhbi in v' dobrih délih doperneſli.

Kakoſhne dobre dela ſo kriſtjanje dolshni ob nedeljah poſebno dopernaſhati?

Kriſtjanje ſo dolshni, zhe ſvelizhani biti hozhejo, ſzer sméraj hudiga ſe varovati in dobro delati; vender pa morejo ob nedeljah tudi ſhe k' boſhji ſluſhbi v' zerkev priti, v' Bogu ſbrani per maſhi biti, pridigo in popoldanſki kerſhanſki nauk ſliſhati, per litanijah biti, in vezh kakor druge dnéve moliti, sató ko more zeli dan Bogu poſvezhen biti.

Kaj je v' tretji ſapovedi prepovedani- ga?

So prepovedane: 1.) Vſe hlapzhevſke déla bres ſile in bres praviga perpuſhenja.

2.) Vſe druge opravila, ktere tému dnevu nezhaſt délajo, ali njegovo poſyezhevanje mudé in motijo.

Ktere dela ſo kriſtjanam ob praſnikih perpuſhene?

Take, ktere ſe bres ſhkode odlaſhati ne dajo, to de le s' perpuſhenjem duhovſke goſpoſke, in ktere is ljubesni do Boga in is ljubesni do bliſhniga iſvirajo.

Kaj shuga Bog tištim, kteri prasnikov ne posvezhujejo?

Bog pravi: „Kdor bo leta dan delal, njegga dušha bo is fréde njegoviga ljudstva poginila, in bo umerl (pogubljen).”

IV. S a p o v e d.

Kaj je v' zheterti sapovedi sapovedaniga?

Je sapovedano staršhe spoštovati.

Kako skashejo otrozi spoštovanje svojim staršem?

Zhe od svojih staršhev dobro mislijo; zhe s' zhašijo sh'njimi in tudi s' drusimi od njih govoré; zhe se sa njih zhašt in dobro imé potegnejo, njih slabosti sakrivajo, jih sagovarjajo, in tudi sami s' voljo prenasahajo, ko bi ravno šhe tako soperni bili.

Ali morejo otrozi staršhe vselej spoštovati?

Vselej, ker staršhi smeraj njih staršhi ostanejo; tedaj tudi dolshnost jih spoštovati smeraj ostane.

Tobija je svojiga sina tako uzhil: „Moj sin! poslušhaj besede mojih ust, in ohrani jih terdno v' svojim serzu. Kader bo Bog mojo dušho vsel, pokóplji moje telo, in spoштуj svojo mater vse dni nje shívljenja.” To je

mladi Tobija svesto spolnil, in dobri otrozi storé tudi s'he dan danashni.

Kaj so otrozi savoljo spoštovanja s'he svojim starshem dolshni?

1.) Dolshni so jih tudi *ljubiti*.

Starshi so sa Bogam njih nar vézhi do-
brotniki; oni otroke, slasti dokler so majhni
s' vsm preskerbé, in posebno matere tudi ve-
liko sh' njimi terpé, tako de se njih dobrota
in ljubesen nikoli ne more sadošti poverniti.
Egiptovski Joshef in tudi Jesus sam je otro-
kam sgled, kako naj svoje staršhe ljubijo.

2.) So dolshni starshem hvaleshni biti, sa-
to ker so po njih od Boga nar vezh prejeli.

3.) Starshem v' vsm rezhéh pokorni biti,
zhe niso boshjim sapovedam in njih svelizha-
nju nasproti.

Sgled pokorshine daje Isak, ki je bil
svojimu ozhetu Abrahamu v' vsm pokoren;
zlo umoriti bi se bil dal ozhetu Bogu v' dar.
Egiptovski Joshef. — Jesus, ki je savoljo svo-
je matere v' Kani vodo v' vino spreménil.

*Kedaj ne sméjo otrozi starshem pokor-
ni biti?*

Kader bi jim starshi kaj hudiga sapoveda-
li, postavim, de naj blishnimu kako krivizo
storé, de naj se slashejo, i. t. d. sakaj zhlo-
vek more Bogú vselej bolj kakor ljudem po-
koren biti.

4.) Se svojih staršhev ne framovati, zhe
so tudi bolj niskiga in revniga stanu.

5.) Staršem v' dušnih in telesnih potrebah pomagati.

6.) Sa starše moliti, de bi jim Bog dodélil, kar na duši in telesu potrebujejo. in zhe so shé mrtvi, de bi jih Bog, ako morebiti v' vizah terpé, k' sebi vsél v' svoje nebesško kraljestvo.

7.) Sadnjo voljo staršev tako spolniti, kakor so narozhili, in njih naukov nikoli ne posabiti.

Kaj je v' zheterti sapovedi otrokam prepovédaniga?

V' zheterti sapovedi je otrokam prepovedano svojim staršem nepokornim biti, sh' njimi gerdo délati, jih sovrashiti, smerjati, sanizhevati, kleti, v' potrebah sapustiti, ali jim shkodovati. Shalosten sgled nepokorniga otroka imamo nad Absolonam, nad Kamam Noetovim sinam.

Ali s. pismo ojstro od tazih otrók govori, kleri s' svojimi starshi gerdo délajo?

Ojstro govori. Bog pravi: „Preklet bodi, kdor ne sposhtuje svojiga ozheta in svoje matere. Kdor svojiga ozheta ali svojo mater kolne, more smerti umreti. Kdor bo svojiga ozheta ali svojo mater udaril, naj smerti umerje. Neumen sin je ozhetova in materina shalost. Kdor ozheta shali in mater podi, je bres poshtenja in frézhe. Kdor kaj svojimu ozhetu ali svoji materi vsame, in pravi, de to ni gréh, je ubijavzov tovarsh. Kdor ozheta saframuje, in porod svoje matere sanizhuje,

njega okó naj krokarji spod zhela izkljujejo, in orlovi mladénzhi poshro.“ In Iesuf sam pravi: „Kdor ozhéta ali mater kolne, more smerti umreti.“

Kako morejo bratje, sestré in shlahtat med seboj shivéti?

Se morejo med seboj ljubiti, v' miru shivéti, eden drusimu radi storiti, kar je tréba, se ne shaliti, ne samérjljivi biti, eden drusiga v' gréh varovati, in k' lepimu bogabojezhimu shivljenju nagibati in opominjati.

Lep sgled da Joshef, ki je s' svojimi brati takó ljubesnjivo ravnál, kaki naj kerfhanfski bratje in sestré med seboj bodo. Veliko let je preteklo, ko ni svojih bratov vidil. In ko jih je vidil, se je od veselja na glas jokál, in ker ga niso posnali, jim je rekel: „Jest sim Joshef vash brat, kteriga ste v' Egipt prodali. Nikar se ne bojte, in naj vam ne bo teshko, de ste me v' te kraje prodali; saktaj Bog me je pred vami savoljo vashiga shivljenja v' Egipt poslal. Vse svoje brate je kufhnil, in per vsakim je jokál. In rekel jim je. „Hitite v' Egipt priti, in perpeljite mi ozheta.“ Kader jih je od sebe spustil, jim je djal. „Nikar se po potu ne kregajte.“

Ravno tako lep sgled da Abraham v' sadershanji do Lota svojiga striza.

Od dolshnost, ktere starshi do svojih otrok imajo.

Kaj so starshi svojim otrokam dolshni?
Sa dusho in telo svojih otrok svésto skerbeti.

Sató morejo : 1.) Sposnati, de so njih otrózi boshji, in sa vezhno svelizhanje stvarjeni, ker jim jihlje Bog srozhil, de bi jih lepo v' boshjim strahú redili, varovali, in jim v' nebesa pomagali.

2.) Vse svoje otroke bres raslozhka ljubiti.

3.) Jih v' pravi véri poduzhiti, in zhe sami niso sato, jih drugim poduzhiti dati; jih k' pridigam in h' kerlhanfkim naukam svésto voditi ali poshiljati.

4.) Svoje otroke v' strahu boshjim srediti, jih od perve mladosti tako voditi, de bodo gréh sovrashili, in se ga varovali; dobro pa ljubili, in s' veseljem délali, radi molili in radi v' zerkév hodili.

Mati sedmih Maktabejskih bratov je starthem v' sgled, ker je vsih sedem v' takoshnim boshjim strahu sredila, de so tako mozno boshjo postavo ljubili, in gréh sovrashili, de so raji vse preterpéli, in shivljenje sgubili, kakor boshjo sapoved prelomili, in gréh storili.

5.) Morejo otroke vsiga pohujshanja varovati, jih ne pushati v' flabe perloshnosti in tovarshije, in jim s' lepim bogabojezhim shiv-

ljenjem kasati, kakó morejo shiveti, de bodo vezhno svelizhani.

6.) Morejo otroke s' ljubesnijo svariti in fhtrafovati, in kader se poboljšhajo, jim spet dobri biti.

Kakor je ozhe svojiga sgubljeniga, poboljšhaniga fina s' ljubesnijo sprejel, tako morejo tudi starshi svojiga poboljšhaniga otroka s' ljubesnijo sprejeti.

7.) Ne sméjo otrok drashiti in v' gréh napeljevati.

8.) Morejo sa otroke moliti, de bi jih Bog v' svoji milosti ohranil, in na duhi in na telesu posvetil. Job, pové s. písmo, je molil sa svoje otroke rekozh: „Moji sinovi so morebiti gresbili, in Boga v' svojih ferzih rasshali-li.” In satò je Bogu vsak dan daroval.

Kako so dolshni starshi sa telò svojih otrok skerbeti?

Dolshni so sa shivesh in druge potrebe in sa sdravje telesa svojih otrok skerbeti, jih délati in druge dobre rezhi uzhiti, ali drugim uzhiti dati, jih lenobe varovati, in jim v' kak stan pomagati, de se bodo samogli sami poshteno preshiviti.

Kakoshno plazhilo bodo starshi prejeli, zhe svoje dolshnosti do otrok svesto in savoljo Boga spolnijo?

Taki starshi imajo: 1.) per svojih otrozih she tukaj na tém svetu veliko veselje, ker vidijo ali flishijo, de njih otrozi po resnizi shivé. 2.) Dobé pomozh od njih. 3.) Bodo vezhno pla-

zhilo v' nebesih prejeli, ker bodo Bogu svoje otroke oddali.

Kaj pa take staršhe zhaka, kateri dolshnost do svojih otrok ne spolnijo?

Take staršhe zhaka zhasna in vezhna nefrezha in shalost.

Kakoshne dolshnosti imajo oskerbniki in botri do sapushenih otrok?

Ravno tiste, kakor starshi, to je, sa njih dušno in telo, kolikor jim je mogozhe, skerbeti.

Sadéne zheterta sapoved sunaj otrok in staršhev tudi druge ljudi?

Zheterta sapoved sadene tudi vse podlosline in vse njih duhovske in deshelske gosposke; ravno tako tudi vse uzhenike in vse tiste ljudi, ktére gré savoljo njih starosti in vizoziga stanu spofhtovati.

Od dolshnost kristjanov do duhovnov.

Kaj so kristjanje duhovnam dolshni?

Kristjanje se dolshni jih spofhtovati, ljubiti, jim v' vsih duhovnih rezhéh pokorni biti,

sa'-nje moliti, in sa njih potrebni shivesh
skerbeti.

Od dolshnost do Zesarja in drugih deshelskih gosposk.

Je deshelska gosposka potrebna?

Gosposka je savoljo hudobnih in nepo-
kojnih ljudi, savoljo pravize, savoljo sunanjiga
mirú in frezhe vřiga zhloveshkiga rodú filno
potrebna.

*Od koga ima deshelska gosposka ob-
last?*

Od samiga Boga.

*Kaj smo dolshni Zesarju in drusim
od njega postavljenim gosposkam?*

1.) Smo dolshni jih spolhtovati, tode
ne s' perlisnjenim jesikam, ampak is serza,
kakor boshje namélnike in slushabnike.

2.) Jim v' všim pokorni biti, kar ni zhes
boshjo sapoved.

Jesuf je bil krivizhnimu sodniku pokoren
in fzér pokoren do smerti.

3.) Svojim gosposkam davke dajati.

4.) Sa gosposke moliti, de bi jim Bog sdra-
vje in shivljenje ohranil, de bi jim mozh in
modrost dodélil svoje podloshne po boshji vo-
lji voditi.

Od dolshnost pòslov.

Kákoshne dolshnosti imajo pòsli do svojih gospodarjev in gospodínj?

1.) Jih morejo spòshtovati savoljo oblasti, ki jo od Boga do njih imajo.

2.) Jim v' vsih rezhéh, ktere niso boshjim sapovedam nasproti, pokorni biti.

3.) Jim svesti biti, to je, pridno delati, naj jih gospodar vidi ali né, gospodarjev ne poshkodovati, ali jim kaj vséti, bodi sa - se ali sa druge, in tudi ne perpuštiti, de bi jim kdo drug shkodo délal; s' gospodarjevim blagam morejo namrezh ravno tako skerbno ravnati, kakor s' svojim.

Lép sgled dobrih poslov nam je Eliezer, Abrahamov hlapez; Jakop, ko je per Labanu flushil; Egiptovski Joshef.

4.) Morejo molzhezhi biti, in tistiga, kar se v' hihi sgodi, ne okoli rasnashati.

5.) Morejo sheleti s' svojim délam bolj Bogu kakor gospodarju dopasti, in si sméraj vezh sa vezhno kakor sa zhasno shivljenje persadévati.

Kakoshni morejo posli med seboj biti?

1.) Morejo eden drusiga ljubiti.

2.) Eden drusimu per délu pomagati.

3.) Eden drusiga k' dobrimu opominjovati.

4.) Eden drusiga slabosti in pregreshe s' voljo prenashati.

5.) Med seboj v' miru shivéti.

6.) Se ne sméjo med seboj sovrašiti, ne eden drusimu nevošhljivi biti, se ne eden na drusiga jesiti, ne eden drusimu nagajati, ne eden drusiga zhertiti in opravljati.

Kaj je póslu storiti, kader vidi, de otrozi ali pa drugi póslu gospodarju škodo déljajo?

Dober pósel more take s' ljubesnijo posvariti, zhe pa svarjenje nizh ne pomaga, gospodarju povédati. Ravno to se more tudi takrat sgoditi, kader od kteriga kaj pregréšniga vé; fzer se ptujiga gréha vdeléshi.

Od dolshnost gosposke in gospodarjev do svojih podloshnih.

Kaj so gosposke in vikshi svojim podloshnim dolshni?

Gosposke in vikshi so svojim podloshnim vézhi del vse to dolshni, kar starshi svojim otrokam; posebno pa de sa njih dušne in telesne potrebe skerbé, de jih per pravi veri ohranijo, de pravizo med njimi déljajo, in de krivize od njih odvrazhajo.

Kaj so gospodarji svojim póslam dolshni?

1.) So dolshni skerbéti, de so póslu v' veri dobro poduzheni.

2.) Jim morejo s' lastnim sadershanjem lé-

pe sgléde dajati, in jih, kader so nerodni, svariti, in od hudiga odvrazhati.

3.) Jih ne sméjo zhes mozh s' délam obkladati, pa tudi ne bres déla pustiti.

4.) Jim morejo tudi pozhitek dati, posebno ob prasnikih.

5.) Jim morejo potrebni shivesh dajati, in jih tudi v' belesni s' všim, kar potrebujejo, preskerbeti, in jim k' sdravju pomagati.

6.) Jih morejo ob sgovorjenim zhasu pohteno plazhati.

7.) Ne smejo tazih poslov, kateri so jim v' mladosti svesto flushili, v' starosti sapustiti.

Kako se morejo uzhenzi do svojih uzhenikov sadershati?

Uzhenzi morejo svoje uzhenike ljubiti, jih spofhtovati, se jim poduzhljive skasati, jim pokorni in hvaleshni biti.

Kako se otrozi in mladi ljudje vezhkrat nad starimi ljudmi pregreshe?

Se pregreshe, zhe jih sanizhujejo, sa-smehujejo, savoljo kakih slabost saframujejo, in jim primke dajejo.

Koga bi si mógli otrozi spomniti, de bi starih ljudi ne saframovali?

Spomniti bi si mógli strashne pergodbe tistih otrok v' starim testamentu, kateri so stariga preroka Eliseja, ko je v' mesto Betel shel, savoljo njegove pléshaste glave saframovali in vpili: „Pleshiz, pridi gori! pleshiz pridi gori!“ Elisej se osre, in v' imenu Gospodovim té otroke sakolne. Bog spolni per té prizhi

njegovo pravizhno klétev, in kar prideta dva medveda is gojsda, in rastergata dva in shtiradeset letéh rasusdanih otrók. Tukaj pokashe Bog, kako mu je to soperno, zhe kdo stare ljudi saframuje. Otrozi! varujte se téga gréha, de vas Bog ne bo vezhno shtrafal.

V. S a p o v e d.

Kaj je v' peti sapovedi prepovedaniga?

Je prepovédano sebi ali drusim shivljenje vseti, ali sebe ali druge na shivljenju poshkodovati.

Kakoshne dolshnosti imamo do svojiga telefisa in do svojiga shivljenja?

1.) Moremo svoje teló varovati, de se ne poshkoduje, ker je vélik dar boshji.

2.) Skerbeti, de se per shivljenji ohranimo. Ravno sató je pridno delati treba, de si potrebni shivesh in obleko saflushimo.

3.) Moremo sa sdravje skerbeti, in sató v' jedi in v' pijazhi smérni biti.

Sme zhlovek sebe umoriti?

Téga ne smé, ker ni gospodar svojiga shivljenja, ampak je le Bog, kteri mu ga vsame, kader hozhe.

Ali tak, ki sebe umori, velik gréh stori?

Ták neisrezheno velik gréh stori, kteri

mu ne more odpushten biti, sato ker se, zhe se umori, nizh vezhspreoberniti in spokoriti, in torej tudi svelizhati ne more. Katolska zerkev tazih na shegnano pokopalishe pokopati ne pusti.

Smè zhlovek svoje shivljenje v' nevarnost postaviti?

Bres file in potrebe nikoli ne.

Kedaj ga vender smé v' nevarnost postaviti?

1.) Kader bi greshiti ali véro satajiti mógel.

Egiptovski Joshef, Eleazar, devetdeset let stari starzhek, in tolikanj marternikov in diviz ob prvih zhasih kershanstva so nam sgled, de so raji svoje shivljenje v' nevarnost in smert dali, kakor bi bili Boga rasshalili.

2.) Is ljubeshni do blishniga, postavim, v' kushnih in nevarnih bolesnih bolnikam postrezhi, ali blishnimu is kake nevarnosti pomagati. To de v' tazih okolishinah se je tréba vender pametno, ne pa predersno sadershati.

3.) Kader zhlovéka dolshnosti stanú veshejo, de se blishnimu k' pridu v' nevarnost postaviti more, kakor duhovni, sdravniki in soldatje.

Smé zhlovek sebi na sdravji shkodovati?

Tudi ne, ker je svoje sdravje ravno tako kakor shivljenje varovati dolshan.

Kteri si na sdravji shkódujejo?

1.) Taki, kteri si na svojim truplu kake ra-

ne napravijo, ali s he zlo kak ud odsekajo, postavim, de bi soldatji ne bili.

2.) Kteri se per delu presilijo.

3.) Kteri bres mére jedó, in píjejo, in posebno, zhe kake take jedi jedó, od kterih vedó, de jim shkódujejo.

4.) Kteri se prevezh jesé, shalujejo, rasujsdano shivé, ali kaj drusiga taziga sdravju shkodljiviga pozhnó.

5.) Kteri se v' bolesni nobenih sdravil poslushiti nozhejo, ako ravno bi to lahko storili.

Kaj je v' péti sapovedi prepovedaniga, kar blishniga sadene?

Prepovedano je blishniga umoriti, ali ga na sdravji poshkodvati.

Je velik gréh blishniga umoriti?

To je strashno velik gréh. S. Pavel pravi, de vbijaviz ne bo nebeshkiga kraljestva doseget.

Ali se le vbijavzi soper peto sapoved pregreshé?

Ne le samo taki, kteri blishnimu shivljenje vsamejo, ampak tudi tisti se pregreshé soper to sapoved, kteri kaj taziga svétujejo, kteri blishniga umoriti ukashejo ali pomagajo, in tudi taki, kteri blishniga tako otepejo, lunejo ali udarijo, de sato sboli, in potlej umerje.

Kaj je vbijaviz in vsak tak, kteri blishniga na truplu poshkóduje, storiti dolshan?

Tak more oistro pokoro délati, in tudi blishnimu po svoji mozhi vso shkodo poverni-

ti, mu sdravila plazhati, in tudi vse poverniti, kar je v' bolesni samudil.

Kteri se she soper péto sapoved pregrešé, kar blishniga sadene?

Tudi tisti, kteri blishniga umoriti shelé, in kteri mu v' serzu smerti shelé.

Kaj je she vezh v' peti sapovedi prepovedaniga?

V' peti sapovedi je tudi jesa, nevoshljivost, sovrashtvo, pohujshanje in vsako shaljénje blishniga prepovedano.

Kaj je pohujshanje?

Pohujshanje je vsako tako govorjenje, djanje ali sadershanje, ktero blishniga v' gréh napeljuje.

Je velik gréh druge pohujshati?

To je velik gréh, kakor naf Kristuf uzhi rekozh: „Kdor bo pa pohujshal kteriga letéh malih, ki v' mé verujejo, njemu bi bilo boljé, de bi se mu malinski kamen na vrat obésil, in se potopil v' globozhino morja. Gorje svetu savoljo pohujshanja! Pohujshanje szer more priti; ali vender gorje tistimu zhlovéku, po kterim pohujshanje pride.“

Sakaj je pohujshanje tako velik gréh?

Sató ker Bog hozhe, de bi se vsi ljudje svelizhali; kdor pa blishniga pohujsha, blishnimu v' pogubljenje pomaga.

Kaj je tazimu storiti, kateri je koga pohujshal?

Taki more storjeno pohujshanje, kolikor mu je mogozhe, popraviti.

Kaj je v' peti sapovédi sapovedano?

Je sapovedano: 1.) Mir in spravo imeti s' vsimi ljudmi, in tudi s' tazimi, kateri so nas rasshalili.

2.) Vsim dobre sglede dajati.

3.) Blishnimu duhovne in telesne dobrote deliti.

VI. Sapoved.

Kaj je v' shesti sapovedi prepovedaniga?

V' shesti sapovedi so prepovedane vse nezhište déla, vse nezhišto obnašanje, nezhište beséde, radovoljno dopadenje in pervoljenje v' nezhište misli in sheljé, in vse, karkoli v' nezhištost napeljuje.

Se je gréha nezhištosti slo bati?

Práv slo se ga je tréba bati, sató ko zhlovek grosno lahko na-nj pride, in ga silno teshko opusti.

Ati je nezhištost velika in slo ostudna pregréha?

Velika in slo ostudna pregreha je nezhištost, ker kristjan per s. kerstu Kristusov ud

in tempelj s. Duha postane, in ni le samo po duhi, ampak tudi po truplu Boga posvezen. *So nespodobne misli in shelve vselej gréh?*

Takrat niso gréh, kader si jih zhlovek ni sam kriv, in jih, zhe se mu v' glavo silijo, odganje; gréh so pa vselej, kader si jih je zhlovek sam kriv, kader si njih ne persadéva, de bi si jih is glave isbil, ali kader she zlo dopadenje nad njimi ima.

Kaj v' nezhistost napeljuje?

V' nezhistost napeljuje nezhimerna in neframna nosha, prevsetnost, lenóba, poshreshnost v' jedi in v' pijazhi, ples, preprijasno pe-zhanje s' drusim spólam, rasujsdani poglédje, poslushanje gerdih pogovorov in pésem, in branje neframnih bukev.

Kaj isvira vezhi dél is nezhistiga gréha?

1.) Posabljenjé Boga; 2.) slepótama; 3.) oterpnjenost serza; 4.) vzhafi odstóp od vere, kakor imamo shalosten sgled nad kraljem Salomonam; 5.) nevarne in ostudne bolésni, in tudi vezhkrat presgodna smert; 6.) savoljo leté pregréhe so bili she vezhkrat zeli narodje, deshele, mesta od Boga shtrafane.

Sakaj je v' leté sapovedi, kakor s. písmo govori, posebno presheshtvo prepovedano?

Sató, ker tiste pershone, ktere sakon prelomijo, sraven ostudne pregréhe nezhistosti tudi pregrého krivize dopernešejo.

Kaj je v' šesti sapovedi sapovédaniga?

V' šesti sapovedi je sapovedano se na dúshi in na telesu zhisto sadershati, se tudi she zlo slabih misel varovati, se tazih perloshnost skerbno ogibati, ktere v' léto pregrého sapeljujejo, in sploh nizh taziga ne storiti, kar bi si vprizho staršev, uzhenikov in drusih pametnih ljudi storiti ne upali.

VII. S a p o v e d.

Kaj je v' sedmi sapovedi prepovedaniga?

V' sedmi sapovedi je prepovedana tatvina, róp, golufija per méri in vagi, sadershanje ptujiga blagá ali saflushka, sapravljivost, krivizhni zhimshi in dobizhki, in vsako poshkodovanje blishniga na njegovim premoshenji in na njegovih pravizah.

Kaj se imenuje tatvina, in kaj róp?

Tatvina je, zhe se blishnimu skrivaj kaj vsame; róp pa, zhe se blishnimu kaj t' silo vsame.

Ali se zhlovek le samo takrat soper sedmo sapoved pregreshi, kader sam kaj ukra-de, ali kak róp stori?

Pregreshi se tudi, zhe drusim krašti ali rópati pomaga; zhe jim kaj taziga svétuje,

ali temu perloshnost in potuho daje; zhe ukradeno blago hrani, kupi ali prodaja.

Smejo otrozi staršem sa-se ali sa druge kaj vseti?

Tudi otrozi ne smejo svojim staršem nize vseti, sato ko je staršem she v' lasti. „S. pismo pravi: „Kdor kaj svojimu ozhetu ali svoji materi vsame, in rezhe, de to ni gréh, je vbijavzov tovarsh.“ Tega gréha so tudi tisti deleshni, kateri otroke napravijo, de jim kaj od hishe dajejo ali prodajejo, in ravno sato dolshni storjeno krivizo popraviti. Tega gréha so tudi tisti déleshni, kateri hranijo, kar otrozi staršem ukradejo.

Kaj se imenuje golufija?

Golufija je takrat, kader se slabo blago sa dobro prodaja; kader se premajhna méra in vaga ima; kader se kdo podkupiti da, in kader se kdo potrebe, nevednosti ali neumnosti blishniga poslushi, de ga svije, in kaj na premoshenji poshkóduje.

Kako se podloshni soper leto sapoved pregreshé?

Pregreshé se, zhe ne opravljajo davkov, desetini, ali kar po postavah in starih navadah gosposki gré.

Kako greshé dolshniki soper to sapoved?

Dolshniki greshé, zhe položeniga ob pravim zhasu, ali pa she zlo ne vernejo, ali zhe kako orodje, ki jim je bilo zélo posojeno, pokasheno nasaj dajo.

Kaj je storiti, kader se kaka rézh najde?

Zhe le vé, zhigava de je, se more prezej nasaj dati; zhe se pa to nevé, se more dati osnaniti.

Kaj je takrat storiti, kader se svediti ne more, zhigava je najdena rézh?

Se more kak zhaš pozhakati, in zhe se nihzhe po njej ne oglasi, naj svojiga duhovniga pastirja vprasha, kaj je storiti.

Kaj je v' sedmi sapovedi sapovédaniga?

V' sedmi sapovedi je sapovedano vsazimu pustiti, kar je njegoviga, vsazimu dati, kar je njegoviga; ukradeno blago poverniti, in vso storjeno shkodo popraviti, in sebi s' délam shivesh perdobiti bres shkode blishniga.

Lep sgled lete resnize imamo v' s. pismu nad Zahejem, kateri je Kristusu rekel: „Polovizo svojiga blaga dam ubogim, in zhe sim koga golufal, povernem mu shterkrat toliko.“

Kdo more pa takrat ukradeno ali pergolufano blago in storjeno shkoda poverniti, kader tisti, ktere letá dolshnost sadéne, umerjó?

Takrat so pa njih erbjé to storiti dolshni; sakaj do krivizhniga nimajo tudi erbjé nobene pravize.

Komu se more poverniti?

Poshkódovanimu; zhe umerje, pa njegovim erbam, in zhe sa nobeniga erba ne vé, naj svojiga spovednika sa svet vprasha.

Kedaj se more poverniti?

Poverniti se more bersh ko bersh; sakaj f. Augushtin pravi, de gréh ne more biti pred odpushten, dokler ukradeno blago povernjeno ni. In zhe se s' odlashtanjem blishnimu nova shkoda naredi, more potlej túdi ta shkoda povernjena biti.

Koliko se more poverniti?

Toliko, kolikor je bilo vsetiga, ali kar je bilo shkode storjene. Zhe so pa vsote rezhi poshkodovane bile, je tréba, de se popravi, in popravljenе povernejo.

Kaj she sedma sapoved sapové?

Sapové tudi blishnimu, kolikor je narbolj mogozhe, k' frézhi pomagati, ga v' fkodo varovati, in sé mu v' potrebi dobrotljiviga fkasati.

VIII. S a p o v e d.

Kaj je v' osmi sapovedi prepovedani-ga?

V' osmi sapovedi je prepovedano krivo prizhevanje, kriva toshba, vsaka lash, obrekovanje, opravljanje, krivo natolzovanje, krive sodbe in podpihovanje.

Kedaj se zhlovek j' krivim prizhevanjem pregresi?

Takrat, kader per gosposki ali per kakim

drugim opraviu k' pridu ali pa k' shkodi svojiga blishniga kaj taziga govori, kar réf ni.

Je zhlovek samo takrat kriviga prizhevanja kriv, kader sam krivo prizhuje?

Tudi takrat je kriv, kader koga drusiga v to napeljuje, mu svetuje, ali sato kako plazhilo obéta, ali pa shuga, ako téga ne stori.

Kaj je tedaj storiti dolshan, kdor je po krivim prizhal?

Tak more vso storjeno shkodo popraviti, ktero je blishnimu ali na njegovim premoshenji ali pa na njegovim poshtenji naredil.

Kedaj zhlovek lashe?

Vselej, kader drugazhi govori, kakor misli, sato de bi blishniga ogolufal ali premotil.

Je vsaka lash greh?

Vsaka lash je gréh, ker je vsaka lash resnizi nasproti; kar je pa resnizi nasproti, je Bogú nasproti, ker je Bog vezhna resniza.

Ali je v' sili lash perpushena, ali pa sato, de bi se kaj hudiga odvernilo?

Lash ne more nikoli perpushena biti, ker se kaj hudiga nikoli storiti ne smé.

Kaj je takimu storiti tréba, ki se je slegal?

Zhe je mogozbe, naj besedo nasaj vsame; naj tudi vso storjeno shkodo popravi, in svoj gréh obshaluje.

Kedaj je zhlovek obrekovanja kriv?

Kader zhes blishniga kaj taziga pové, kar rél ni.

Ali je obrekovanje velik gréh?

Velik gréh je; sakaj tak zhlovek, kateri blishniga obrezhe, se pregreshi nad resnizo, nad pravizo in nad ljubesnijo do svojiga blishniga.

Kdo je opravljanja kriv?

Kdor kaj hudiga, pa she nesnaníga, od svojiga blishniga pové, ali takó na snanje da, de si drugi lahko od blishniga kaj slabiga mislijo; in tudi tisti, kateri slabosti blishniga tako poviksha, de se ljudém velika pregréha sdi, ali zhe k' hudimu, kar vé, she sam kaj perstavi.

Kdo je she opravljanja kriv?

Tudi tisti, kateri nalasli sató od blishniga molzhé, kader od njega kako govorjenje pride, de si drugi lahko kaj slabiga od njega mislijo; tisti, kateri bi lahko opravljanje vstavili, ko bi hótli, in kateri opravljanje radi poslušajo.

Je opravljanje gréh?

Gréh je, sakaj s' opravljanjem se blishnimu poshtenje odvsame, in vezhkrat tudi she kaka druga shkoda stori.

Od kod isvira opravljanje?

Opravljanje isvira is prevsetnosti vezhidél sató, de bi zhlovek s' tém, ko druge ponišuje, samiga sebe povikshal; vzhasi isvira tudi is lakomnosti, is nevoshljivosti, is sovrasht-

tva, is pomankanja ljubeshni, vezhkrat tudi is nepremislka.

Kaj je zhloveku takrat storiti, kader opravljati slishi?

1.) Ne smé prezej opravljivim besédam verjéti.

2.) More vstavljati opravljivza, in more od blishniga, zhe kaj dobriga vé, povédati, in ga, kolikor se da, sagovarjati; ali zhe si ga isgovoriti ne upa, pa more vsaj shé f' svojim obrasam pokasati, de mu opravljanje ni vséhzh.

3.) Se more drushine tazih, kateri radi opravljajo, ogibati, de izhafama tudi sam opravljiviz ne postane.

Kaj more opravljiviz storiti, kader je blishnimu poshtenje odvsel?

More kolikor je mogozhe, storjeno shkodo popraviti, svoje lashnjivo govorjenje preklistati; in zhe je bilo to réf, kar je soper njegga povédal, more pa kake druge njegove dobre lastnosti rasglasovati.

Kdo je kriv krivizhne sodbe ali natolzovanja?

Tisti, ki svojiga blishniga bres vsiga praviga urshaha slabo sodí, ali slabo od njega misli.

Od kod isvirajo take krive sodbe?

Isvirajo is napuha in is pomankanja ljubeshni. Prevsétni zhlovek ne zhuti bruna v' svojim ozhéfu, pesdér v' ozhesu blishniga pa prezej vidi.

So krive sodbe ali natolžovanje gréh?
Gréh so vselej, sató ker so zhes ljubesen blishniga, in ker jih Bog prepoveduje.

Sakaj se je pa še tréba varovati blishniga hudobno soditi?

Sató, ker se zhlovek neisrezeno lahko v' svoji sodbi golufa.

Takó, postavim, je bil Heli brumno Ano krivo obsodil, de je pijana, ker je videl, de je v' tempeljnu dolgo molila. In satorej ji je rekel: „Kako dolgo boš pijana? sresni se od vina, kteriga si polna.“ Tako so tudi judje binkufhtno nedéljo aposteljne, kteri so s' svetim duham napolnjeni mnoge jesike govorili, krivo obsodili, de so pijani.

Kaj je storiti, de se zhlovek téga gréha obvaruje?

1.) Nikoli naj blishniga hudo ne sodi, dokler ni od njegove hudobije dobro preprizhan. 2.) Naj djanje in nehanje blishniga vselej raji na dobro kakor na hudo obrazha. 3.) Naj zhlovéka, kader kake hudobne déla nad njim vidi, kolikor se da, ne le samo pred drusimi, ampak tudi sam pred seboj isgovarja. 4.) Naj si misli, de ima vsak zhlovek kake slabosti nad seboj, in naj skerbi svoje bolj sposnati, in bolj ponishno shivéti.

Kdo se gréha podpihovanja kriviga stori?

Tisti, ki ljudi drashi in shunta, de se med seboj prepirajo, sovrashijo.

Ali je podpihovanje velik gréh?

Velik gréh je sato, ker is téga pridejo vezokrat strashtne sovrashtva in raspertja po hilhah; in pa she posebno sató, ker se sato-sheni zhlovek odgovoriti ne more, ko sa svoje pozhernjenje ne vé.

Kaj je v' osmi sapovedi sapovedaniga?

V' osmi sapovedi je sapovedano resnizhnost in odkritoserzhnost v' besedi in v' djanji, in potlej pa skerb sa svojo in sa blishniga zhaft in poshtenje, in de se mu, zhe mu je bilo dobro imé odvseto, spet nasaj sadobi.

Kakó skerbimó sa zhaft in sa poshtenje?

Sa svojo zhaft in svojo poshtenje skerbimó, zhe si persadévamo, de bi vse lépe kerfhanfke zhednosti nad seboj iméli, zhe vse dolshnosti svojiga stanú na tanko spolnimo, zhe smo v' besedi, v' djanji resnizhni in ravni, in zhe si s' bogabojezhim in pametnim shivljenjem Bogu dopasti persadévamo.

Kako se pa sa zhaft in poshtenje blishniga skerbi?

Sa zhaft in poshtenje blishniga skerbimó, zhe vselej od njega dobro mislimo in govormó, in njegove dobre lastnosti drugim rasodévamo.

Od dvéh sadnjih sapoved.

Kaj nam dvě sadnji sapovedi prepovedujete?

Sadnji dvě sapovedi nam prepovedujete vse shelje po tištim, kar nashe ni.

Kaj nam pa sadnji dve sapovedi sapovedujete?

Nam sapovedujete, de moremo biti zhišiga serza, in krotiti svoje hude shelje; de ne smémo nikoli nizh taziga posheléti, kar nashe ni, in de moremo savoljo frézhe, zhašti ali blaga blishniga veselí, nikoli pa mu nevošhljivi biti.

Sakaj je Bog tudi nashe shelje pod postavo djál?

Nam pokasati: 1.) de je nashih serz gospodar.

2.) De mu ni nizh škritiga, kar se v' nashih serzih godi.

3.) De je njegova postava boljshi kakor vse zhloveshke postave, ktére le s' nashimi sunanjimi déli sapovedujejo, ne pa s' notranjimi mislimi.

4.) De je tréba gréh shé prezej v' korenin, kar so hude shelje, satirati in sadušhiti.

Kaj se uzhimó is dvěh sadnjih sapoved?

Is dvěh sadnjih sapoved se uzhimó, de ni sadošti, de se zhlovek le od sunaj, to je, v' svojih sunanjih délih prav sadershi, temuzh

de more tudi reſnizhno voljo imeti vſe ſtoriti, kar je ſapovédaniga, in vſe opuſtiti, kar je prepovédaniga.

Kaj je Bog tiſtim obljubil, kteri po njegovih ſapovedih ſhivé?

Bog je vſim tazim vezhno ſhivljenje in tudi na tém ſvetu ſvoj ſveti ſhegen obljubil.

Od zerkvéniſ ſapoved.

Ima katolſhka zerkev oblaſt ſapovedi dajati?

Katolſhka zerkev ima od Jeſuſa Kriſtuſa oblaſt ſapovedi dajati, in ona jih tudi daje ſvojim vernim ſato, de bi loſhej boſhje ſapovedi ſpolnovali, in ſe ſvelizhali.

Smo dolſhni zerkovne ſapovedi dopolniti?

Dolſhni ſmo jih dopolniti:

1.) Ker nam ſhé zheterta boſhja ſapoved ſapové duhovſkim in deſheſkim goſpoſkam pokornim biti.

2.) Ker je Kriſtuſ, naſh ſapovednik, v' evangelji terdo ſapovédal zerkev poſluſhati rekozh: „Kdor zerkve ne poſluſha, ga imejte malikovávza in ozhitniga gréſhnika.“

Koliko je zerkovnih ſapoved?

Pet zerkovnih ſapoved je, ki jih gré ſoſebno véditi in dopolniti, in ſo té:

- 1.) Posvezhuj sapovédane prasnike.
- 2.) V' nedéljo in sapovédane prasnike spodobno v' Bogu sbran s. masho slisli.
- 3.) Posti se postne dni, namrezh shtiridesetdanski post, kvaterne in druge sapovédane postne dni, in v' petek in v' sabóto se sdershi mesnih jedi.
- 4.) Spovéj se svojih gréhov svojimu postavljenu spovedniku nar manj enkrat v' létu, in ob velikonožnim zhasu prejmi sveto reshnje Teló.
- 5.) Ne obhajaj shenitve v' prepovédanih zhasih,

Od perve zerkovne sapovedi.

Kaj pervazerkovna sapoved sapoveduje?

Sapoveduje prasnike ravno tako posvezhevati kakor nedéljo, to je, ob prasnikih pozhivati, in le déla brumnosti in bogabojezhosti dopernashati.

Kteri prasniki so od zerkve sapovedani?

Vsi prasniki sunej nedélje, ktero je sam Bog postavil.

Kdo ima oblast v' zerkvi prasnike postaviti ali odstavit?

Papesh in shkofje imajo oblast prasnike postaviti ali odstavit,

Zhimu je zerkev prasnike postavila?

Zerkev je prasnike postavila in sapovédala Bogú k' zhasli in vernim k' poduzhenju in boljshanju.

Gospodovi prasniki so v' spomin, svetih skrivnost, ktere se take dni obhajajo; prasniki Matere boshje in drusih svetnikov so pa sato sapovédani, de bi verni Boga hvalili sa toliko gnad, ki jih je Bog svetnikom dal, de bi se njih zhednost spomnili, de bi se vnéli jih tudi svesto posnemati, in de bi se svetnikom perporozhili, de bi sa-nje Boga profili.

Kaj naj katolski kristjan ob prasnikih stori?

1.) Naj gnade, ki jih je Bog ljudém splóh ali svetnikom posebej dal, premishljuje, in Boga sa-nje hvali.

2.) Naj zhednosti svetnikov premishljuje, in si jih v' sgled vsame, kako more tudi on shivéti; in

5.) naj sa svoje potrebe po njih proshnjah per Bogu pomozhi ishe.

Kaj zerkev v' prvi sapovedi prepoveduje?

Prepoveduje vse tisto v' prasnikih, kar je v' nedéljo prepovedaniga, namrezh:

1.) Hlapzhevskie déla bres potrebe in pravizhniga perpushtenja.

2.) Vse opravila in veselja, ktere tém dnevam ali nezhasht déljajo, ali naf jih posvezhevati motijo.

Kaj nam je tedaj storiti, de bomo nedélje in prasnike po volji zerkve posvezhevali?

Moremo v' zerkev iti, tam se lepó in v Bogu sbrani sadershati, sveto masho slishti, pridigo in kershanški nauk svesto poslušhati, svete sakramente vredno prejemati, dubovne bukve brati, donia brumne pogovore in svete premisljike imeti, druge dobre déla opravljati, in terdno skleniti po saslišhani boshji sapovedi shiveti. — Jesuf sam nam da svet sgled. Ko je bil 12 let star, je shel s' svojo materjo Marijo in s. Joshefam v' tempelj; in sadnje tri leta svojiga svetiga shivljenja na semlji je pogostama v' tempelj hódil, tam ljudi uzhil, jim sgléde dajal, kako se jim je v' tempeljnu sadershati, in je tam zhudeshe délal.

Od druge zerkovne sapovedi.

Kaj je v' drugi zerkovni sapovedi sapovedaniga?

Nam je sapovedano v' nedéljo in prasník v' Bogu sbranim per sveti mashi biti.

Kaj je v' drugi zerkovni sapovedi prepovedaniga?

Je slasti lenóba per slushbi boshji v' nedéljo in prasníkih prepovedana postavim:

1.) Zhe ni kristjan per vsi sveti mashi, ali ne v' Bogu sbran, ali zhe je le po redkim per pridigi ali per kershanskim nauku, ali pa zhe je rastresen.

2.) Zhe zhas sapovedaniga duhovniga opravila s' jedjo, pijazho, igro in drugimi nepotrebnimi smotami spravi, ktere ga od boshje flushbe sadershujejo.

Kaj more tisti kristjan storiti, ki po vesti is resnizhnih in pravizhnih isgovorov k' f. mashi iti ne more?

Tak more doma moliti, in s' svojimi milimi v' zerkvi biti, kakor de bi per flushbi boshji bil, de bo deleshen ofra f. mashe, in molitve svojih vernih bratov; doma resnize f. vere premishljevati, duhovne bukve brati, de to dolshnost po svoji mozhi namesti, kak dar ubosim dati, in zhe je mozh, med tednam k' f. mashi iti.

Ali je she stara navada v' prasnike f. mashe slishati?

Ta navada je tako stara kakor zerkev. Od nedelje se she v' djanji apostelnov bere, de so se verni prvi dan po saboti (to je, v' nedeljo) sbrali, de so bili per lomljenji kruha (to je, per f. mashe), in de so bili obhajani.

Kje se more f. mashe slishati?

Zhe je mogozhe v' svoji fari.

Kaj isgovori kristjana od dolshnosti v' svoji fari f. mashe in pridigo slishati?

Isgovori ga starost, bolehnost; zhe ni druge mashe v' njegovi fari, h' kteri bi varhi sa-

mogli iti; in kader se is drusih refnizhnih vrshahov priti ne more.

Od svete mafhe.

Kaj je Jezus storil, da bi sakrament s. refnizhniga Telefa vedno v njegovi zerkvi ostal?

Svojim apostelnam in njih nastopnikom in mafhnikom je dal oblast ravno to delati, kar je sam per sadnji vezherji storil, kruh in vino v njegovo pravo telo in njegovo pravo kri spremeniti, ker jim je rekel, „To storite meni v spomin.“

Kje mafhniki kruh in vino v pravo telo in kri Jezusovo spremné?

Per s. mafhi, ker ravno to storé, kar je Jezus per sadnji vezherji storil.

Kaj je s. mafha?

Sveta mafha je nekervava daritev (*nekervavi ofer*) noviga testamenta, vedni spomin kervaviga ofra, kteriga je Jezus Kristus na križi opravil.

Sakaj se s. mafha daritev imenuje?

Sato, ker se Bogú vsigamogozhnimu pravo teló in kri Jesusa Kristusa v podobah kruha in vina daruje.

Sakaj se s. mafhi pravi nekervava daritev?

Sato, ker se per s. mashi kri ne preli-
va, kakor je bila na krishi prelita.

*Zhimú je Jesus Kristus s. mashe po-
stavil?*

Jesus jo je postavil: 1.) de je v' svoji zer-
kvi pravo in resnizhno daritev do konza sveta
sapustil.

2.) De je vedni spomin kervave daritve na
krishi v' svoji zerkvi ohranil.

3.) De nam je posebno snamnje svoje ne-
skonzhne ljubeshni dal.

Kdo opravlja daritev s. mashe?

Nevidama daruje Jesus Kristus sam sé svo-
jimu nebeshkimu Ozhetu sa nas, vidama pa
opravlja maslnik to daritev.

*Kako maslnik daritev s. mashe oprav-
lja?*

Tako, de vse stori, kar je Jesus per po-
slednji vezherji storil.

1.) Prime kruh in kelih s' vinam.

2.) Posveti oboje, in nad obema Kristusove
besede isrezhe, s' kterimi se kruh in vino v'
telo in kri Jesusovo spremeni.

3.) Vshije telo in kri Jesusa Kristusa, in da
oboje v' podobi kruha tudi vernim vshiti, zhe
k' s. obhajilu gredó.

*Sakaj opravlja maslnik daritev s. ma-
she?*

1.) De sposna, de je Bog vsiga Gospod,
in de ima vso oblast do vsih stvari.

2.) De obhaja spomin svete smerti, ki jo
je Jesus sa nas preterpel.

3.) De sahvali Boga sa vse prežete dobrote; ker ga ne moremo bolj hvaliti, in se mu hvalishnih fkasati, kakor zhe Jesusa darujemo, nad kterim ima Ozhe nebeshki vse dopadenje.

4.) De bi sprofil od Boga odpufhanje grehov.

5.) De bi od Boga sprofil vse gnade, ki jih potrebujemo sa dusho in telo.

Komu se daritev f. mashe opravlja?

Daritev f. mashe se le samimu Bogú opravlja.

Ali se daritev f. mashe tudi svetnikam na zhaft opravlja?

Tudi svetnikam na zhaft in v' njih spomin se daritev f. mashe opravlja; to de Jesus Kristus ni njim, ampak samimu nebeshkimu Ozhe tu darovan.

Sakaj se daritev f. mashe tudi svetnikam na zhaft opravlja?

Sató: 1.) de Boga sa gnade hvalimo, ki jih je svetnikam dodélil, de so le sa-nj shivéli, in vezhno svelizhanje frezhno dosegli.

2.) De svetnike prosimo, de bi nasho molitev f' svojo fklenili, in Boga sa nas profili, de bi nam gnado dal sveto shiveti, in enkrat v' njih drushbo v' nebefa priti.

3.) De se njih lepiga shivljenja spomnimo, in ga posnemati fklenemo, kar nas tudi molitve per f. mashi opominjajo.

Sa koga maschnik f. mashe daruje?

Sa shive in mertve, posebno vérne kristjane.

*Ali se f. masha sa vse mrtve oprav-
lja?*

Sa vse dushe v' vizah tako, de ni nobe-
na posabljena, de bi bile skorej is viz reshe-
ne, in v' kraj nebeske luzhi in miru prishle.

*Ali se daritev f. mashe sa eniga sa-
miga opravlja?*

Sveta masha je daritev zele zerkve, in
se nikoli sa eniga samiga, ampak sa vso zer-
kev opravlja, poseben spomin in proshnje se
pa per f. mashi storé sa tiste, kateri so se mas-
niku perporozhili.

*Sa ktere rezhi se sme kristjan mas-
niku perporozhiti, de bi per mashi sa - nj
prosil?*

Nar pred sa dusbne potrebe, in potlej
sa telesne, pa f' tém perstavkam, zhe so mu
k' svelizhanju potrebne.

Kako se more f. masha jlishati?

Sveta masha se more vsa, sbrano in po-
boshno ali andahtljivo, spodobno in f' zhas-
tjó flishati, in se ne sme nobeden poglaviten del
is lastne nemarnosti samuditi.

*Kaj je sbrano in poboshno per f. ma-
shi biti?*

Sbrano in poboshno per f. mashi biti se
pravi radovoljno ne rasmishljen biti, v' dele
f. mashe misliti, in s' duham v' Bogu biti;
in torej Boga v' ponishnosti moliti, ga sa pre-
jete gnade in dobrote hvaliti, novih gnad ga
prostiti, storjene grehe is serza obshalovati, in

terdno skleniti sares se poboljšhati, in Boga nizh vezh rasshaliti.

Kaj se pravi spodobno in s' zhaſtjo per s. maſhi biti?

S' ponishnim zhiſtim, ali vſaj sgrevanim ſerzam, in tudi ſ' ſpodobnim unanjim ſaderſhanjem per nji biti; torej se ne osirati, ne govoriti, ali kaj drusiga neſpodobniga pozhenjati.

Ktere molitve ſe nar bolj ſpodobi per s. maſhi moliti?

Tiſte, ki jih maſhnik moli v' imenu vſe cerkve in vſih prizhijozhih.

Kteri ſo nar imenitniſhi déli s. maſhe?

Leté: evangeli, darovanje, povſdigovanje in obhajilo.

Kaj more kriſtjan per evangeli ſtoriti?

Kader ſe evangeli bere, more vſtati, ſe pokriſhati in ſe ſpomniti, de je dolſhnoſt evangeliſki nauk snati, po njem ſhivéti, ga pred vſim ſvetam terditi, in perpravljen biti raji umreti, kakor ga ſatajiti.

Kaj more kriſtjan per darovanji ſtoriti?

Svoje miſli s' maſhnikovimi miſlimi ſkleniti, in Jeſuſa Bogu Ozhetu darovati.

Sakaj daruje kriſtjan Jeſuſa Kriſtuſa Bogu nebeſhkimu Ozhetu?

De mu ſkaſhe ſpodobno zhaſt, de ga ſa prežete dobrete vredno ſahvali, de ga proſi odpuſhanje grehov in vſih duſhi in teleſu potrebnih dobrót, ſa vſo katoliſhko cerkev, ſa

duhovsko in deshelsko gosposko, sa svoje starše in shlahtniki, sa prijatle in neprijatle, sa pravizhne in gresfnike, sa vse shive in mertve kristjane. S' Jesusam more kristjan pa tudi sam fé darovati.

Kaj se pravi sebe s' Jesusam Bogu darovati?

Se pravi: is ljubésni do Boga ravno tako perpravljen biti vse sa zhašt boshjo storiti, in vse preterpeti, kar je Bogu dopadliviga, kakor je Jesus vse storil in preterpel.

Kaj more kristjan per poudigovanji storiti?

1.) Poklekniti, in Jesusa v' podobah kruha in vina na altari prizhijozhiga moliti.

2.) Poln shalosti nad svojimi gréhi na persi se terkati in na snanje dati, de so nash gréhi krivi Jesufove smerti.

3.) Vero, upanje in ljubesen obuditi.

Kaj je kristjanu per s. obhajilu storiti?

Kader se maschnik na persi terka in govori: „Gospod, nisim vréden, de grésh pod mojo strého, temuzh rezi le s' besedo, in moja dusha bo osdravljena;“ naj se tudi kristjan trikrat na persi udari, in naj ravno tiste beséde govori.

Zhe kristjan s. obhajila ne prejme, naj pa v' serzu gorézhe shelje ima, de bi Jesusa v' duhu in v' serzu prejel, de bi se po veri, upanji in ljubesni s' Jesusam sklenil. Naj Jesusa prosi, kteriga njegova dusha zhes vse

sheli, in kateri ji je zhes vse potreben, de bi s' svojo gnado k' njemu prishel, v' njem shivel, njegovo dusho rasvetlil, s' gorezho ljubesnijo do njega kakor shenina njegove dushe ushgal, de bi ga vódil, seboj sklenil, de bi le v' Jesusu, s' Jesusam in sa Jesusa tukaj in v' vezhnosti shivel; in tako je po duhovno obhajan.

Od pridig.

Ali dopolni popolnoma kristjan drugo zerkovno sapoved, zhe je ob nedeljih in sapovedanih prasnikih samó per s. mashi?

Ne dopolni je popolnoma; mu tudi gre, zhe perloshnost ima, boshjo besedo v' pridigah in kershanfskih naukih poslushati.

Sakaj gre tudi pridiga in kershanfski nauk poslushati?

Sato: 1.) ker se je nauk od kershanfskih resniz she perve zhase kershanfske zerkve v' prvi veliki dél s. mashe shtel.

2.) Ker se per pridigah in kershanfskih naukih boshja beseda osnanuje in raslaga, ktera nam pové, kako nam je shiveti, zhe hozhermo svelizhani biti.

3.) Ker malo ljudi do dobriga resnize kershanfske vere vé; ki jih je kristjanu k' svelizhanju vediti treba, in ker v' resnizah nevé-

den kristjan veliko hudiga stori, slabo shivi,
in s'he sato ne vé.

4.) Ker zhlovek lahko posabi, kar je od
kerstianskih resniz vedil, in ker, zhe ni opo-
minjan in perganjan, rad opushta, kar je sto-
riti dolshan.

*Kaj more storiti, kdor hozhe kak prid
od pridig iméti?*

1.) More pred pridigo in kerstianskim nau-
kam s. Duha rasvetljenja profiti, de bi boshjo
besédo prav rasumél.

2.) Svešto poslušhati.

3.) Kar slis'hi na-se, ne na druge obra-
zhati.

4.) Is dobre volje in shelje poslušhati, de
bi potlej tako storil, kakor je poduzhen; s'zer
bo njegovo poslušhanje bres svelizhanskiga
ladú.

Od popoldanske flushbe boshje.

Kaj gre k' popoldanski flushbi boshji?

Kerstianski nauk, vezhernize, roshni-
kranz, litanije, shegen s' svetim reshnjim Te-
lesam, in po shegah zerkev tudi s'he druge
opravila.

Kaj je sveti roshnikranz.

Sveti roshnikranz je v' katols'ki zerkvi

navadna molitev sloshena is apostolske vere,
is Ozhenafha in is zhesheha Marija.

*Zhimu je f. roshnikranz v' katolshki
zerkvi v' navadi?*

Je v' navadi k' pogostimu spominu svetih
skrivnost Kristusoviga vzhlovézhenja, terplje-
nja, in od mertvih vstajenja, in k' zhasli pre-
svete divize Marije.

Od trétje zerkovne sapovedi.

Kaj se pravi se postiti?

Se postiti se pravi od mesnih jedi se sder-
shati, le enkrat, to je, opoldne, do sitiga se
najesti, svezher pa le malo, sizer pa zeli dan
nizh, sunaj posebne file, postavim, zhe se
zhloveku teshave délajo, in takrat se smé le
toliko jesti, kolikor je tréba, de teshave mi-
nejo.

Kako se sje zhlovek posti?

Kader sam sebe sataji; si kako perpu-
sheno jed, veselje ali kaj drusiga perpushe-
ga savoljo Boga perterga, in de bi loshej svo-
je poshelenje premagal.

*Sakaj katolshka zerkev post sapove-
duje?*

1.) Sato, de bi se grehov ozhishili, ker gre-
hi vézhi dél is meseniga poshelenja isvirajo.

2.) De bi s' postam dolg svojih grehov plazhali, pravizi boshji sadostili, in savoljo storjenih grehov saflushene shtrafnige odvernili, ker she ni sadosti, de zhlovek greh sapusti, in se ga ozhišči, temuzh ga tudi nad seboj shtrafati more, k' zhimur je post nar perpravnish po-mozh.

3.) De bi s' postam svoje nagnjenje do hudiga slabili, na tvoji dushi pa mozhnejshi perhajali, in tolikanj perpravnish bili dobro po boshji volji delati.

Ali je post Bogu prijeten?

De je post Bogu prijeten, naf s. pismo uzhi. Ninivljani so se postili, in mesto Ninive je bilo ohranjeno. Estra se je postila, Boga ohranjenje svojiga ljudstva profila, in uslišana je bila.

Ali je she sam na sebi post Bogu prijeten?

Post sam na sebi she ni Bogu prijeten, more tudi s' obshalovanjem svojih storjenih grehov sdrushen biti, in dobro je, kar sebi perterga, ubogim dati, in bogabojezhe shivéti si persadevati.

Ali so vsi kristjane dolshni se postiti?

Vsi so se postiti dolshni, kateri so 21 lét stari, in katerih velika starost, bolesen, slabost, fosebne velike in teshke déla ne isgo-varjejo.

Ali so tisti, ki se popolnoma ne morejo postiti, od vsiga posta isgovorjeni?

Niso, toliko se morejo postiti, kolikor se samorejo bres ozhitne fhkode na sdravji.

Ali si smé sam post polajshati, kdor misli, de je od posta isgovorjen?

Ne smé si ga sam polajshati, temuzh more svojiga duhovniga pastirja to profiti.

Kaj je tistim storiti, kateri so pravizhno od posta odvésani?

Naj 1.) s' drusimi dobrimi déli, zheuterpé, s' ubogajmé dajanjem, s' molitvijo, de vezh v' zerkev gredo, nadomestijo, kar jim per spolnjenji posta permanjka.

2.) Naj Boga prosijo in shelé, de bi jih pokore, molitve in posta zerkve deléshne storil.

Ali moremo ob postnih dneh se tudi mesnih jedi sdershati?

Tudi mesnih jedi se moremo sdershati; zhe pa fhkof dovolijo, de smemo mesne jedi jesti, se vender ne smémo vezh kakor enkrat na dan, opoldan namrezh do sitiga najesti.

Kakoshno dolshnost imamo ob petkih in sabótah?

Se moremo mesnih jedi sdershati.

Ali so vsi kristjanje dolshni to sapoved dershati?

Vsi katolshki kristjanje, kteri se she pаметi savédo, ki niso bolni, ali nimajo posebniga perpushenja od svojiga fhkofa is pravizhnih vrshahov.

Sakaj je zerkev shtirdefeldanski post postavila?

1.) Sato, de bi kristjani Jesufa posnemali, ki se je shtirdefet dni in nozhi v' pushavi pó-
stíl.

2.) De bi bili bolj perpravljeni skrivnosti Jesufove smerti in njegoviga vstajenja vrédno obhajati.

5.) De bi se f' postam, s' molitvijo in s' drugimi dobrimi déli k' velikonožni spovedi in k' velikanožnimu obhajilu perpravljali.

Kakó more kristjan shtirdefeldanski post dershati?

Se more postiti, kratkih zhasov se ogibati, vezh zhasa moliti, svete bukve brati, so-
sebno od Jesufoviga terpljenja, in vbogajmé dajati, kolikor uterpi.

Sakaj je zerkev adventne poste postavila?

Sató, de se kristjani f' pokoro in poboljšanjem k' Jesufovimu prihodu in rojstvu povrednim perpravljajo.

Sakaj je zerkev kvaterne poste postavila?

1.) De bi se kristjani spomnili dolshnosti pokoro délati, in sa svoje gréhe sadošovati.

2.) De bi ker v' kvaternih tednih shkofje mahnike shégnujejo, ponishno Boga profili dobrih in svestih namestnikov Jesufovih, ker tazihi verni silno potrebujejo.

3.) De bi Boga profili, de bi nam sad sem-

lje dal in ohranil, in ga sa prejete dobrote hvalili.

Sakaj je zerkov poste pred nekterimi velikimi prasniki sapovédala?

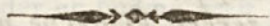
Jih je sapovédala, de bi se kristjani s pokoro perpravljali, prasnike bolj sveto in k' vezhimu dušhnimu pridu prasnovati.

Koga se more kristjan she postne dni sdershati?

Kristjan se more postne dni tudi vsiga rasbotniga velelja sdershati, ker so postni dnevi, dnevi pokore in shaloſti, ne pa dnevi veselja.

Kaj pokashe, kdor téh zerkovnih sasapoved ne dopolni?

De je zerkvi nepokoren, in de mu ni veliko mar sa njegovo duſho in svelizhanje, ker se k' svelizhanju potrebnih perpomozhkov ne poslushi; in sraven pa she svojiga blishniga pohujſha, kterimu je dober sgled dolshan dati.

Od zheterte zerkovne sapoved.

Kaj je v zheterti sapovedi sapovedaniga?

De naj se vsaki kristjan nar manj enkrat vsako léto svojih grehov spové, in ob velikozhnim zhaſu sveto reſhaje Telo prejme.

Kje naj kristjan ob velikonožnim zhasu spoved opravi, in sveto obhajilo prejme?

Zhe nima posebniga, reknizhniga isgovora in perpušhenja po sapovedi zerkve v svoji fari.

Sakaj sapové zerkev, de naj kristjan ob velikonožnim zhasu spoved v' svoji fari opravi?

Sato, de duhovni pastir svoje ovze posna, od katerih bo mogel Bogu odgovor dajati, in njegovo dolshnost je na dušhi slabe krepzhati, bolne sdraviti, in ranjene zeliti, raskropljene nasaj perpeljati, in sgubljenih iskati.

Ali je vsak kristjan dolshan ob velikonožnim zhasu s. obhajilo prejeti?

Vsak, kateri je od spovednika vreden sposnan, in je prav perpravljen.

Doklej terpi zhas velikonožne spovedi?

V' Ljubljanski škofii od druge pošne nedélje do Kristusoviga v' nebo odhoda.

Od pete zerkovne sapovedi.

Kaj peta zerkovna sapoved prepoveduje?

Prepoveduje od prve adventne nedélje do svetih treh kraljev, in od pepelnizhne fréde do prve nedélje po velikinozhi shenitve obhajati.

Sakaj je shenitev ob tih zhasih prepovedana?

Sató, de te svete zhasé v' pokori in v' flush-bi boshji preslivimo, in velike skrivnosti s. vere, ki nam jih zerkev takrat osnanuje, bres rastresenja premishljujemo, od zhigar nas per shenitvah vezhi dél navadne pojedine in veselja odvrazbujejo.

Zheterti dél.

Od svetih sakramentov.

Kaj more kristjan nar bolj sheleti in si persadevati dosézhi?

Sheleti in vse persadevati si more kristjan, de bi tukaj brumno in sveto shivel, in enkrat svelizhan bil.

Kdo pa nas je poduzhil, kako samoremo brumno in sveto shiveti, in svelizhani biti?

Jesuf Kristuf, nash svelizhar, kteri nas je

pred Bogam opravizhil, naf je poduzhil, kako samoremo po veri vanj, in s' dobrimi déli njegoviga nefkonzhniga saflushenja deléshni in svelizhani biti.

Ali samoremo sami od sebe brumno shivéti?

Sami od sebe ne, ampak f' pomozhjo gnade boshje.

Kje pa sadobimo gnado boshjo?

V' svetih sakramentih.

Kaj je svet sakrament?

Svet sakrament je vidno snamnje nevidne gnade boshje od Jesufa Kristufa v' nashe posvezhenje in svelizhanje postavljeno.

Sakaj se sakramenti imenujejo vidne snamnja?

Se imenujejo vidne snamnja sató, ker se per vsakim sakramentu kaj vidi, flishti ali zhuti; od sunaj nam kashejo, kaj Bog sh' njimi po duhovno in nevidama v' naf dela. — Tako se per svetim kerstu vidi voda, in se flishtijo besede, ktere se med oblivanjem isrekujejo.

So sakramenti samo snamnja gnade boshje?

Sakramenti niso samo snamnja gnade boshje, temuzh gnado, ktero pomenijo, imajo tudi v' sebi, in nam jo delé. Tako per svetim kerstu ravno tisti zhas, kader se telo od sunaj obliva, in se besede svetiga kersta isrekujejo, gnada boshja dusho snotraj ponavlja in ozhishuje od vsih grehov.

Sakaj je Jezus Kristus svete sakramente postavil?

Jezus Kristus je svete sakramente postavil v' nashe posvezhenje in svelizhanje.

Kako nas sveti sakramenti posvezhujejo?

Sveti sakramenti nas posvezhujejo, ker nam nekteri gnado opravizhenja, ki je she prej nimamo, dodelé, nekteri pa jo v' nas pomnoshijo ali povikshajo.

Posvezhujozha gnada boshja, ki nam jo nekteri sveti sakramenti delé, nam smertni gréh sbrishe, nas greslnike v' pravizhne in priyatle boshje prenaredi; nekteri sakramenti pa nam pomnoshijo ali dodajo posvezhujozho gnado boshjo, de je mozhnejshi in obilnijshi, de ker smo she prej v' gnadi boshji, she svetejshi in pravizhnijshi potlej postanemo.

Kteri sveti sakramenti nam posvezhujozho gnado delé, in nas opravizhijo?

S. kerst in f. pokora nam posvezhujozho gnado delitá, in nas opravizhita.

Kakó se f. kerst in f. pokora sató imenujeta, ker nam posvezhujozho gnado delitá?

S. kerst in f. pokora se sató imenujeta sakramenta mertvih.

Sakaj se imenujeta sakramenta mertvih?

Satò, ker je zhlovek, préden jih prejme na dusli mertev, to je, bres gnade boshje, ktera je shivljenje dushe; v' téh sakramentih

pa jo sadobi, in ponjih dušha oshivi sa vezhno shivljenje.

Kako se imenujejo sakramenti, kateri posvezhujozho gnado v' nas pomnoshijo?

Se imenujejo sakramenti shivih.

Sakaj se imenujejo sakramenti shivih?

Sató, ker more zhlovek, preden jih prejme, shé posvezhujozho gnado boshjo imeti, ktera po téh sakramentih obilnishi in mozhnejshi postane.

Kteri so sakramenti shivih?

Sakramenti shivih so ti le: s. birma, s. refhnje Telo, s. poslednje olje, s. maslnikovo posvezhevanje in s. sakon.

Kaj je tréba she vezh od svetih sakramentov véditi?

Je tréba véditi: 1.) De fléhern sakrament tudi svoje lastne gnade deli.

2.) De se nekterisakramenti ne sméjo vezh ko enkrat prejeti.

Kteri sakramenti se ne smejo vezh kakor enkrat prejeti?

S. kerst, s. birma, in s. maslnikovo posvezhevanje.

Sakaj se ti sakramenti ne smejo vezh ko enkrat prejeti?

Sató, ker vtisnejo neisbrishljivo snamnje v' dušho, ki bo vedno obstalo.

Kakoshne posebne snamnja dobimo per vsakim téh tréh sakramentov?

V' s. kerstu dobimo snamnje kristjana in otroka boshjiga; per s. birmi snamnje Kristu-

soviga vojskaka, in per masnikovim posvezhevanji snamnje slushabnika in namestnika Kristufoviga.

Bo to snamnje tudi v prihodnim shivlje-nji ostalo?

Vezbno bo ostalo, svetnikom v' zhašt, hudobnim pa v' oframotenje.

Od koga imajo sakramenti mozh?
Od Jesusa Kristusa.

So vsi sakramenti potrebni?

Vsi sakramenti so potrebni v' keršhanski zerkvi; pa niso vsi potrebni slehernimu zhloveku, le f. keršt je vsakim zhloveku potreben.

Sadobi vsak gnado boshjo, zhe kak f. sakrament prejme?

Ne vsak, temuzh le, kdor je po Jesufovi volji prav perpravljen.

Koliko je f. sakramentov?

Sedem jih je, in so tile: 1.) S. keršt, 2.) f. birma, 3.) f. réshnje Telo, 4.) f. poko-ra, 5.) f. poslednje olje, 6.) f. masnikovo posvezhevanje, 7.) f. sakon.

Od fvetiga keršta.

Kaj je f. keršt?

Sveti keršt je prvi in nar potrebnishi sakrament, v' kterim je zhlovek s' vodó in boshjo besédo od poerbaniga gréha in od vsih pred

kerštam storjenih djanskih grehov ozhišhen, in je po Kristufu, v' nova stvar k' vezhnimu shivljenju preroben in posvezhen.

Sakaj se f. kerst imenuje prvi sakrament?

Sató, ker more zhlovek prej keršhen biti, preden smé kak drugi sakrament prejeti.

Sakaj se imenuje nar potrebniši sakrament?

Sató, ker smo vsi otrozi jese boshje rojeni, in bres f. kersta nihzhe, she noben otrok, ne more svelizhan biti.

Kedaj je Jesus ta sakrament postavil?

Takrat, ko je po svojem od smerti vstajenji svojim apostelnam rekel: „Pojte po všim lvetu, uzhite vse naróde, in keršhujte jih v' imenu Ozheta, Sina in svetiga Duha.”

Kaj sadobimó v' svetim kerstu?

V' svetim kerstu sadobimo:

1.) Odpushtenje poerbaniga gréha in vših drusih pred kerštam storjenih djanskih gréhov, tudi vših vezhnih in zhasnih shtrafnig, ktere bi mógel gresnik na tém ali na unim svetu sató terpeti, de bi sa - nje pravizi boshji sadóstil; tako de bi zhlovek prez v' nebesa shel, ko bi po f. kerstu v' nedolshnosti umerl.

2.) Sadobimo gnado boshjo, ktera nas opraviži in posveti, de smo otrozi boshji in erbje nebeskiga kraljestva.

3.) Postanemo udje Jesufovi in katolske cerkve, in tempelj f. Duha.

4.) S. kerst dufhi vtifne neisbrifhljivo snamnje; sato se f. kerst bres veliziga greha ne sme vezh ko enkrat prejeti.

Ali so tudi sa ta svét vse shtrafnige in vsi nastopki poerbaniga greha v' f. kerstu odpusheni?

Ne vse; vse bodo she le na dan od smerti vstajenja popolnoma minule, kader bo strohljivo nestrohljivost, in umerjózhe neumerjózhnost obléklo.

Zhimú temóta in nevédnost uma, spazhenó poshelenje, telefne in dufhne nadloge, bolesen in smert she po f. kerstu ostanejo?

Sató ostanejo, de je zhlovek bolj poni-shen in bolj sheljen gnade boshje, in mu pomagajo, de si f' poterpeshljivoostíjo vézhi zhasht v' nebesih saflushi.

Kako samorejo odrashteni, kleri nima-jo perloshnosti kersta vode prejeti, svelizha-ni biti.

Po kerstu shélj in kerstu kervi.

Kaj je kerst shélj?

Kerst shélj je, kader nekerfhen zhlovek lposna, de je vera Jesufova prava, in ima gorézhe shelje kerfhen biti, pa perloshnosti ni-ma kersta vode prejeti, in vender Boga popol-nama ljubi, in svoje storjene gréhe is serza ob-shaluje.

Kaj je kerst kervi?

Kerst kervi je, kader nekerfhen zhlovek sheli kerfhen biti, pa ne more; in svoje shiv-ljenje sa Boga in vero da.

Kdo smé kershevati?

Shkofje in fajmoshtri, in s' njih dovoljenjem tudi drugi duhovni in djakoni; v' sili pa vsak smé kershevati.

Kaj more storiti, kdor kershuje?

Kdor kershuje, more: 1.) misel imeti tako kersiti, kakor je Jesus ta sakrament postavil.

2.) More zhloveka f' pravo vodo obliti.

3.) More med oblivanjem te beséde isgovoriti: Jest te kersim v' imenu Ozheta in Sina, in svetiga Duha.

Kaj more odraslen zhlovek storiti, kleri hozhe kershen biti?

1.) More nar potrebnishi resnize kershanke vere véditi, in jih verovati.

2.) More voljo imeti ud zerkve Jesusove biti.

3.) More svoje gréhe obshalovati.

4.) More v' ferzu skleniti in s' besedo obljubiti, de bo do konza po kershansko shivel.

Kdo stori namesti otrók to obljubo?

Namesti otrók botri obljubo storé vse spolniti, k' zhimur kersit savéshe.

Kakoshni morejo botri biti?

Botri morejo biti: 1.) katolske kershanke vere. 2.) v' veri dobro poduzheni, 3.) she birmani, 4.) brumni, in 5.) ne premladi.

Kakoshne dolshnosti imajo botri?

1.) Botri morejo otroke, ki so jih v' kersu dershali, fosebno ljubiti.

2.) Skerbeti, de so otrozi po keršhansko srejeni; in zhe so starshi otrokam odmerli, ali zhe so sanikerni, naj sami sa njih keršhansko sadershanje in spolnjenje obljud skerbé.

3.) Sa - nje moliti.

Komu smo se per f. kerstu odpovedali?

Per f. kerstu smo se odpovedali hudizhu, njegovimu djanju in napuhu.

Kaj hozhe rezhi: se hudizhu odpovedati?

To je toliko, kakor: mu nozhem pokoren biti, in njegovim skufhnjavam se nikoli podvrézhi.

Kaj je: njegovimu djanju se odpovedati?

To je: všim hudim mišlim, sheljam, befédam in delam, s' besédo, všim gréham se odpovedati.

Kaj je: njegovimu napuhu se odpovedati?

Je toliko kakor: se vši posvetni zhašti, zhlověhki hvali, nezhimernim oblazhilam, s' besedo, všimu odpovedati, kar hudobni ljudje ljubijo in ishejo.

Kaj smo per f. kerstu obljubili?

Smo obljubili v' Boga, v' Jesufa Kristufa, v' f. Duha in v' katolsko cerkev verovati; po volji boshji shivéti, le sa boshjo zhašt délati, kakor je Jesus délal; vse ljubiti, kar je Jesus ljubil, vse savrezhi, kar je on savergel, in kakor dobri otrozi matere katolske cerkve tudi nji vso pokorshino skasovati.

Ali smo dolžni to obljubo spolniti?

Moremo jo spolniti, drugazhi svelizhani ne bomo.

Kakó se per kerstu storjena obljuba ponovi?

Tako le: Verujem v' Boga Ozheta, Sina in s. Duba. V'erujem v' Jesusa Kristusa, Sina boshjiga ediniga, ki je Bog in zhlovek skupej, kateri je zhloveshki rod s' svojim terpljenjem in s' svojo smertjo odreshil. Verujem vse, kar je Bog rasodel, kar so Jesus in njegovi sveti apostelni uzhlili, in katolska cerkev, ktere ud biti in do smerti ostati shelim, verovati sapoveduje.

Odpovém se is zeliga serza hudizhu, njegovimu napuhu in vsimu njegovimu djanju. Odpovém se tudi vsim gréham, bahanju in vsim sapeljivim ukam téga sveta. Perpravljen sim po kershanfko shiveti. Bog me poterdi s' svojo mogozhno gnado v' mojim sklepu. Amen.

Kedáj se spodobi per s. kerstu storjeno obljubo ponoviti?

Spodobi se: 1.) kmalo, ko se svoje pameti savémo.

2.) Pred s. birmo.

3.) Na dan svojiga godú, ali ob rojstni oblétnici.

4.) Pred spovedjo in s. obhajilam, slasti, ko se pervikrat k' s. obhajilu gré.

5.) Véliko in binkushtno sabóto.

6.) Ob zhasu skushnjav, vezhkrat v' shivljenji, in sošebno v' smertni bolesni.

Ali more Kristján slo fkerbeti, de gnado ohràni, ki jo je per f. kersta sàdobil?

Slo more fkerbeti, ker je ta gnada nar imenitnishi. Po nji je postal otrók boshji, brat Kristusov, érbizh nebeskiga kraljestva in tempelj f. Duha; in zhe bi jo sgubil, v' nar vezhi nesrežno pade, nedolshnost sgubi, in je spet lusen hudizhov.

Od f. birme.

Kaj je f. birmá?

Sveta birma je sakrament, v' kterim je kersten zhlovek f' pokladanjem rok in molitvijo shkofa in f' f. krishmo od f. Duha v' gnadi boshji poterjen, de svojo vero stanovitno prizha, in po nji shivi.

Kaj da f. birma?

Sveta birma posvezhujozho gnado boshjo pomnoshi, in she posebno gnado da, de Kristján stanovitno vero prizha, in po nji shivi; tudi vtišne dushi neisbrishljivo snamnje, sató ne smé zhlovek vezh ko enkrat birman biti.

Ali je sakrament f. birme vsim potreben?

Sakrament f. birme ni tako potreben, de bi Kristján bresh njega ne mogel svelizhan biti; pa savoljo gnade, ki jo pomnoshi, bi

se kristjan pregréšil, ko bi ga is sanikernošči ne prejel.

Kdo nas preprizha, de je zhloveku gnada f. Duha potrebna?

Apostelni Jesufovi; oni so bili, préden so f. Duha prejeli, maloferzhni, kasniga serza v' verovanji, potlej pa, ko so binkushtno nedéljo f. Duha prejeli, so serzhno Jesufa Kristusa všimu ljudstvu osnanovali, ga povsod bres strahú pred smertjo prizhali, in rajšhi shivlje-nje sgubili, kakor od Jesufove vere odstopili.

Kdo je perve kristjane birmóval?

Apostelni so perve kristjane birmovali.

Kdó ima danashni dan óblast birmóvati?

Danashne dni imajo v' redu le shkofje óblast birmovati, ker so oni pravi nastopniki apostelnov.

Kakó shkóf birmujejó?

Shkof nad birmanzam roke rasprostó, molijo, in f. Duha va-nj klizhejo, potlej mu pomashejo zhelo s' sveto krishmo, in ga nekoliko na lize udarijo, mu mir vóshjo, in na sadnje spét sa-nj molijo. — Satorej morejo birmanzi per prvi molitvi, ki jo shkof nad nji-mi molijo, in per sadnji, kader so shè vse pobirmali, vprizho biti.

Kaj poméni pokladanje rok shkofovih nad birmanzi?

Poméni, de jih bo f. Duh s' svojo gnado obvaroval in mozhne storil.

Kaj poméni masanje s' s. krishimo?

Poméni gnado s. Duha, ktera je v' s. birmi pomnoshena, de je zhlovek v' veri poterjen, in Bogu prijeten.

Sakaj stóré shkof s. krish na zhelu birmanzu?

V' spomin, de ima s. birma vso svojo mozh od Jesufoviga terpljenja in njegove smerti na krishi.

Sakaj na zhelu krish stóré?

V' spomin, de se birmanz ne smé sramovati Jesufoviga krisha in njegove vere.

Sakaj shkóf birmanza maló na li-ze udarijó?

De se birmanz spomni, de more vselej perpravljen biti sa Jesusa voljno in serzhno terpéti.

Kakó móre biti perpravljen, kdór hó-zhe s. birmó prejeti?

More biti kerfhen; zhe je fhé odrashten more biti v' veri in slasti v' tistim, kar s. birmo sadéva, dobro poduzhen, in v' stanu gnade boshje, to je, bres smertniga gréha.

Kakó se móre tedaj k' s. birmi perpravljati?

Po sgledu apostelnov v' Jerusalemu se more perpravljati s' molitvijo in s' drusimi dobrimi déli, in zhe ima smertni gréh nad seboj, se more spovédati, in s. odveso dobiti.

Kaj naj takrat stori: kader škof molijo, in roke rasprosterte dershé?

Takrat naj birmaniz vero v' keršhanske rešnice ponovi, in v' serzu terdno sklene s' pomozhjo gnade s. Duha nikdar od vere odstopiti, temuzh vselej po sapovedih s. vere shivéti, in naj s. Duha sato na pomozh klizhe.

V' kateri starosti se otrózi smejo birmati?

Zerkev sheli, de takrat, kader se she svoje pameti savedo, de bolj sposnajo, kako potreben jim je ta sakrament; de se loshejin bolje perpravijo ga vredno prejeti, in se tudi loshej spomnijo, kedaj so bili birmani.

Sakaj se tudi k' s. birmi botri jemljejo?

Sató, de bi birmane k' dobrimu napeljevali, od hudiga odvrazhevali, jih obljud opominjevali, de v' veri stanovitni ostanejo, in po nji shivé.

Kaj more birman po s. birmi storiti?

More Boga sa ta sakrament sahvaliti, si persadevati Jesufove nauke zhedalje bolj sposnati, na tanko po njih shiveti, prejeto gnado s' molitvijo in dobrimi déli ohraniti, in se vsiga ogibati, s' zhimur bi gnado boshjo lahko napravil.

Od svetiga reshnjiga Telefa.

Kaj je sakrament f. reshnjiga Telefa?

Sakrament f. reshnjiga Telefa je nar sve-
tejšhi sakrament, je pravo teló in prava kri
nashiga Gospoda Jesufa Kristusa v' podobah
kruha in vina.

*Sakaj se ta sakrament nar svetejšhi
imenuje?*

Sató, ker ne polvezhuje samo zhlovéka,
temuzh ima v' sebi Jesufa Kristusa, sazhetni-
ka vse svetosti.

*Sakaj se tému sakramentu pravi sakra-
ment altarja?*

Sató, ker se na altarji premenjenje kru-
ha in vina v' telo in kri Jesusovo godi.

*Kedaj je Jesus ta f. sakrament posta-
vil?*

Jesus je ta f. sakrament postavil per sad-
nji vezherji, pred svojo smertjo tisti vezher,
to je, véliki zhetertik.

Kakó je Jesus ta sakrament postavil?

Po vezherji, ko je s' svojimi apostelni
velikonozhno jagnje jédel, je vsel kruh v' svo-
je svete roke, je sahvalil nebesfhkiga Ozheta,
ga je s' svojo vligamogozhno besédo posvétil,
ga raslomil, in dal apostelnam rekozh: „Vsa-
mite in jejte, to je moje teló, ktero bo sa
vas dano.” Po tém je vsel kelih s' vinam,
sahvalil, posvétil, in apostelnam dal rekozh:
„Pite is téga vsi; sakaj to je moja kri noviga

testamenta, ktera bo sa val in sa njih veliko prelita v' odpushtanje grehov. To storite, kolikorkrat boste storili, meni v' spomin."

Kaj se je zgodilo na té Jesusove besede: „To je moje teló, to je moja kri.”

Velik zhúdash, de sta se kruh in vino v' Jesusovo shivo telo in kri spremenila, desiravno je podoba kruha in vina tudi potlej she ostala,

Kaj je Jesus hotel s' besedami: „To storite meni v' spomin?”

S' témi beledami je Jesus svojim apostelnam in vsm maslnikam oblast in sapoved dal per s. masli ravno s' témi besedami, ktere je on isrekel, kruh in vino v' shivo telo in kri Jesusa Kristusa spremenevati; tudi je s' témi besedami sapoved dal, de naj se per té skrivnosti verni kristjani njega ljubesni, terpljenja in smerti hvaleshno spomnijo.

Kedaj se kruh in vino spremeni v' telo in kri Jesusovo?

Kruh in vino se spremeni v' Jesusovo telo in kri, kader maslnik nad kruham isreže Jesusove besede: „To je moje telo,” — in nad vinam: „To je moja kri.”

Ali je po posvezenji she kruh in vino?

Ni vezh kruh in vino, ker Jesusove vsigamogozhne besede kruh in vino spremené v' njegovo pravo teló in pravo kri; le podoba kruha in vina she ostane.

Kaj pa je podoba kruha in vina?

Podoba je to, kar se nad sakramentam

f' zhloveshkimi pozhutki vidi in zhuti: farba pokuf in duh kruha in vina.

Ali je v' podobi kruha samo sveto reshnje Telo Jesufovo?

V' podobi kruha ni le teló, ampak tudi kri Jesufova, kakor tudi v' podobi vina ni le kri, ampak tudi telo Jesufovo; in naj bo fhe tako majhna drobtiniza ali kapljiza téh podob, je Jesus Kristus le vender zel in ves, Bog in zhlovek, s' dušho in f' telefam, f' kervjo in s' méfam prizhijozh.

Koliko zhasa oštane Jesus Kristus v' zhloveku, kader ga je prejél?

Jesus Kristus tako dolgo v' podobi kruha in vina v' zhloveku oštane, de podobe minejo, f' svojo gnado pa, de smertno greschi.

Kaj je is tega skleniti, ker je Jesus Kristus v' sakramentu s. reshnjiga Telefa prizhijozh?

Skleniti je, de moremo Jesufa Kristusa v' tem sakramentu moliti.

Kakoshen kruh in kakoshno vino more biti sa posvezhevanje?

Kruh more biti opréšen, is zhište béle moke, in pravo vino od vinske terté.

Sakaj je Jesus Kristus ta presveti sakrament postavil?

1.) V' spomin svojiga terpljenja in svoje smerti.

2.) De bi bil on sam duhovna jed našim dušham sa vezhno shivljenje.

3.) De nam je dal stanovitno sprizhevanje svoje ljubesi do nas, in de smo s' nebeshkim Ozhetam spravljani.

4.) De je s' svojo zerkvijo do konca sveta ne le po svoji gnadi, ampak tudi v' resnizi sam vprizho.

So kristjani dolshni sakrament s. reshnjiga Telefa prejemati?

Dolshni so, ker

1.) Jesus sam to sapoveduje rekozh: „Resnizhno, resnizhno vam povem, ako ne boste mojiga mesa jedli, in moje kervi pili, ne boste imeli shivljenja v' sebi.”

2.) Savoljo gnad, ktere kristjan v' tem sakramentu sadobi, kateri je jed in pijazha nashhe dushe sa vezhno shivljenje.

Kedaj smo dolshni sakrament s. reshnjiga Telefa prejeti?

Po zerkveni sapovedi smo ga dolshni pod smertnim gréham vsako leto nar manj enkrat, in sizer ob velikonozhnim zhasu prejeti.

Sakaj zerkev sapoveduje ob velikonozhnim zhasu s. obhajilo prejeti?

Sato, ker je Jesus Kristus ob velikonozhnim zhasu terpel in umerl, in tudi ta s. sakrament postavil, in ga dal svojim apostelnam vshiti.

So kristjani dolshni she ob drusih zhasih s. obhajilo prejeti?

Sveto obhajilo so dolshni kristjani prejeti v' smertni nevarnosti, sato ker je popotniza

v' vezhno shivljenje; zerkev pa tudi sheli, de bi ga vezhkrat v' letu prejeli.

Sakaj je dobro vezhkrat k' f. obhajilu iti?

Zhe je kristjan, kolikor njegova slabost samore, vreden, je dobro vezhkrat k' svetim obhajilu iti, ker je f. reshnje Telo duhovna jed, in daje mozh njegovi dushi.

Sakaj so kristjani dolshni v' nevarni bolesni sakrament f. reshnjiga Telefa prejeti?

Sato, ker je takrat nar bolj potrebno, de dusha mozh sadobi bolesen voljno terpeti, in frezhno umreti; torej se ne sme do sadnjiga odlashati, ker je nevarno.

Je sanikernost v' prejemnji tega f. sakramenta gréh?

Gréh je, ker tak zhlovek kashe slabo vero, majhno ljubesen in hvaleshnost do Jesufa.

Per kateri starosti so dolshni otrozi per-vo f. obhajilo prejeti?

Nihzhe ne more starosti, kedaj so otrozi dolshni, ali kedaj smejo per-vo f. obhajilo prejeti, bolj vediti, kakor starshi in spovedniki, kateri nar bolj vedó, zhe so otrozi sadošti poduzheni, in zhe tako brumno shivé, de so f. obhajila vredni.

Kakoshne gnade sadobé kristjani, zhe po vrednim f. reshnje Telo prejmejo?

Vredno f. obhajilo

1.) Kristjana s' Jesufam fkléne.

2.) Gnado boshjo v njem ohrani in pomnoshi ali povikshta.

3.) Mu male ali odpuštljive gréhe odpušti.

4.) Mu hudo poshelenje pomanjšta.

5.) Obvaruje dusho prihodniga hudiga.

6.) Mu da sastavo zhaštitljiviga vstajenja telefa in vezhniga shivljenja.

Kdo deli vernim s. reshnje Telo?

Mashniki deli vernim s. reshnje Telo.

Koga tedaj kristjan prejme, kader k' s. obhajilu gré?

Jesusa Kristusa, praviga shiviga Boga, s' dusho in s' telefam, f' kervjo in s' méfam.

Od perpravljanja sa vredno preje-manje tega svetiga sakramenta.

Ali se smé bres perprave iti k' s. obhajilu?

Ne smé se iti bres perprave k' svetimu obhajilu; temuzh kdor ga hozhe vredno prejeti, more prav perpravljen biti.

Kolikéro more perpravljanje sa vredno s. obhajilo biti?

Dvojno: perpravljanje dushe in telefa.

Kakoshna je perprava dushe?

1.) More kristjan bres smertniga greha in v gnadi boshji biti.

2.) Tudi ne smé imeti ljubesni do malih gréhov.

3.) More sheleti Jesufa vredno in poboshno prejeti.

Ali je velika pregreha Jesufa nevredno prejeti?

Velika pregreha je, ker je Jesufu veliko nezhaft storjena.

Kteri f. obhajilo nevredno prejmejo?

Vsi, kteri so v' smertnim gréhu, naj shé vedo ali ne, de so v' njem.

Kedaj kristjan ta gréh vedama stori?

Takrat, kader bi ne hotel spovedniku svojih grehov rasodeti, ali kader bi per spo-vedi odvese ne dobil, in bi vender k' f. obhajilu shel.

Sakaj ga tudi taki nevredno prejmejo, ki ne vedó, de so v' smertnim gréhu?

Sato, ko bi po sapovedi f. Pavla mogli sami té skufiti, preden ga prejmejo.

Kako se gréhu pravi, ki se s' nevrednim obhajilam stori?

Se mu pravi boshji róp.

Kako Bog take shtrafa, ki boshji róp storé?

Bog jih vezhi dél shtrafa f' slepoto uma, s' sapushenjem boshjim, f' terdovratnostjo ser-za, f' zhaftnimi nadlogami in s' vezhnim pogubljenjem.

Kaj se je is tega uzhiti, ko je nevredno prejemanje f. obhajila tako velik gréh?

Is tega se je uzhiti, de se zhlovek tega ni-

koli ne more doſti bati, in de je, zhe je ne-
frezhen bil v' ta gréh paſti, dolſhen ſe ga ſpo-
vedati, in veliko pokoro delati.

*Kaj more kriſtjan ſtoriti, preden ſ.
reſhnje Telo prejme, zhe je v' ſmertnim gre-
hu?*

More pred ſvoj greh iſ ſerza obſhalovati,
ſe ga zhiſto ſpovedati, in ſ. odveſo prejeti.

*V' zhim obſtoji pobošnoſt ali andoht
ſerza?*

Poboſhnoſt ſerza obſtoji v' temu, de zhlo-
vek:

- 1.) Vero, upanje in ljubesen obudi.
- 2.) De moli Jeſufa Kriſtufa v' ſakramentu
ſ. reſhnjiga Teleſa.
- 3.) De miſli ſ' hvaſeſhnim ſerzam v' ſmert
Jeſufa Kriſtufa.
- 4.) De je ponishen, in de obudi grevnigo
nad grehi, in terden ſklep ſvoje ſhivljenje zhe-
dalje bolj po nauku Jeſusovim ravnati, in de
ima poſebno ljubesen do bliſhniga.

Koko ſe obudi vera pred ſ. obhajilam?

Tako, de kriſtjan terdno veruje, de je
v' ſakramentu altarja ravno tiſti Jeſuf Kriſtuf
vprizho, kteri je na ſvet priſhel naſ odreſhit,
kteri je terpel in na krishi umerl, kteri je tre-
tji dan od ſmertí vſtal, in ſedi na deſnizi Bo-
ga Ozheta.

Kako ſe upanje obudi?

Tako, de ſe kriſtjan na Jeſusovo ljubesen
terdno ſaneſe, de mu bo grehe odpuſtil, ſvo-
jo gnado, vezhno ſvelizhanje, in vſe potre-

bne pomozhi sa svelizhanje dal, ker je tako dobrotljiv in milostljiv, de se mu v sakramentu vshivati da.

Kako se ljubesen obudi?

Tako, de ima kristjan, kateri k' s. obhajilu gré, serzhno veselje do Jesufa Kristusa, kteriga bo sdaj prejel.

Kakó kristjan v' s. obhajilu Jesufa s' ponishnostjo prejme?

Zhe premishljuje, kako prezhudno velika je Jesusova ljubesen, ktera je storila, de se je on tolikanj ponishal, de je svojih vernikov duhovna jed in pijazha postal, de bi se sh' njimi sklenil, de bi vezhno shivljenje imeli; de je on kralj nebes in semlje, zhlovek pa prah in pepel, in sraven she gréshnik; kakó je tedaj dolshan se pred Jesufam v' svoj nizh ponishevati.

Sakaj more kristjan pred s. obhajilam tudi grevnigo nad svojimi gréhi obuditi, in terdno skleniti v' perhodno bramno shiveli?

To more sato storiti, ker noben zhlovek ni sadošti zhišt in popolnoma vréden Jesufa prejeti; in ker bo tako veliko gnado prejel, more tudi terdno voljo imeti ljubesnjjiviga in dobrotljiviga Jesufa ne vezh shaliti.

Kakó naj se verni kristjan she bolj pravljja k' svetimu obhajilu?

Verni kristjan naj se poprejšnji dan s' molitvijo, s' branjem svetih bukev in s drusi-

mi dobrimi déli, tudi s' sdershevanjem od dopuščeniga veselja, sa f. obhajilo perpravlja.

Kakó se more kristjan na telesu perpravljati sa f. obhajilo?

1.) De je, zhe ni nevarno bolan, od polnozhi tefh.

2.) De spodobno, vender ponishno oblézhen s' velikim spofhtovanjem k' boshji misi perstopi.

Kaj more kristjan storiti, kader se pred f. obhajilam ózhitna spóved móli?

Takrat naj grevniga nad tvojimi gréhi ponovi. Kader rezbejo maschnik: „Glejte jagnje boshje, ktero gréhe sveta odjemlje,” — naj kristjan Jesusa moli. In kader maschnik pravi: „Gospod, nisim vreden, de grésh pod mojo strého, temuzh rezi le s' besedo, in moja dusha bo osdravljena;” — naj obhajaniz s' veliko ponishnostjo sposna, de ni vréden Jesusa prejeti, naj se trikrat na perfi udári, in ravno té besede s' maschnikam vred govori. Sraven naj tudi upanje obudi, de per Jesusu milost najde.

Kako se more obhajaniz per prejemanji f. hostije sadershati?

Kader maschnik f. hostijo podajo, more obhajaniz usta zhedno odpréti, jesik na spodni shnabel poloshiti, in f' spofhtovanjem f. reihnje Telo prejeti; svete hostije ne svezhiti, ne nalashtv' ustih perdershevati, temuzh prez savshiti. Ako se f. hostija ust prime, je ne smé

f' perstam, ampak s' jesikam odlozhiti, ne is
ust pljuvati, in ne prez is zerkve iti.

Kaj more kristjan po f. obhajilu storiti?

Kader je kristjan f' reshnje Telo shé prejel; naj poklékne na stran, de v' miru veliko gnado premisli, ktero je prejel, in v' teh brumnih mislih naj:

1.) Jesufa sahvali sa neskonzhno gnado, ktero mu je skasal, de je k' njemu prishel.

2.) Naj ga v' ponishnosti moli.

3.) Naj mu dusho in telo daruje, de bo oboje le v' boshjo zhaft obrazhal.

4.) Naj Jesufa prosi, de bo s' svojo gnado stanovitno v' njem ostal.

5.) Naj vero, upanje in ljubesen obudi, in druge storjene dobre sklepe ponovi.

6.) Naj ga prosi, de mu vse dodeli, kar mu je sa dusho in telo potrebniga.

Sakaj se more kristjan f' tako skerbjo k' f. obhajilu perpravljati?

Savoljo svetosti tega sakramenta in savoljo velikiga sadú, ki ga kristjan is vredniga prejemanja tega f. sakramenta sadobi, in savoljo velikiga greha, ki bi ga s' nevrednim f. obhajilam storil.

Kako se more kristjan na dan f. obhajila sadershati?

1.) Se more varovati vsiga postopanja, more domà biti, Jesufa vezhkrat sahvaliti, dobre déla opravljati, in sbranih svetih misel biti, in dobro je duhovne bukve brati.

- 2.) V' zerkev iti, in poboshno moliti.
 3.) Vfiga posvetniga hruma in veselja, kar je mogozhe, se ogibati, in tudi potlej Jesufa ne posabiti, kteriga je prejel, de vselej brumno shivi, ker le s' takim Jesusf sklenjen ostane.

Ali kristjan samo v' sakramentu f. reshnjiga Telefa Jesufa Kristusa prejme?

Kristjan samore Jesufa Kristusa tudi s' duhovnim obhajilam prejeti.

Kaj je duhovno obhajilo?

Duhovno obhajilo so mozhne shelje Jesufa in njegovo gnado prejeti, ktere ima kristjan is ljubesni do Jesufa in brumniga shivljenja.

Je kristjanova dolshnost vezhkrat take shelje do Jesufa obuditi, ali duhovno obhajilo prejeti?

Kristjan se more vedno v' duhu obhajati, sakaj sakrament altarja mu je le vzhasi mogozhe prejeti; de bi pa Jesusoviga duha imel, more smeraj sheleti, zhe hozhe shivljenje duhe ohraniti. Posebno pa more

1.) Velike shelje do Jesufa in njegoviga duha obuditi, kader se perpravlja f. reshnje Telo prejeti.

2.) Kader savoljo bolesni ne more Jesufa v' sakramentu altarja prejeti.

3.) Per f. masfi, kader se masfnik obhaja, in tudi drugikrat, kader vidi druge k' f. obhajilu iti.

Zhe kristjan, kateri je bil nekaj dni poprej per s. obhajilu, sboli, ali mu je treba spet s. obhajilo prejeti?

Treba mu je, de v' nevarni bolesni popotnizo prejme.

Kaj naj verni storé, kader duhoven gre do bolnika obhajati?

Verni naj Jesufa molijo in pozhasté, naj ga spremijo, in sa bolnika molijo, de bi mu Jesus grehe odpuštil, in se mu dal vredno prejeti, in naj tudi sa-se prosijo, de bi ob sadnji uri gnado imeli Jesufa vredno prejeti.

Od sakramenta svete pokore.

Koliko pomenov ima beseda pokora v sebi?

Beseda pokora ima vezh pomenov: ali se vsame kakor zhednost, ali kakor sakrament, ali kakor sadoštilo.

Kdo ima pokoro kakor zhednosti?

Tisti, kateri greh zhes vse sovrashi in obshaluje, ga vezh ne déla, in ga po vrednosti nad seboj pokori.

Je taka pokora vselej potrebna odpušhanje grehov sadobiti?

Vselej je potrebna, ker drugazhi ni mogozhe odpušhenja grehov sadobiti, zhe gresnik greha ne sovrashi, in ga ne sapusti.

Ali je lahko pokoro delati?

Ni lahko, ampak teshko, ker je spazhe-
ni natori soperna, in jo lozhi od vřiga, kar
ji dopade.

*Samore greřnik sam od sebe pokóró
delati?*

Sam od sebe ne, temuzh ř' pomozhjo
gnade boshje, ktere mu je treba Boga po-
nishno profiti.

*Kakó gnada bóshja spreóberne greř-
nika?*

Spreoberne ga, de mu daje strah, upa-
nje, spospanje, shalořt nad gréhi, ljubesen
do Boga in njegovih sapoved, in řlanovitnořt
v dobrim.

Ali ře greřnik hitro spreóberne?

Greřnik se le pozhař spreoberne.

Kaj je sakrament ř. pokóre?

Sakrament ř. pokore je sakrament, v' kte-
rim v' to pořtavljen mařnik nameřti Boga
greřniku po kerřtu řtorjene gréhe odpuřti,
zhe ře jih sgréva, in zhiřto řpové, in zhe
ima tudi reřnizhno voljo ře poboljšhati, in
pravo pokoro delati.

Kdo je póřtavljeni mařnik?

Tiřti, kteriga njegov řhkof pořtavijo, de
řpovedujejo.

Kaj je pokora kakor sadóřtiló?

So tiřte řpokorne déla, ktere řo zhlove-
ku potrébne, de pravizi boshji sadořti.

Kterim je sakrament f. pokore potreben?

Všim tistim, kateri so po f. kerstu kak smerten greh storili.

Kedaj je Jezus Kristus sakrament f. pokore postavil?

Tisti dan, ko je od smerti vstal, in se je svojim apostelnam perkasal, va-nje dihnil v' snamnje, de jih s' nevidno oblastjo navda, in jim rekel: „Prejmite svetiga Duha; katerim boš grehe odpuštili, so jim odpušteni, in katerim jih boš sadershali, so jim sadershani.”

Kdo ima dan donashni oblast grehe odpušhati?

Dan donashni imajo oblast grehe odpušhati škofje, ki so nastopniki apostelnov, in drugi mašniki.

Kteri grehi so odpušteni v' sakramentu f. pokore?

Vsi po f. kerstu storjeni grehi, naj bodo še tako veliki, in naj jih bo še tolikanj še odpušé, zhe je gréshnik prav perpravljen.

Kaj sadobimó v' sakramentu f. pokore?

Sadobimo 1.) odpušhanje grehov; 2.) odpušhanje vezhnih shtrafnig; 3.) posvezhujozho gnado boshjo; 4.) mir vesti.

Kaj se pravi pravo pokoro delati?

Právo pokoro delati se pravi k' Bogu se poverniti, od kteriga smo se s' greham 'odvernili, svoje grehe zhertiti, jih resnizhno obshalovati, se jih spovedati, jih nizh vezh storiti, in sa-nje sadoštovati, in dobre déla délati.

„S' ktero pergliho nas je Jesus poduzil, de more grešnik vse to storiti, zhe pravo pokoro dela?

„S' pergliho od sgubljeniga sina.

Kaj je potrebno v sakramentu s. pokore, de se odpuščenje gréhov sadobi?

Potrebno je: 1.) isprashevanje vesti; 2.) grevniga nad storjenimi grehi, 3.) sklep ali naprejšetje se poboljšati, 4.) zhišta spoved, 5.) sadoštituv, ali nalosheno pokoro doštati.

Od isprashevanja vesti.

Kaj se pravi vest isprashevati?

Vest isprashevati se pravi dobro premisliti, kaj je zhlovek od svoje sadnje dobro storjene spovedi, ali od tistiga zhasa, kar je sazhel greh sposnovati grešhil.

Ali je isprashevanje vesti potrebno?

Isprashevanje vesti je silno potrebno, ker se grešnik bres isprashevanja vesti sam ne more ne prav sposnati, ne poboljšati, in ne zhišto spovedati.

Ali je isprashevanje vesti samo takrat potrebno, kader se grešnik k' spovedi perpravlja?

Ne le takrat, ampak vezhkrat naj svoje shivljenje premisljuje; posebno ob nedeljah

prasniki, po poslušhanji boshje besede, in vsak dan svezher, ker to pomaga, de se zhlovek loshe sposna, ponishuje in poboljšha.

Ali si more grešnik per ispraszhevanji vesti veliko persadeti?

Grešnik si more per tém toliko in she vezh persadeti, kakor per kakim imenitnim opravilu.

Kteri grešniki so dolšni svojo vest she bolj škerbno ispraszhevali?

Tisti grešniki, kteri so se slabo spovedovali, svojo vest malokrat ispraszhevali, kteri svet in njegovo veselje ljubijo, in kteri imajo veliko posvetnih škerbi in smotnjav.

Kaj more zhlovek storiti, de bo samogel svojo vest prav ispraszhati?

More s. Duha na pomozh poklizati, de ga rasšvetli, in njegovo grešno serzé omezhi, de grešnik prav sposna svoje gréhe in sebe, kakor ga Bog posna, ki ga bo sodil, kakor je v' resnizi, ne pa kakor se sam sebi sdi.

V' kaj more grešnik misliti; préden se storjenih grehov ispraszhuje?

More premisliti, zhe je spolnil svoje per sadnji spovedi storjene šklepe in ohljube, in kar mu je spovednik sa pokoro naloshil, ali svetoval storiti, de bi se loshe gréha varoval.

V' kaj more grešnik sploh misliti per ispraszhevanji vesti?

Sploh more misliti: 1.) Zhe je s' misli, s' sheljami, s' besedami, s' djanjem ali s' samudo dobrih del grešhil. 2.) Kakoshen

greh je storil. 3.) Kolikokrat je en greh storil. 4.) V' okolishine gréha, ktere hudobo storjeniga greha povikshujejo ali smanjshujejo. 5.) Kaj je is gréha prishlo, in kaj je k' grehu perloshnost dalo. 6.) Is kteriga konza je grehnil.

V' kaj more greschnik per isprashevanji vesti posebej misliti, de bo svoje gréhe svédil?

1.) Zhe ni gresnil soper deset boshjih ali pét zerkovnih sapoved.

2.) Zhe ni kriv eniga ali vezh poglavitnih lastnih ali ptujih, v' s. Duha ali v' nebo vpijo-zhjih gréhov.

3.) Zhe ni opustil dél milosti do svojiga bli-shniga, ali kaj drusiga dobriga, kar je bil dolshan storiti.

4.) Zhe ni dolshnost svojiga stanú v' nemar pusbal.

5.) Zhe je storjeno krivizo poravnal in popravit, in s' svojim sovrashnikom se spravil.

Na kaj more zhlovek per isprashevanji pregreshnik misel in shélj gledati?

Per isprashevanji hudih misel more gledati, zhe jih je radovoljno imel, in per sheljah, zhe je va-nje pervolil.

Kakó se more shtevila grehov isprashevati?

More misliti, kolikokrat je en smerten greh storil; zhe posebej shtevila ne vé, naj pomisli vsaj, kolikokrat ga je v' meszu ali v' tednu ali na dan storil.

Sakaj se more tudi ispraszevati, kaj je is greha prishlo, in kaj je k' grehu perloshnost dalo?

Sato, ker more per spovedi rasodeti, zhe je bil blishni sh' njegovim greham možno rasshaljen, poshkodovan ali pohujshan; zhe je savoljo téga sazhel v' bogabojezhnosti bolj mersel in sanikern perhajati. Ravno tako more tudi per spovedi povedati, kaj je k' grehu perloshnost dalo: zhe je gresnil is flabe navade, ali ker se perloshnosti ni ogibal, ali radovoljno v' nji ostal.

Kakó se isprashuje vest nad dolshnostmi svojiga stanu?

Zhe pomisli, zhe je kakor ozhe, gospodar, vikshi, ali kakor otrok, posel, podloshen, i. t. d. Ivoje dalshnosti svesto dopolnoval, ali ne.

Kedaj je sanikernost v' ispraszevanji vesti velik gréh?

Posebno takrat je velik gréh, kader se zhlovek v' nevarnost postavi kak smerten gréh posabiti; to se sgodi vezhi dél per ljudéh, kteri velikokrat smertno gresné, in se malo-kedaj spovedujejo.

Od grévnige.

Kaj je grévniga?

Grévniga je gnusenje nad gréham, ki je

nar vezhi hudo na svetu, in serzhna shaloſt, de je Bog rasshaljen, ſklénjena ſ' ſtanovitno voljo Boga nizh vezh rasshaliti.

Kakojſhna more grevniga biti?

Grévniga more biti: 1.) notranja ali serzhna, 2.) zhesnatorna, 3.) nar vezhi, (zhes vlako drugo shaloſt) 4.) nad vſimi grehi.

Kedaj ima greſhnik notranjo ali serzhno grévnigo?

Takrat, kader ni le v' uſtih, ampak ga v' serzu pezhe, in pokoja nima, de je Boga s' greham rasshalil, in ſe tudi poboljšha.

Sakaj more grévniga serzhna shaloſt biti?

Sato, ker ima tudi greh v' serzu ſvoj sazhetek

Kedaj ima greſhnik zhesnatorno grévnigo?

Kader ga gnada ſ. Duha in zhesnatorni urshahi k' shalovanju omezhé; de sató shaluje, ker je s' gréham Boga, nar vezhiga dobrotnika, rasshalil, gnado boshjo ſapravil, pravizo do nebeſ sgubil, in vezhno pogubljenje saflushil.

Kedaj ima zhlovek natorno grévnigo?

Takrat, kader is natornih urshahov shaluje, de je s' greham oframoten in poſhkodovan, v' bolesen padel, ali ſe mu je kaj drugiga, karkoli ſi ſhe bodi, hudiga ſgodilo. — Kralj Antioh je v' ſvojim hudobnim ſhivljenji nesnano bolesen dobil, de ſo ga ſhiviga zhervi jedli. Vſi ſo ga ſapuſtili, nobeden mu ni ho-

tel šrezhi. Sdaj je obshaloval svoje pregrešno shivljenje, pa ne is ljubesni do Boga, ampak savoljo bolezhin, ki jih je terpel, in je shelel od njih reshen biti. Prosil je Boga pomozhi, pa je ni dobil.

Ali more grešnik s' sgoli natorno grévnigo per Bogu odpufhanje sadobiti?

Ne more, ker taka grevniga ne pride is ljubesni do Boga, ampak is ljubesni do sebe samiga.

Bi bila grévniga dobra in sadofti, ko bi zhlovek le sato shaloval, ko se pekla boji?

Taka grevniga bi ne bila sadofti, ker bi isvirala le is strahu pred peklam, ker se tak, kteri is strahú nad gréham shaluje, le boji goréti, ne pa greshiti.

Ali ni strah pred peklam gresniku vender k' pridu?

Tudi tak strah je gresniku k' pridu, ker ga od gresnih dél odvrazhuje, in k' dobrim napeljuje.

Sakaj sgoli strah prave grévnige v' serzu gresnikovim ne napravi?

Sató ne, ker volje gresnikove ne pre naredi. Tak gresnik ne sovrashi gréha is ljubesni do pravize, temuzh sató, ker mu je gréh shkodljiv; on sheli, de bi bilo perpushe no, kar ljubi, ker se pa strahovanja postave boji, gréh sovrashi, to de le permoran. Njegova volja je she hudobna, desiravno so unan je déla dobre viditi.

Sakaj more gresnik greh sovrashiti?
 Gresnik more gréh sovrashiti is ljubesni do Boga.

Kakó gresnik vé, de gréh is ljubesni do Boga sovrashi?

Is tega, zhe je perpravljen rajshi vse sgubiti, in se všim ljudém sameriti, kakor Boga s' smertnim gréham rasshaliti. Tako je storil Egipťovski Joshef, ker se je rajshi ljudém saménil, in v' jezho shel, kakor de bi bil gresnil.

Sakaj je tedaj k' pravi grévnigi ljubesen do Boga potrebna?

Sató, ker le tišči, kateri Boga prav ljubi, samóre gréh tudi prav sovrashiti in obshalovati, in s' tako grévnigo odpushtenje sadočiti.

Kaj se hozhe rezhi s' tem: grévniga more nar vezhi shalošt biti?

Se hozhe rezhi, de gresnik more bolj shalovati, de je Boga rasshalil, kakor de bi bil nar ljubshi rezhi na svetu sgubil.

Sakaj more biti shalošt nad grehi tako velika?

Sató, ker nobena nesrezha ni takó velika, kakor boshje rasshaljenje.

Ali je lahko tako veliko shalošt imeti?

Teshko je, ker gresnikni zhlovek ne sposna sadošti hudobije, ktero ima gréh v' sebi. Le posebna gnada boshja gresniku pomaga, de hudobijo svojiga greha sposna, in ga ob-

shaluje; in te gnade more Boga ponishno profiti.

Po žhim sposna gresnik, de ima tako veliko shalost?

Po tém, zhe vse sovrashi, kar je pred ljubil, se s' veliko nevoljo spomni vsiga veselja, ki ga je v' gréhu vshival, in ima nepremagljivo voljo rajshi vse terpéti, kakor she gresniti, in tako voljo tudi v' perloshnosti ozhitno in refnizhno pokashe.

Kaj taki kashejo, ki svoje grehe v' pogovorih s' veseljem ali s' mersloto perpovedujejo?

Taki kashejo, de nimajo grévnige nad svojimi gréhi; sakaj ko bi jo imeli, bi se svojih gréhov framovali, in bi jih drusim ne perpovedovali, temuzh se pred Bogam ponishali.

Kedaj je grévniga nad vsimi gréhi?

Takrat, kader gresnik nad vsimi grébi shaluje, nad velikimi in majhnimi, nad lastnimi in ptujimi, kterih je on deléshen.

Sakaj more gresnik nad vsimi grehi shalovati?

Sató, ker so vsi grébi Bogu soperni, in ga rasshalijo, in ker je Jesuf sa vsak gréh terpel.

Je lahko nad vsimi storjenimi gréhi shalovati?

Ni lahko, sató ker ima vsak zhlovek posebno nagnjenje do kakiga gréha, kteriga teshko opusti. Tudi je teshko shalovati nad

gréham, kateri zhlovéku dobizhek nese, ali ga zhasno frezhniga stori.

Koliko zhasa more greslnik nad svoji-mi gréhi shalovati?

Greslnik more do smerti shalovati, to je, svojo nehvaleshnost in hudobijo more smeraj sposnati.

Kolikera je zhesnatorna grévniga?

Zhesnatorna grévniga je dvojna, popolnama in nepopolnama.

Kaj je popolnama grévniga?

Popolnama grévniga je shalovanje in gnušenje nad gréham, ker je greslnik Boga, nar vezhi dobroto, katero zhes vse ljubi, rasshalil, sdrusheno s' terdnim sklepan Boga nizh vezh rasshaliti.

Kako se popolnama grévniga obudi?

Tako le: „Moj Bog, vsi moji storjeni gréhi so mi is serza shal, ker sim tebe, svojiga preljubiga Boga, nar vezhi svetošt in dobroto; ki te is serza ljubim, sh' njimi rasshalil. Terdno sklénem s' tvojo gnado svoje shivljenje popoljšhati, in vse, tudi zlo smert, raji preterpeti, kakor tebe, svojiga Boga, neskonzhno svetošt in dobroto she kedaj s' kazim gréham rasshaliti. Daj mi gnado spolniti ta svoj sklep. Prosim te to po neskonzhnim saflushenji tvojiga boshjiga Sina, nashiga Gospoda in Sve-lizharja, Jesusa Kristusa.“

Kaj je storiti, kader se hoche popolnama grévniga obuditi?

Takrat moremo; 1.) Boga gnade profiti.

2.) Si k' serzu vseti, kdo je tišči, kteriga smo rasshalili. 3.) Se v' obudovanji té grévnige vezhkrat vaditi.

Kedaj je zhlovek dolshan popolnoma grévnigo nad svojimi gréhi obuditi?

1.) Kader misli kak svet sakrament prejeti, pa se v' stanu smertniga gréha snajde, in nima perloshnosti se spovedati. 2.) V' vsaki smertni nevarnosti.

Kedaj se more she sizer popolnoma grévniga obuditi?

Prav dobro je popolnoma grévnigo vsak dan obuditi, slasti pa préden se spat gré.

Kaj stori popolnoma grévniga?

Popolnoma grévniga dodeli odpushtenje gréhov tistim, kateri nimajo perloshnosti, pa imajo vender terdno voljo, kakor hitro bo mogozhe, se jih spovedati.

Kaj je nepopolnoma grévniga?

Nepopolnoma grévniga je zhesnatorno shalovanje in gnusenje nad gréham, sató ker je gréh sam na sebi ostuden, ali pa ker sgubo nebes in vezhno terpljenje v' peklu pernese, sdrusheno s' terdnim sklepan Boga nizh vezh rasshaliti.

Kaj more gresnik, kateri nepopolnoma grévnigo obudi, she dalej storiti?

Tak gresnik more upati savoljo saflusjenja Jesusa Kristusa odpushtenje svojih gréhov dosezhi, in more sazheti Boga, sazhetnika vse pravizhnosti in svojiga opravizhenja, zhes vse ljubiti.

Kako se nepopolnoma grévniga obudi?

Tako le: „Moj Bog, vli moji storjeni grehi so mi is serza shal; in jih sovrashim, ker so sami na sebi she ostudni in ker sim po njih nebesa sgubil, in pekel saflushil. Bolj ko gréh sovrashim in zhertim, bolj ljubim od sdaj pravizhnost in tebe, o moj Bog, ker si isvirik in sazhetnik vse pravizhnosti. Upam sadobiti od tvoje neskonzhne milosti po saflushenji Jesusa Kristusa, svojiga Odreshenika odpushtenja svojih gréhov, in terdno sklenem f' tvojo gnado v' perhodno nizh vezh greshtiti."

Kaj se dofshe po nepopolnoma grévnigi?

Dofshe se v' spovedi in f' spovedjo odpushtenja gréhov.

Ktero grévnigo si more greshtnik persadevati obuditi?

Desiravno je nepopolnoma grévniga k' sakramentu pokore sadošti, si more vender greshtnik persadevati, de popolnoma grévnigo obudi.

Ali je potrebno, de je s' grévnigo tudi upanje sklenjeno?

Potrebno je, de greshtnik v' svoji shalosti v' Kristusovo saflushenje, v' boshjo vligamogozhnost in milost saupa, de mu bodo gréhi odpushteni, ker bi sizer obnemagal in obupal, in bi bil tako pogubljen, kakor Juda Ishkarjot.

Od terdniga sklepa ali naprejšvetja.

Kaj je terdni sklep?

Terdni sklep je resnizna volja, svoje shivljenje poboljšhati, in nizh vezh greshtiti.

Ali je upati odpushtanje gréhov bres terdne volje ne vezh greshtiti?

Ni ga upati, sakaj kdor resnizhne volje nima ne vezh greshtiti, ima she ljubesen do gréha, in Bog mu ne more odpustiti, ko ima she hudobno voljo; Bog gréh sovrashi, gréshnik ga she ljubi, torej mu ga ne odpusti.

K' zhimu more biti perpravljen, kdor ima resnizhno voljo se poboljšhati?

Tak more perpravljen biti:

1.) Vsih gréhov in tudi blishne perloshnosti gréha se ogibati. 2.) Vlakimu nagnjenju v' gréh se ustaviti, in si vse potrebne pomozhi v' prid oberiniti. 3.) Ptuje blago poverniti, s' gréham storjeno pohujshanje poravnati, in blishnimu na zhahti ali na blagu ali drugejštorjeno shkodo popraviti. 4.) Vsim sovrashnikom in rasshalnikom is serza odpustiti. 5.) Vse dolshnosti svojiga stanu na tanko spolnovati.

Kaj more greshtnik storiti, de bo terden sklep se poboljšhati sadobil?

1.) Verno moliti, in usmiljeniga Ozheta skosi Jesusa Kristusa gnade prositi, ker je vsa smoshnost le od Boga.

2.) Pogosto premishljevat smert, sodbo, vezhnost in Jesusovo terplenje.

3.) Vezhkrat ponoviti serzhno voljo ne vezh greseliti.

Od spovedi.

Kaj je spoved?

Spoved je sgrevano in ponishno obtoshe-
nje svojih storjenih gréhov pred maschnikam k'
spovedvanju pooblastenim, sato de bi odveso
od njega prejeli.

*Ali je potrebno, de se greschnik per spo-
vedi svojih grehov s' ponishnim in shalo-
stnim serzam obtoshi?*

To je potrebno, drugazhi bi spoved do-
bra ne bila.

Kakoshna more spoved biti?

Spoved more biti: 1.) ponishna, 2.) ze-
la, 3.) zhista, resnizhna bres hinavshine.

Kedaj je spoved ponishna?

Spoved je ponishna, kader se greschnik
ves sgrévan in oframoten svojih gréhov obto-
shi, vse nepotrebne isgovore na strani pusti,
in se sodbi spovednika podvershe.

Kedaj je spoved zela?

Spoved je zela, kader se greschnik vsih
svojih she ne spovedanih gréhov pred spoved-
nikom na tanko, odkritoserzhno in bres hinav-
shine tako obtoshi, kakor se po skerbnim is-
prachevanju vesti kriviga sposna.

Kedaj je spoved zhišta, odkrito serzhna in bres hinavshine?

Takrat, kader 1.) greschnik shtevilo vseh smertnih gréhov bres samolzhanja, in tudi okolishine, ktere greh sa sposnanje vezhi storé, ali pa njegovo sorto spremené, na tanko rasodene. Vender pa ne smé ljudi, s' kterimi je greshil, nikoli imenovati, in se more varovati, de kaj ne pové, kar bi bilo poshtenju blishniga nasproti.

2.) Kader tisto, kar od svojih grehov do terdniga vé, tudi do terdniga rasodene; od tistiga pa, kar ne vé do terdniga, pové, de ne vé do terdniga.

Ali smemo svoje grehe povikshevati, de bi se bolj ponishali?

Ne smemo, temuzh jih tako povedati, kakor so sami na sebi, ker bi taka ponishnost bila hinavska.

Ali veljá spoved, kader greschnik is strahú ali is framoshljivosti per spovedi kak smerten gréh samolzhi?

Takrat njegova spoved ne velja le nizh, temuzh takrat she nov smerten gréh stori, s' kterim sakramentu pokore veliko nezhaft stori.

Kaj more greschnik storiti, kteri je per spovedi kak smerten gréh nalash, ali pa is greshtne sanikernosti samolzhal?

Tak greschnik ni le dolshan samolzhaniga gréha se spovedati, temuzh se more tudi obto-shiti:

- 1.) V' koliko spovedih je ta greh samolzhal.
- 2.) More vse spovedi, ktere je po samolzhanim gréhu opravil, in v' kterih se je smertnih gréhov obtoshil, popolnoma ponoviti.
- 3.) Se more spovedati, ako je v' takim stanu presveti sakrament rešhnjiga Telefa prejel, kolikokrat je to bilo, in zhe se je tudi ob velikonožnim zhasu sgodilo.

4.) More povedati, zhe je tudi druge svete sakramente v' tém stanu prejel.

Kaj more gresnik storiti, kteri je smerten gréh ali is nevednosti ali is posabljivosti samolzhal?

Tak gresnik more per prvi spovedi samolzhani gréh povedati, zhe ga kmalo po spovedi in she pred f. obhajilam vezh ne more povedati.

Ali se nam je tréba per spovedi framovati ali bati?

Ni se nam tréba per spovedi ne framovati, ne bati:

1.) Ker nas ni bilo fram pred Bogam, kteri vse vidi, gresniti, in se nismo bali od njega vekomaj pogubljeni biti.

2.) Ker je bolje svoje gréhe na skrivnim pred spovednikom rasodeti, kakor pa s' nepokojno vestjo shiveti, nesrežno umreti, in sodni dan savoljo téga pred vlim svetam v' framoto priti.

3.) Ker tudi spovednik vé sa svoje slabosti, in more savoljo téga do gresnika usmiljen biti.

4.) Ker je spovednik pod smertnim gréham in pod ojštrimi zhašnimi in vezhnimi shtrafnigami dolshan molzhati.

Kakó naj greschnik per spovedi govori?

Vselej raslozhno, in kolikor je mogozhe, f' spodobnimi besedami, in tako de ga bodo sam spovednik, ne pa drugi ljudje slisjali.

Ali smo se dolshni tudi malih ali odpustljivih gréhov spovedati?

Nismo se jih ravno dolshni; vender je to prav dobro, in vsakimu se svetuje, ker se lahko sgodi, de greschnik ne vé, zhe je velik ali majhen gréh.

Ali je tréba vezhkrat k' spovedi iti?

Vezhkrat je treba k' spovedi iti,

1.) Sató ker se vezhkrat greschi, in ker je nevarno spravo s' Bogam odlashtati.

2.) Ker pogostna spoved zhloveka varuje nevarnosti in perloshnosti gréha, in dusho v' gnadi poterdi.

3.) Ker pogostna spoved veliko perpomore, de je vest smiraj bolj zhistá in obzhutna.

Ali je prav, zhe greschnik drusim pove, kako ga spovednik per spovedi vodi?

Ni prav, in vezhkrat je l'he shkodljivo.

V' kateri starosti so otrozi dolshni k' spovedi iti?

Otrozi so dolshni k' spovedi iti, kader se pameti savedó, in sazhno dobro od hudi-ga raslozhiti.

Kaj se more storiti, prèden se kdo sazhne svojih gréhov spovedovati?

Prèden se sazhne spovedovati, more poklekniti, s. krish storiti, in rezhi spovedniku: „Jih prosim, duhovni ozhe, s. shegen, de se bom mogel prav in zhišto svojih gréhov spovedati.”

Kaj more storiti potém, ko shegen od spovednika prejme?

Potem se moli, zhe je zhaš in perloshnošt, ozhitna spoved, in sizer tako le:

„Jest, ubogi gresnik, se spovém Bogu vsigamogozhnimu in milostljivimu, Marii njegovi prezhašiti materi, všim ljubim svetnikom, in njim boshjimu namestniku, de sim od svoje sadnje spovedi, ktero sim (*povej kedaj si bil sadnjizh per spovedi*) storil, velikrat in možno gresnil s' mislijo, s' besedo, s' djanjem in samudo dobriga, slasti pa se obtoshim, de sim,“ — (*tukaj se spovej svojih gréhov tako, kakor se je prèd uzhilo, in kakor se pred Bogam kriviga sposnash.*)

Kako se spoved sklène?

Spoved se tako sklène:

Ti in vši moji drugi grehi, ki jih vém in ne vém, ki sim jih sam storil, ali sim kriv bil, de so jih drugi storili, so mi is serza shal ker sim sh'njimi Boga, nar vezhi in vse ljubeshni vredno dobroto, rasshalil. Terdno sklenem nizh vezh ne gresniti, in vših perloshnošt v' gréh se varovati. Prosim jih, duhovni ozhe, svelizhansko pokoro in potrebné

nauke, in pa odveso svojih gréhov, zhe lim je vreden.

Je velika dobrota f. odvesa?

Sveta odvesa je velika dobrota, ker sh' njo gréshnik, zhe je resnizhno sgrevan, sadobi odpushtenje gréhov in vezhnih shtrafnig, posvezhujozho gnado boshjo, in pravizo do nebeshkiga kraljestva.

Ali samore greshnik odveso svojih gréhov po vrednim saflushiti?

To je nemogozhe, ker take velike gnade nihzhe ni popolnoma vreden, temuzh spokorni greshnik jo le po milosti boshji sadobi.

Ima spovednik oblast kader koli hozhe, greshnika od gréhov odvesati?

Spovednik ima resnizhno oblast od Jesusa Kristusa greshnika od gréhov odvesati, zhe je resnizhno sgrévan; zhe pa ni sgrevan, in pokore ne dela, ni f. odvese vreden.

Kaj naj greshnik stori, kader je f. odveso sadobil?

Boga naj sahvali sa to posebno milost, ktere ni vreden.

Kaj naj greshnik stori, kader ni odvesan bil?

Naj spovednika ne nadléshuje, ker bi to bila prevsetnost, temuzh naj se ponisha, naj svojo nevrednost sposna, nad njo shaluje, naj Boga gnade prosi, in naj fkerbi svoje shivljenje poboljšhati, ker ho le tako milost doseget.

Kaj naj stori grešnik po spovedi?

Naj premisli nauke, ki mu jih je spovednik dal, naj Boga gnade prosi, de bi jih samogel spolnovati, in naj sklene sebe pokoriti, in po nauku in sgledu Jesufovim shivéti.

Od sadoštitorjenja ali naloshene pokore.

Ali ima vsak zhlovek dolshnost se pokoriti?

Vsak zhlovek ima dolshnost se pokoriti, ali pokoro delati po svoji vrednosti in po svoji mozhi.

Sakaj so nedolshni dolshni se pokoriti?

Sató, de bi ne grešili in gnade boshje ne sgubili.

Sakaj grešniki?

Sató, de bi gnado spreobernjenja od ušmiljeniga Boga sadobili.

Sakaj spreobernjeni grešniki?

Sató, de se v' gréh ne povernejo.

Kaj je naloshena pokora, ktera je k' sakramentu s. pokore potrebna?

Je opravljanje tistih děl, ktere spovednik grešniku savoljo spovedanih gréhov v' pokoro naloshi.

Sakaj se grešniku pokorila nakladajo?

Sato 1.) de Bogu sa nezhašt, ktera mu je bila s' greham storjena, nekoliko sadošti.

2.) De f' pokoro greh sam nad seboj shtrafuje, in hudo, kar je s' greham storil, poravnava, kolikor je mogozhe.

3.) De so mu saflushene zhašne shtrafnige odpushene.

4.) De je grešnik v' perhodno bolj varen, in vezh tako lahko ne grešhi.

Ali je v' zhlovekovi mozhi pravizi boshji sadoštiti?

Zhlovek ne more is svoje mozhi rasshaljenimu Bogu nikakor sadoštiti, ker zhlovekova sadoštitev ne more nikoli rasshaljenju nefkonzhniga boshjiga velizhaštva enaka biti. Pokorila, ktere maschnik per spovedi, ali pagrešnik sam sebi radovoljno naloshi, sadobé svojo zeno le od nefkonzhniga saflushenja Jesusa Kristusa.

Je sadoštitev potreben del sakramenta pokore?

Tako potreben je, de bresh nje sakrament pekore ni zel, sunaj zhe je ni bilo mogozhe opraviti.

Sa ktere grehe moremo sadoštovati?

Sa vse, ki smo jih storili, ker s' vsakim greham Boga rasshalimo.

Ktere pokorila se v' sakramentu pokore nakladajo?

Molitev, post, ubogajme dejati, in tudi

she druge pokorila se grešniku po velikosti in okolishinah grehov v' pokoro nakladajo.

Kakó se more naloshena pokora opravljati?

1.) S' ponishnim serzam, 2.) svešto, tako, kakor je bila naloshena, in 3.) bres odlashanja, kakor hitro je mogozhe.

Ali je mogozhe in potrebno Bogu tudi s' drusimi pokorili sraven naloshenih sadoštovati?

Mogozhe in treba je sato:

1.) Ker spovednik savoljo nashe slabosti in savoljo drusih pravizhnih isgovorov ne naloshi vselej graham prav permerjene pokore, in tedaj grešniku she marsikaj ostane pokoriti.

2.) Ker moremo po Jesulovi sapovedi vreden sad pokore storiti.

Ali nam nadloge k' pokorjenju pomagajo?

Vse, kar grešnika hudiga obifhe, bolesen, lakota, pomankanje, krivo obdolshe-nje, in vse, kar v' svojim stanu radovoljno terpi, in v' duhu pokore prenese; in posebno tisto, kar si je s' graham sam hudiga napravil, in v' zhimur saflusheno shtrafnigo sposná, mu k' pokorjenju in sadoštivil pomaga.

Ali je she kaj drusiga, s' zhimur se sa zhasne shtrafnige sadošti?

Odpuški so tudi pomozh, de se sa zhasne shtrafnige sadošti.

Perstavek od odpustkov.

Kaj so odpustki?

Odpustki so odpushtenje zhasnih shtrafnig, ktere bi mi po odpushtenim dolgu grehov v tem shivljenji ali pa po smerti imeli terpeti.

Kaj morejo katolski kristjani od odpustkov verovati?

1.) De je prava zerkve od Jesusa Kristusa oblast prejela odpustke deliti.

2.) De je prav dobro sa nas od zerkve dodeljene odpustke sadobiti.

Kdo ima v' pravi zerkvi oblast odpustke deliti?

Rimski papesh sam ima oblast v' zeli zerkvi odpustke deliti; shkofje pa le v svojih shkofijah, pa vender po postavah od zerkve danih.

Kolikeri so odpustki?

Dvojni: nekteri so popolnoma odpustki, nekteri pa nepopolnoma.

Kaj je popolnoma odpustik?

Popolnoma odpustik je odpushtenje vsih zhasnih shtrafnig, ktere je gresnik saflushil.

Kaj so nepopolnoma odpustki?

Nepopolnoma odpustki so tiši, f' kterimi niso vse zhasne shtrafnige, ampak le kak del shtrafnig odpushten. Takshni so odpustki shtirdefet dni, eniga ali vezh lét.

Na kaj so odpustki vterjeni?

Odpustki so vterjeni na saklad ali shaz zerkve, kateri je v' neskonzhnim saflushenji Jesufa Kristufa, v' saflushenji presvete divize Marije in drusih svetnikov; to nam zerkvev per dodeljenji odpustkov perlasti.

Ali nas zerkvev s' odpustki ne odveshe od dolshnosti sa gréhe se pokoriti?

Zerkvev nas ne odveshe do konza od dolshnosti sa gréhe se pokoriti, ona hozhe le:

- 1.) Duha pokore v' nas obuditi in trud plazhati, f' katerim pokorila opravljamo.
- 2.) Nafhi slabosti in nesmoshnosti na pomozh priti, ktera nam vzhasi ne perpušti Bogú tako sadoštiti, kakor smo dolshni.

Kaj je she potrebno k' sadobljenju odpustkov?

- 1.) De je zhlovek v' gnadi boshji, de se zhisto spové, in f. obhajilo vredno prejme.
- 2.) De k' sadobljenju odpustka sapovedane pokorila opravi, in se sam potlej gréha fkerbno varuje, in brumno shivi.

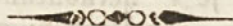
Ali pomagajo odpustki tudi dusham v' vizah?

Odpustki tudi dusham v' vizah pomagajo kakor proshnja per Bogu, kader so is téga naména dodeljeni; tedaj pa morejo shivi od zerkve k' sadobljenju odpustkov sapovedane dobre déla sa mertve Bogu darovati.

Kaj je odpustik svetiga léta?

Odpustik svetiga léta je popolnoma odpustik, kteriga rimski papes ob nekterih per-

loshnostih s' posebnimi oblastmi in postavami dodeli.

Od sakramenta s. poslednjiga olja.

Kaj je sveto poslednje olje?

Sveto poslednje olje je sakrament, v' kterim bolnik po masnikovim pomasanji s' svetim oljem in po sapovédani molitvi gnado boshjo sa osdravljenje duhe, in kader mu je k' svelizhanju, tudi telesa sadobi.

Sakaj se ta sakrament poslednje olje imenuje?

Sato, ker se med vsimi svetimi masili, ktere je nash Svelizhar svoji zerkvi sapovédal, na sadnje deli.

Komu se s. poslednje olje deli?

Bolnikom, ki so nevarno bolni.

Kedaj se more s. poslednje olje deliti?

Zhe je mogozhe, takrat, dokler se bolniki she popolnoma savedó.

Kaj stori s. poslednje olje?

- 1.) Posvezhujozho gnado pomnoshi.
- 2.) Dodeli odpushtenje malih in tudi tistih smertnih grehov, kterih se bolnik is nepregrešne posabljivosti ni spovédal, ali pa se jih savoljo slabosti ni mogel spovedati.
- 3.) Refhi od budih nastopkov greha in njegovih ostankov.

4.) Da mozh hudizhovim skusnjavam in sapeljevanju se ustaviti.

5.) Dodeli pomozh v' preveliki britkosti savoljo blishne smerti in prihodne sodbe.

6.) Osdravi tudi vezhkrat teló, zhe je duhi k' svelizhanju.

Kakó se more bolnik sa s. poslednje olje perpravljati?

Bolnik se more perpravljati s' shivo vero in f' terdnim saupanjem v' Boga, f' popolnoma srozhenjem v' boshjo voljo; she préd pa se more f' sveto spovedjo v' stan gnade boshje postaviti, ali zhe se ne more spovedati, pravo grévnigo in shalošt nad svojimi gréhi obu-
diti.

Kolikokrat sme bolnik s. poslednje olje prejeti?

Bolnik smé s. poslednje olje tolikokrat prejeti, kolikorkrat nova nevarnost smerti pride.

Kdo smé s. poslednje olje deliti?

Zerkveni mashniki.

Ali je s. poslednje olje potrebno k' svelizhanju?

Sveto poslednje olje k' svelizhanju ni prav potrebno, vender ga pa bolnik ne smé samuditi prejeti savoljo velizih gnad, ktere po njem prejme.

Per kaki starostí so dolshni otrozi ta s. sakrament prejeti?

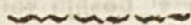
Bolni otrozi so dolshni ta s. sakrament prejeti, kader samorejo greshiti, in sposnajo,

de gréh Boga shali, in de so dolshni savoljo boshjiga rasshaljenja shalovati.

Kako more biti otrok perpravljen, ko mu je sakrament f. poslednjiga olja prejeti?

1.) More v' poglavitnih reznizah f. vere, in v' tištim, kar f. poslednje olje sadene, dobro poduzhen biti.

2.) More sposnati, kaj je gréh, in ga savoljo Boga tudi obshalovati.

Od f. shegnovanja ali posvezhevanja maschnikov.

Kaj je sakrament posvezhevanja ali shegna splóh?

Sakrament posvezhevanja splóh je sakrament, kateri tištim, ki se v' flushbo zerkve podajo, duhovno oblast in posebno gnado dodeli zerkvene opravila Bogu k' zhašti in dušham k' svelizhanju prav in sveto opravljati.

Kaj je sakrament f. posvezhevanja maschnikov posebej?

Sakrament f. posvezhevanja maschnikov posebej je sakrament, kateri tištim, kateri so maschniki posvezheni, oblast do praviga telefa Jesusa Kristusa, in do njegoviga duhovniga telefa, kar so verni, dodeli.

V' zhim je oblast p'osvezhevanja mashnikov?

Oblast posvezhevanja mashnikov je v' tém, de samorejo:

1.) Mashniki kruh in vino v' pravo telo in v' prava kri nashiga Gospoda Jesusa Kristusa spremeniti, in ga nebeshkimu Ozhetu darovati.

2.) Verne od gréhov odvesati ali jim jih sadershati, druge f. sakramente deliti, verne voditi, uzhiti, in druge duhovne opravila opravljati.

Kdo samore mashnike posvezhehati ali shegnati?

Samo shkofje imajo oblast mashnike shegnati.

Kako morejo perpravljeni biti, kteri shelé p'osvezhevanje mashnikov prejeti?

Morejo iméti sosebno potrebno uzhenost in savoljo svojiga zhednosti polniga shivljenja dobro imé per kristjanih.

Kaj posvezhevanje mashnikov stori?

1.) Sraven téga, de posvezhujozho gnado boshjo pomnoshi, dodeli tudi to posebno gnado, de je posvezhen mashnik smoshen in perpraven svojo zerkveno flushbo prav opravljati, in f. sakramente spodobno deliti.

2.) Vtisne neisbrishljivo snamnje v' dusho posvezhenih, ktero jih od drusih vernih raslozhi, in le famo sa flushbo boshjo postavi; sato se posvezhevanje mashnikov ne more vezhko enkrat prejeti.

Ali je sakrament posvezhevanja maslnikov potreben?

Sakrament posvezhevanja maslnikov ni slehernimu zhloveku potreben; sa zelo zerkev pa je potreben.

Od sakramenta f. sakona.

Kaj je sakrament f. sakona?

Sakrament f. sakona je nerasveseljiva svesa, f' ktero se neoshenjen kristjan in neomoshena kristjana, mosh in shena, po Jesufovi postavi do smerti sarozhita, v' kar jima Bog svojo gnado da, de v' sakonskim stanu do smerti v' bozhjim strahu shivita, in svoje otroke po kerstiansko redita.

Kakó imenuje f. Pavel ta sakrament?

S. Pavel imenuje ta sakrament velik sakrament v' Kristusu in v' zerkvi, ker poméni duhovno sdrushenje Kristusovo sh' njegovo zerkvijo.

Kdó je sakon postavil?

Sakon je Bog she v' sazhetku svetá v' raj postavil.

Koliko zhasa sakon terpi?

Sakon vedno, to je, do smerti terpi.

Sakaj je sakon postavljen?

1.) De se zhloveshki rod mnoshi in raste.

2.) K' pomozhi eden drusimu, in 3.) v' pomozh soper nezhistost.

Ali je sakon potreben?

Sakon je potreben zhloveshkimu rodu, pa ne vsazimu zhloveku posebej.

Kaj je bolj in Bogu bolj prijetno, tako ostati, ali se sarozhiti?

Boljshi in Bogu bolj prijetno je tako ostati, zhe se to is ljubesni do zhlosti sgodi.

Kaj da sakrament s. sakona?

Sakrament s. sakona pomnoshi gnado boshjo, in dodeli posebno gnado, de 1.) sakonki sveto do smerti med leboj shivé.

2.) De savoljo Boga teshave svojiga stanú voljno terpé.

3.) De svoje otroke v' boshjim strahu redé, in vse druge velike dolshnosti dopolnijo.

Kaj hozhe zerkev od shenina in neveste, preden v' sakon stopita?

1.) De ni med njima nobeniga sadersbka.

2.) De is taziga konza v' ta stan stopita, is kakorshniga ga je Bog postavil.

3.) De Boga gnade profita, de bi mogla v' tém stanu prav shivéti.

4.) De se v' boshjim strahu in s' zhisto vestjó v' ta stan podaſta, de se tedaj popréd spovéſta, in s. obhajilo prejmeta.

5.) De ſta v' kerſhanſkim nauku dobro poduzhena, de snata po kerſhanſko shivéti, in svoje otroke lepó uzhití.

Sakaj moreta shenin in nevesta pred oklizana biti, priden se porozhita?

Sató, de se sadershki svedó, zhe jih je kaj; satorej je vřak, kteri sadershek vé, dolshan ga gospodu fajmashtu rasodéti.

Kdo ima oblast porozhevatí?

Fajmashtri imajo oblast pred dvema prizhama porozhuvati, ali pa drugi duhovni f fajmashtrovim pooblastenjem.

Ktere nasprotne dolshnosti imata mosh in shena?

1.) De mirno in po kerřhansko med teboj shivita.

2.) De mosh svojo sheno kakor svoje lastno teló ljubi, jo shivi, varuje, in ji sgled v lepih zhednostih daje; shena pa, de je moshu v pravizhnih in spodobnih rezhéh pokorna.

3.) De se v' nadlogah ne sapuřita, temuzh de sveřto do řmerti řkupej ořtanela.

Sakaj more mosh svojo sheno ljubiti?

Mosh more sheno ljubiti, ker Bog tako sapové.

Sakaj morejo shenè moshém pokorne biti?

Ravno sató, ker Bog také sapové. Shené naj bodo řvojim moshém pokorne kakor Gosporu; sakaj mosh je shenina glava, kakor je Kriřtuf glava zerkve.

Ktere dolshnosti imajo sakonski do svojih otrók?

Dolshnosti sakonskih do otrók řo, de řjih po kerřhansko redé, sa řjih zhařno in vezhno

shivljenje skerbé, in nizh ne storé, kar bi du-
shi ali telesu njih otrók utegnilo škodovati.

Peti déł.

Od kershanske pravize.

*Ali je k' svelizhanju sadoſti, de kristjan
le véruje, kar je Jezus uzhil, in kar mati
katolſhka zerkev verovati ukasuje?*

Ni sadoſti, on more tudi is ljubesni in
pokorſhine do Boga vſelej to storiti, kar Bog
ſapové, in le sató storiti, ker Bog ſapové.

Kaj je tedaj kershanska praviza?

Kershanska praviza ali pravizhnost je hu-
diga ſe varovati, in dobro delati.

Kteri déł kershanske pravize je prvi?

Hudiga ſe varovati.

Kaj je hudo?

Reſnizhno in edino hudo je greh.

O d g r é h a.

Kaj je gréh?

Gréh je savedno in radovoljno prelomljenje boshje sapovedi.

Sakaj se pravi, de je gréh savedno in radovoljno pretomljenje?

Sató, ker zhlovek ne greshti, zhe ni per savedu, in zhe v' gréh ne pervoli. Takó, postavim, majhni otrozi, ki se the ne savedo svoje pameti, in nórzi, ki so ob njo prilhli, ne greshé, zhe ravno kako sapoved prelomijo; takó tudi jetnikom ni v' greh perfhtéto, ko v' nedéljo k' mashti ne gredo, zhe iti ne smejo in ne morejo, sató ker nimajo proste volje.

Ali je pa odrašten zhlovek per savedu isgovorjen, zhe ne vé, de je kaj gréh?

Nevednost posabljivost, smota in kaj táziga zhloveka sploh isgovarja, zhe ima dobro voljo sraven, de hozhe le to storiti, kar Bog sapové; ako je pa radovoljno neveden, ni isgovarjen; sato

1.) Kteri s' sheljnim serzam boshjo voljo sposnati the, gorézhe moli in hrepeni posposnanji boshjih nauk, je lahko isgovorjen pred Bogam; vender v' ponishnosti in v' strahu more vsak shivéti, ker ne more vediti, zhe vse to déla, ali ne

2.) Kteri je len, nemaren, spazheniga serza, in v' gréh saljubljen, nima isgovora sa svojo nevednost, ker je radovoljno slep, in bi

lahko vidil, kaj je práv, ko bi hudoben ne bil.

Kolikeri je gréh?

Gréh je dvojin, 1.) poerbani gréh, in 2.) djanski gréh.

Kaj je poerbani gréh?

Poerbani gréh je tisti, ki ga je Adam v raji storil, in mi v Adamu, in ki ga mi vsi od njega poerbamo.

Sakaj temu gréhu poerbani gréh pravimo?

Sató, ker ljudje, kateri od Adama pridejo, ta gréh in njegove shtrafnige poerbajo, in tudi vse, kar hudiga is njega isvira, terpeti morejo.

Kaj je djanski gréh?

Djanski gréh je prelomljenje boshje sapovedi, katero gréshnik sam védama in radovoljno stori.

Kakó zhlovek lahko gréh stori?

Zhlovek lahko gréh stori: 1.) s' mislijo, 2.) s' sheljami, 3.) s' besedo, 4.) v' djanji, in 5.) s' samudo dobrih dél.

Kedaj zhlovek s' mislijo greshti?

Greshti, kader hudobne ali svoji brumnostnevarne rezhi premisbljuje.

Kedaj se greshti s' sheljami ali s' poshelenjem?

Se greshti, kader zhlovek kaj prepovedaniga s' pervoljenjem storiti sheli.

Zhe pa zhlovéku soper njegovo voljo kakak huda misel v' glavo pade, ali se mu kaka

huda shelja v' serzu obudi, in jo odganja, ker mu je soperna, mu ni gréh.

Kedaj se s' besedo gresli?

S' besedo se gresli, kader zhlovek resnizi ali ljubesni kaj nasprotniga ali pa kaj taziga govori, kar gré samolzhati.

Kedaj se gresli v' djanji?

V' djanji se gresli, kader zhlovek kako neperpušheno délo stori.

Kedaj se gresli s' samudo dobrih dél?

S' samudo dobrih dél se gresli, kader zhlovek ne stori, kar mu je Bog sapovedal.

Kakoshen raslozhek je med djanskimi grehi?

Med djanskimi grehi je ta raslozhek: nekteri so veliki ali smertni, nekteri pa majhni ali odpustljivi gréhi; nekteri so lastni, nekteri pa ptuji grehi.

Kaj je smertni gréh?

Smertni gréh je savedno in radovoljno veliko prelomljenje boshje sapovedi.

Kaj je mali ali odpustljivi gréh?

Mali ali odpustljivi gréh je malo prelomljenje boshje sapovedi.

Bolj savedama in radovoljno ko zhlovek hudo stori, in vezhi ko je dolshnost, ki jo prelomi, in pa hudobija volje ali serza, is ktere gréh isvira; vezhi in hujhi je tudi gréh.

Kaj shkóduje smertni gréh?

Smertni gréh vselej zhloveka na dushi, in vezhkrat tudi na telesu nesfrezhniga stori: odvseame mu duhovno shivljenje, to je, gna-

do boshjo, zhlovek postane sovrasnik boshji, sgubi Boga in nebesa, in je vreden vezhniga pogubljenja.

Kaj nas preprizha, de Bog gréh sovrashi?

Shtrafnige, f' kterimi je Bog she svét, deshele in ljudi posamim savoljo gréha pokoril. Shtrafal je Bog hudobni svet f' potopam ob zhasu Noetovim, mesta Sodomo in Gomoro s' ognjem, Egipt savoljo kraljeve terdovratnosti po Mosefu s' velizimi nadlogami, Israelze v' pushavi, Adama in Evo, in vezh družih, nam v' sgled, de bi se uzhili gréh zher-titi, in se ga bolj kakor strupene kazhe ogibati.

Kaj nas she bolj preprizha od hudobije gréha?

Terpljenje in smert Jesusa Kristusa, .Sina boshjiga.

Ali se je treba smertniga gréha varovati?

Treba se ga je skerbno varovati savoljo velike shkode, ki jo stori, ker dušno in teló vezhno pogubi.

Sakaj se je treba tudi malih grehov varovati?

1.) Sató, ker se tudi s' malimi gréhi Bog rasshali.

2.) Ker Bog tudi male gréhe shtrafuje.

3.) Ker moremo perpravljeni biti rajši vse preterpeti, kakor Boga tudi s' nar manjšim gréham rasshaliti.

4.) Ker mali gréhi, desiravno posvezhujo-
zhe gnade boshje ne odvsamejo, vender storé,
de zhlovek drusih posebnih gnad boshjih ne
sadobi, nagnjenje k' hudimu pa raste, in ta-
ziga grélnika pozhasi v' vezhi gréhe sapelje.
*Ali Bog shtrafuje greslnika she na tém
svetu po saflushenji?*

Ne vlelej, shtrafal ga bo pa v' vezhnosti
po saflushenji, ker je pravizhen. V' perglihi
od bogatiga mosha in sirótniga in bolniga La-
zarja vidimo, de je bogatinu na telefonu prav
dobro bilo, dusha njegova pa je bila nefrézh-
na, in ko je umerl, je bila v' pekel pokopa-
na. Nasproti se je brumnimu Lazarju tukaj
sa telefni shivesh prav hudo godilo, sraven
je pa she bolan bil; ali njegova dusha je bila
Bogu ljuba, torej frezhna, in ko je umerl,
so jo angelji v' nebesa nesli.

Kaj so lastni grehi?

Lastni grehi so tisti, ki jih kdo sam stori.

Kaj so ptuji gréhi?

Ptují gréhi so tisti, kterih sizer sami ne
storimo, kterih smo pa vender krivi, zhe dru-
ge napeljemo, de jih storé; ali zhe jih ne od-
vernemo, ko smo dolshni in tudi v' stanu jih
odverniti.

Kolikéri so djanjski grehi?

Djanjski grehi so ti:

- 1.) Sedem poglavitnih grehov.
- 2.) Shest grehov v' svetiga Duha.
- 3.) Shtirje v' nebo vpijozhi grehi.
- 4.) Devét ptujih grehov.

Od sedmih poglavitnih gréhov.

Kteri so poglavitni gréhi?

Poglavitni gréhi so: 1.) napuh, 2.) lakomnost, 3.) nezhistost, 4.) nevošljivost, 5.) shertje ali samogoltnost, 6.) jesa, 7.) lenoba.

Sakaj se tém gréham poglavitni pravi?

Sato, ker is vsaziga veliko drusih isvira.

Kaj je napuh?

Napuh je nesména ljubesen do sebe samiga, poshelenje svoje lastne visokosti, ktera stori, de zhlovek sam sebe bolj kakor druge zhtíla, in tudi sheli bolj kakor drugi zhtílan biti.

Ali je gréh napuha pogosto med ljudmi?

Gréh napuha je pogosto med ljudmi vsih stanov: shé per otroku se kashe, in starigana sadnje ne sapusti; vtika se med dobre déla, in pokriva se s' unanjo ponishnostjo. Prevsetnost ali napuh je bil gréh savershenih angeljor in pervih starfhor.

Kaj pride is napuha?

Is napuha pride nesména ljubesen do sebe samiga, lakomnost zhasi in hvale, bahanje, lastna hvala, sanizhevanje Boga, vere, zerkve in blishniga, rasboj, prepír in krég, terdovratnost, nepokorfina, hinavshina in krivoverstvo.

Kaj je lakomnost?

Lakomnost je nápazhna shelja po denárjih in po blagu.

Ali si ne sme zlovek zhasniga blagá perdobiti?

Poshteno, po pravizi in ljudém bres shkóde si ga sme perdobiti, de bi sh' njim vezh dobriga storil.

Kedaj zlovek nesmerno ljubi zhasno blagó?

Takrat, kader ljubi blago savoljo blagá, in ima serze vse v' blagó samaknjeno.

Kakó se sposna, de je serze na blago navesano?

1.) Zhe je neumno vesel v' srezhi, in prevzh shalosten v' nesrezhi.

2.) Zhe mermrá zhes svoj revni stan.

3.) Zhe varuje blaga s' straham in nepokojnostjo.

4.) Zhe sheli krivizhno obogateti.

5.) Zhe je nevošhljiv tistim, kteri obilno imajo.

6.) Zhe od obilnosti svojiga blaga ubogem ne deli.

Kakó se sposna serze, de ni lakomno?

1.) Zhe ne sheli obilnosti blaga, in svoje uboshtvo voljno terpi.

2.) Zhe s' hvalessnim serzam vshiva, kar mu je Bog dal, in od svoje obilnosti siromakam rad podeli.

3.) Zhe ni nesmerno vesel v' srezhi, in bres mére shalosten v' nesrezhi; zhe je perpravljén tudi vse dati in sgubiti, ako je volja boshja.

4.) Zhe je zhlovek raji ubog, kakor de bi nar manji krivizo storil.

Kteri gréhi isvirajo is lakomnosti?

Is lakomnosti isvira nepokoj, jesa, svijane, golufije, krivize, sdajanje, krive perleže, neusmiljeno in do boshjih rezhi neobzhitno serze.

Shalosten sgled lakomnosti je Juda, ki je Jesusa prodal.

Kaj naj kristjan stori, de se bo lakomnosti obvaroval?

1.) Naj denár sa pomozh sposná, s' ktero samore veliko dobriga sa nebesa storiti.

2.) Naj Boga gnade prosi, de se bo sh' njo lakomnosti obvarovati samogel.

Kakó se zhlovek gréha nezhistosti kriviga stori?

S' radovoljnimi nezhistimi mislimi in sheljami, s' nezhistim govorjenjem, norzhijami in pesmimi, in s' nespodobnim in nesramnim djanjem.

Kaj isvéra is nezhistosti?

Is nezhistosti isvira oflepljenje pameti, odpad od vére, silne shelje po zhasnim shivljenji, posabljenje Boga, smerti in prihodne sodbe, oterpnost volje, maloserzhnost in obupnost, in na sadnje pogubljenje.

Kaj je zhlovéku storiti, de se bo nezhistosti varoval?

1.) More Boga gnade prosi.

2.) Se more hude perloshnosti skerbno ogibati.

3.) Se more lenobe varovati, in delaven biti.

4.) More sméren v' jedi in pijazhi biti, in svoje pozhutke satajevati.

5.) More sramoshljiv pred Bogam in ljudmi biti, (svojetelo v' zhaſti imeti, soſebno vpri-zho nedolshnih otrók in tudi vsaziga zhlove-ka.

6.) Vezhkrat in pogosto k' ſpovedi in k' ſ. obhajilu hoditi, de bo gnada boshja v'njem povik-shana, in de se bo loshej soper ta gréh voj-ſkovat.

7.) Vsak dan in poſebno ob zhaſu ſkufhnjav v' ſmert in prihodno ſodbo miſliti.

8.) More Jeſusovo terpljenje vezhkrat pre-miſhljevati.

Kedaj je zhlovek gréha nevoſhljivoſti kriv?

Kader je ſhaloſten, ker ſe bliſhnimu do-bro godi, kakor de bi bila to njegova ſhko-da, in ſheli, de bi on ſam dobro imel, ne pa njegov bliſhni.

Je nevoſhljivoſt velik gréh?

Nevoſhljivoſt je velik gréh ſato:

1.) Ker je ljubeshni do bliſhniga naſproti.

2.) Ker je hudizhov gréh.

3.) Ker ſh'nje ve-

liko drusih gréhov pride, in nevoſhljivi ne-beſhlhiga kraljeſtva ne bo doſegel,

Kaj hudiga pride is nevoſhljivoſti?

Is nevoſhljivoſti pride obleganje, krivo

obdolshenje, opravljanje, kriva ſodba in ſo-

vrathtvo do bliſhniga, veſelje, kader ſe mu

hudo, in shalost, kader se mu dobro godi. Is nevoshljivosti so Egiptovskega Joshefa bratje prodali; nevoshljivost je Daniela v jamo levov perpravila, in is nevoshljivosti so Judje Jesufa krishali.

Kaj je shertje in samogoltnost?

Shertje in samogoltnost je napazhno poshelenje jedi in pijazhe, ali nesmernost v jedi in pijazhi.

Kedaj se zhlovek tega gréha kriviga stori?

1.) Kader vezh je, kakor je treba k' ohra-njenju shivljenja.

2.) Kader je s' prevelizimi sheljami in sató, de svojimu poshelenju streshe.

3.) Kader v' poedinah in pijázahh premo-shenje sapravlja.

4.) Kader je sdravju shkodljive jedi, sató ker se njegovimu poshelenju perleshejo.

Je pijanost gréh?

Pijanost je velik gréh, ker pijánzi ne bodo kraljestva boshjiga dosegli.

Kaj pride is shertja in samogoltnosti?

Is shertja in samogoltnosti pride osflepljenje uma, neperpravnost k' boshjim rezhem, samuda dolshnost svojiga stanú, nesramnost v govorjenji, nezhistost, krég, kletev, ubijanje, uboshtvo, bolesen, perkrajshanje shivljenja in sgodna smert.

Kaj je jesa?

Jesa je možhno rasferdenje serza in shelje se mashevati.

Kaj isvira is pregréshne jese?
 Is pregréshne jese isvira nevolja, kreg, sovrashtvo, smerjanje, kletev, mashevanje, pravde, omota pameti, pobój in vznasi morišvo.

Kedaj je zhlovek lenobe kriv?

Lenobe je zhlovek takrat kriv, kader nerad in s' nevoljo stori, kar je k' boshji zhasi in k' svelizhanju njegove dushe potrébniga.

Kaj pride is lenobe?

Sanikernost v' flushbi boshji, samuda v' sadobljeni gnade boshje in potrebnih pomózih vezhno svelizhanje dosezhi, shalost, klavernost, odlashanje spreobernjenja in pokore, nespokornost in sadnjizh obupanje nad svojim svelizhanjem.

Od shestih gréhov v' svetiga Duha.

Kteri so gréhi v' svetiga Duha?

Ti le: 1.) Predersno v' boshjo milost grešiti.

2.) Nad boshjo milostjo obupati.

3.) Sposnani kershanski reznizi se ustaviti.

4.) Svojimu bratu ali blishnimu savoljo boshje gnade nevoshljiv biti.

5.) Proti dobrimu, k' svelizhanju pomaga-jozhimu opominjevanju oterpnjeno serzé imeti.

6.) V' nepokori terdovratno ostati.

Kaj pravi Jezus od gréhov v' f. Duha?

Jezus pravi: „Však gréh in preklinjevanje bo zhlovéku odpushteno, preklinjevanje Duha pa ne bo odpushteno. In kdor koli bo kako besedo rekel soper Sinú zhlovekovi, mu bo odpushteno; kdor bo pa govoril soper f. Duha, mu ne bo odpushteno ne na tém, ne na unim svetu.”

Kaj se pravi v' f. Duha greshtiti?

Se pravi dobroto in gnado boshjo, ktera se sosebno perlastuje f. Duhu, s' oterpnjeno hudobijo sametovati in sanizhevati.

Sakaj se rezhe, de gréhi v' f. Duha bodo teshko odpushteni, ali pa she zeló ne v' tém, ne v' unim shivljenji?

Sató, ker tak greshtnik vezhi dél gnado boshjo in vso pomozh sa svoje svelizhanje do konza shivljenja is hudobije sametuje; bres gnade boshje pa se ne more poboljšati in spokoriti, in ravno sató ne v' nebesa priti.

Kedaj greshtnik predersno v' boshjo milost gresht?

Greshtnik gresht predersno v' boshjo milost, kader gréh na gréh naklada, in si misli: sej je Bog usmiljen, po svoji neskonzhni milosti mi bo she odpustil, zhe se tudi ne poboljšam.

Kaj je nad boshjo milostjo obupati?

Nad boshjo milostjo obupati je upanje sgučiti nad odpushtanjem gréhov in nad persadevanjem v' nebesa priti. Kriva sta bila téga gréha Kajn in Juda Ishkarjot.

Kedaj je sploh zhlovek téga grehá kriv?

Kriv ga je: 1.) zhe sgubi vso serzhnost sa nebefa fkerbeti, kader le veliko shtevilo svojih smertnih gréhov premishlje, in re-zhe: „Moji gréhi so preveliki, in prevezh jih je, de bi mi jih Bog odpustil, jest morem pogubljen biti.”

2.) Zhe zhlovek sfer sposná svoj pregresfni stan, pa misli, de je preflab pravo pokoro storiti, f' straham misli v' svojo shé vkoreninjeno pregresfno navado, in pravi: „Ne morem je premagati, Bog mi ne bo gnade dal,” in tako oftane v' svojih gréhih.

Kaj more gresfnik storiti, kader svoje grehe sposná in obshaluje, de ne obupa?

1.) More premisliti, de boshja milost je nesména, in terpljenje Jesusa Kristusa je nefkonzhne zéne; sató smé in more tudi terdno upati, de mu bo Bog vse grehe odpustil, ako se poboljšha.

2.) More misliti, de Bog nozhe smerti (*pogubljenja*) grésfnika, temuzh hozhe, de naj se spreoberne in shivi; torej bo tudi njemu gnado dal se spreoberniti, zhe je bo ponishno in saupno profil.

3.) More premishljevati, de Jesus, Sin boshji, ni na svet prishel, de bi svet sodil, temuzh de bi ga svelizhal.

4.) Ob zhafu skushnjav in v' shalosti se more tolashiti f' tém, de misli, kako ljubesnivo in usmiljeno je Jesus f' spokornimi gresfniki

ravnal; postavim s' Petram, Magdalena, pre-
fhefhtnizo, rasbojnikam na krishi i. t. d.

*Kedaj se zhlovek sposnani kershanski
pravizi ustavlja?*

Zhe posna in vé resnizo katolfske vere,
pa is hudobije drugazhi veruje, govori in uzhi,
kakor je Bog rasodel, in katolfska zerkev
verovati sapové. Takó je storilo veliko Fari-
sejev ob Jesusovim shivljenji.

*Kdo je svojimu bratu savoljo boshje
gnade nevoshljiv?*

Kdor je shaloften, in savidi svojiga bli-
shniga, ker s' gnado svétiga Duha bogaboje-
zhe shivi, in si s' dobrimi déli nebefa flushi;
in zhe ne sheli se poboljšhati, temuzh ga smo-
titi in sapeljati. — Tak nevoshljiviz je hudizh;
tak je bil tudi Kajn do svojiga brata Abelna.

*Kdo ima proti dobrimu, k' svelizha-
nju pomagajozhimu opominjevanju oterp-
njeno serze?*

Kdor v' pregrehah smeraj ostane, vse do-
bro opominjevanje in svarjenje sametuje, in
zlo sa shtrafnige ne mara. — Faraon ni ma-
tal sa Mosefa, ki mu je pravil, kaj Bog ho-
zhe, in tudi sa shtrafnige ne.

Kdo v' nepokori terdovratno ostane?

Kdor oterpnjen v' gréhih shivi, in nika-
kor na pokoro ne misli.

Taki greshniki so bili Kajn, Faraon, Savl,
Antijoh, Juda sdajaviz, in vezh tazih, ki so
pregrésno shiveli, in nefrezhno umerli.

Od v' nebo vpijozhih gréhov.

Kteri so v' nebo vpijozhi gréhi?

- 1.) Spremishljeni pobój.
- 2.) Mutaſti ali Sodomſki gréh.
- 3.) Satiranje ubosih vdov in ſirót ali ſapuſhenih otrók.
- 4.) Délavzam in najemnikom ſaſluſhek ſa-
dershevati ali pertergovati.

Kedaj je zhlovek ſpremishljeniga uboja kriv?

Spremishljeniga uboja je zhlovek kriv, kader ſ' premislikam in bres pravizhne oblasti ſvojiga bliſhniga umori ali ſam ali pa po druſih. Takó je umoril Kajn Abelna, David Urijata, Jezabela Nabota, in Judje Kriſtuſa.

Sakaj ſe drusimu v' nebo vpijozhimu gréhu mutaſti ali Sodomſki pravi?

Mutaſti sató, ker je takó grosoviten in Bogu toliko ſopern, de ſe od njega ſhe govoriti ne ſmé; Sodomſki pa sató, ker ſo ga Sodomljani dopernafhali, ktere je pa Bog ſavoljo téga ſtraſhniga gréha tudi ſ' ognjem ſ' nebeſ ſhtrafal.

Kdo je tretjiga v' nebo vpijozhiga gréha kriv?

- 1.) Kdor uboge satira.
- 2.) Kdor vdove in ſiróte ali ſapuſhene otróke, kakor ſi bodi satira.

*Kdo je zhetertiga v' nebo vpíjzohiga gré-
ha kriv?*

Kdor délavzam, najemnikam ali poslam
saflushek uterguje, ali pa od dné do dné pla-
shati odklada.

*Sakaj se tém greham v' nebo vpíjzohi
pravi?*

1.) Sató, ker je v' f. písmu od vsaziga po-
sebej rezhenó, de v' nebo po shtrafnigi vpi-
jejo.

2.) Ker boshjo pravizo losébno k' shtrafo-
vanju filijo.

Od ptujih gréhov.

Kteri so ptuji gréhi?

1.) V' gréh svetovati. 2.) Drusim greshtiti
velévati. 3.) V' gréh pervoliti. 4.) Druge v'
gréh napeljati 5.) Drusih grehe hvaliti 6.)
K' gréhu molzhati. 7.) Gréh preglédati. 8.)
Gréha se vdeleshiti. 9.) Gréh sagovarjati.

*Kedaj se storimo ptujih gréhov krivi
ali deléshni?*

Kader smo krivi, de jih drugi storé, ali
kader jih od gréhov ne odvernemo, ko smo
jih dolshni in v' stanu odverniti.

Drugi del kerfhanfke pravize:

Stóri dobro.

Kaj je dóbro?

Dobro je vse, kar je po boshji volji ali po boshji sapovedi.

Kaj je po boshji sapovedi?

Po boshji sapovedi so zhednosti in dóbre déla.

Koliko je zhednost, ktere more kristjan imeti?

Nektere so boshje, to je, take, ki gredó v Bogá; in nektere so ljudotizhne ali djanfke, to je, take, ktere ljudi tizhejo, in se v djanji do njih pokashejo.

Od boshjih zhednost.

Ktere so boshje zhednosti?

Boshje zhednosti so tri: vera, upanje in ljubesen.

Ali je zhlovek dolshan se v' tréh boshjih zhednostih vaditi?

Dolshan je, ker v' tém obštoji shivljenje kristjana.

Kedaj je kristjan sosebno dolshan tré boshje zhednosti obuditi?

1.) Kakor hitro se pameti savé. 2.) Vezhkrat v' shivljenji. 3.) Kader kak svet sakrament prejme. 4.) Ob zhasu skušnjáv soper te zhednosti. 5.) Ob smertni nevarnosti in na smertni póstelji.

Kakó se da véra obuditi?

Vera se da tako obuditi: „Moj Bog! verujem v' tébe, praviga, shiviga Boga, ediniga v' natori in trojniga v' pershonah, Ozhetá, Sina in f. Duha. Verujem, de je Sin boshji, druga pershona, v' sveti Trojizi sa nas zhlovek postal, terpel in umerl; de je tretje dan od smerti vstal, in de po svojim v' nebo odhodu sedi na desnizi Boga Ozhetá, in bo prishel sodit shive in mertve. Verujem, de je Jesus Kristus svete sakramente postavil, de nobeden bres vére in kersta, in po tém, kader v' gréh pade, bres pokore svelizhan ne bode; verujem de je gnada boshja všim potrebna. Verujem tudi, de ti, moj Bog! vse dobro s' dóbrim, in vse hudo s' hudim plazhujesh, de nam naše saflushenje sámó skosi tvoje pomaga. Verujem neumerjозhošt zhlovéshke dúshe. Verujem sadnjizh tudi vse, kar si ti po svoji sveti katolskhi zerkvi sapovédal verovati, in de sunaj nje nobeden sve-

lizhan ne bode. Vse to pa sató verujem, ker si to rasodel, kateri si vezhna modrost in réfniza, ki ne morešh ne golfati, ne golufan biti. V' te in sato katolshko véro shelim shivéti in umréti. O moj Bog! poterdi me s' svojo gnade v' te sveti veri."

Kakó se da upanje obuditi?

Upanje se da takó obuditi: „Moj Bog! terdno upam po saflushenji, terpljenji in smerti svojiga Gospoda in svelizharja Jesusa Kristusa sadobiti odpushtenje vsih svojih gréhov; saupam s' tvojo gnado in pomozhjo tvojo voljo dopolniti, gréha se varovati, in takó vezhno veselje in svelizhanje dosezhi. In vse to upam sató, ker si ti, moj Bog! to obljubil, kateri si vsigamogozhen, neskonzhno dober in svést v' svojih obljubah. Moj Bog in Gospod! stori she vezhi to moje upanje."

Kakó se da ljubesen obuditi?

Ljubesen se da takó obuditi: „Ljubim te, moj Bog! is zeliga serza in zhes vse, sató ker si sam v' sebi nar vezhi, vse ljubezni in zhasi vrédna dobrota in lepota. Is té ljubezni do tebe so mi možhno shal vsi gréhi mojiga zeliga shivljenja, ker sim sh' njimi tebe, svojiga Boga, rasshalil in terdno sklenem v' prihodno tebe, svojiga Boga, nikoli vezh shaliti; tebi samimu shelim flushiti, tebi v' vsih rezhéh dopasti, svojiga blishniga hozhem savoljo tebe kakor sebe ljubiti, in tako shelim v' té ljubezni shivéti in umreti. O Bog! vshgi v' meni ogenj svoje ljubezni, de bom

v' svojim serzu gorezho ljubesen do tvoje do-
brote vedno ohranil. Amen.'

Od ljudotizhnih ali djanjskih zhed- nost.

*Ktere so poglavitne djanjske zhednost,
ki jih gré kristjanu imeti?*

Poglavitne djanjske zhednost so: 1.) mo-
drost, 2.) smérnost, 3.) praviza, 4.) serzhnost.

Kaj je keršhanska modrost?

Keršhanska modrost je zhednost, po kte-
ri kristjan k' svelizhanju perpravne pomozhi
isvoli, in jih prav obrazha, in po kateri vse
opusti, kar bi ga odvrazhovalo svelizhanje sa-
dobiti.

Kako se sadershi modri kristjan?

Modri kristjan 1.) nizh taziga ne stori,
kar bi mu posnej shal bilo.

2.) Sopernim sgodbam se ne da smotiti in
premenjati, v' vsih okolishinah se vé tako sa-
dershati, de voljo boshjo dopolni.

3.) Nizh ne govori in ne stori, kar préd
ne preudári, kaj bi utegnilo is téga priti.

4.) Svoji lastni modrosti ne upa, temuzh
tudi druge vprašha.

5.) Per vsih svojih délih preudari, kaj je
dobro, Bogu dopadljivo, in ga samore sve-
lizhati; sato se ne ravna po svetu.

6.) Ima le pametne tovaršhe.

Kaj je keršhanska smernost ali smasnost?

Keršhanska smérnost je zhednost, po kateri kristjan vse nápoznno in gréshno nagnjenje v sebi kroti in satira, in zhasno blagó in veselje vedno le s' méro vshiva, in serza nanj ne véshhe.

Ali je ta zhednost kristjanu potrebna?

Slo potrebna mu je, ker ga po njegovi spazheni natori vse stvari f' svojo sapeljivo sladkostjo od ljubesni do Stvarnika odpeljujejo, in njegovo serze na se vlézhejo, in storé, de jih, ko bi jih le is hvaleshnosti do Boga vshivati mogel, vezhkrat bolj kakor Boga ljubi.

Kaj je keršhanska praviza?

Keršhanska praviza je zhednost, po kateri kristjan is ljubesni do Boga vse dopolni, kar je Bogu in blishnimu dolshan.

Kaj je keršhanska serzhnost?

Keršhanska serzhnost je zhednost, po kateri kristjan is ljubesni boshje dóbro délati sazhne in stori, zhe mu je ravno sadershkov in teshav premagati treba; blago in tudi shivljenje raji sgubi, kakor boshje sapovedi prelomi.

Ktere zhednosti so sedmim poglavitnim gréham nasproti?

1.) Ponishnost napuhu. 2.) Radodarnost lakomnosti. 3.) Zhistost nezhistosti. 4.) Ljubesen nevošhljivosti. 5.) Smernost shertju in

famogoltnosti. 6.) Poterpeshljivost jesi. 7.) Gorezhošt ali ajfer v' dobrim lenobi.

Kaj je ponishnost?

Ponishnost je zhednost, po kateri zhlovek od sebe in svojih lastnost tako sodi, kakor je; ne gleda le svojih fosebnošt, kakor napuhnjeniz, in se savoljo njih ne povsdiguje zhes druge, temuzh she bolj svoje napazhnošti in flabošti sposná, in se torej ponishuje.

Ali je prava ponishnost k' svelizhanju potrebna?

Prava ponishnost je tako potrebna, de bresh nje ne bo nihzhe svelizhan, ker je refniza f. vere, de bres gnade boshje zhlovek ne more svelizhan biti, Bog pa svojo gnado le ponishnim daje, prevsetnim se pa ustavi.

Sakaj she more zhlovek ponishen biti?

Ker ni drusiga kakor prah in pepel, in sraven she gréshnik, in ker je kar dobra nad seboj ima, vse le dar boshje gnade, ne pa zhlovéková lastina.

Kdo nas resnizhno ponishnost uzhi?

Jesuf Kristuf sam s' besedo in djanjem, ker je rekel: „Uzhite se od mene, sakaj jest sim krotek in is serza ponishen.“

Kaj je radodarnost?

Radodarnost je zhednost, ktera se v' djanji kashe, kader zhlovek potrebnim ljudém rad, in kolikor uterpi, od svojiga da.

Kaj je zhiftošt?

Zhiftošt je zhednost, ktera se v' djanji fkashe, kader se zhlovek vsiga prepovedaniga

mesniga veselja v' mislih, sheljah, besedah in djanji sdershi.

Ali je zhistost Bogu dopadljiva?

Zhistost je Bogu dopadljiva zhednost, in bresh nje zhlovek ne pride v' nebefa.

Kaj je ljubesen?

Ljubesen je zhednost, po kateri se drusih dóbriga in frezhe veselimo, in jim vse dobro voshimo, in tudi storimo.

Kaj je smérnost?

Smernost je zhednost, po kateri zhlovek nápoznó poshelenje jedi in pijazhe v' sebi kroti, in vse s' méro vshiva.

Kaj je poterpeshljivo?

Poterpeshljivo je zhednost, po kateri zhlovek terpljenje in sopernosti v' voljo boshjo vdan preterpi.

Ali poterpeshljivo je veliko pomaga?

Veliko pomaga;

- 1.) Terpljenje polajsha.
- 2.) Nashe saflushenje per Bogu poviksha, ker stori, de nadloge voljno preterpimo.
- 3.) Sh' njo sa svoje gréhe Bogu sadoštimo.

Kaj je gorezhnost ali ajfer v' dóbrim?

Je zhednost, po kateri kristjan vesel vse stori, kar boshjo zhašt in svelizhanje dushe sadéne.

Kakó se sposna kristjan, de ima gorezhnost v' dobrim?

- 1.) Tak kristjan rad boshjo besedo posluša, ne is navade, ampak is ferzhne shelje,

de bi sposnal in storil, kar je Bogu dopadljiva; torej jo dobro v' serzu ohrani.

2.) Od boshjih rezhi rad in vesel govori.

3.) Se tudi per drusih sa boshjo zhaft poshene.

4.) V' molitvi tolashbe in mozhi ishe, torej rad moli.

5.) Veselje svetá in prasni pogóvori so mu soperni, torej je le rad med brumnimi.

6.) Vsako dobro délo ga veseli; sató skerbi, kako bi samogel prav veliko dobriga storiti, vsak gréh zherti, in ga odverne, kjer in kakor ga po resnizi odverniti samore.

Ktere dolshnosti je Jesus Kristus posebno perporozhil?

Leté: 1.) Nar prej boshjiga kraljestva in njegove pravize iskati. 2.) Sam sebe satajevati. 3.) Svoj krish nositi. 4.) Sa Kristusam hoditi. 5.) Krotak in ponishen biti. 6.) Sovrashnike ljubiti, jim dobro storiti, kateri nas sovrashjo, moliti sa - nje, kateri nas shaliyo in preganjajo.

Kaj se pravi boshjiga kraljestva in njegove pravize iskati?

Se pravi: Jesusov nauk smeraj bolj sposnovati, po njem na tanko shivéti, in tako boshje ljubeshni, gnade in vezhniga svelizhanja se vredniga délati.

Kaj se pravi sam sebe satajevati?

Se pravi: svoje greshno nagnjenje satirati, húdo opustiti, zhe nam she toliko do-

bizhka in veselja obéta, in dóbro storiti, zhe nam je she takò soperno.

Je satajevanje samiga sebe vsakterimu potrebno?

Vsakimu zhloveku, naj bo pravizhen, gresnik, ali spokornik, je potrebno.

Sakaj pravizhnimu?

Sató, ker nagnjenje k' hudimu smeraj tudi v' pravizhnim ostane, ktero zhedalje mozhnejshi perhaja, zhe se mu ne ustavlja, in nar svetejshiga zhloveka v' velik greh sapelje. Shaloften sgled k' poterjenju te resnize so nam Savl, David, Salomon, Juda Ithkarjot.

Sakaj gresniku?

Sató, de bi od Boga gnado sadobil se spreoberniti; bres satajevanja samiga sebe namrezh svojiga shivljenja spreoberniti ne more.

Sakaj spokorniku?

De gnado boshjo ohrani.

Kaj je svoj krish nositi?

Svoj krish nositi je bolesen, uboshtvo, nefrezho in vsako sopernost voljno in stanovitno terpéti.

So krishi kristjanam k' pridu?

So k' velikimu pridu, zhe jih voljno terpimo, ker:

- 1.) Bogú sa svoje gréhe sadoštujemo.
- 2.) Brumnishi, pravizhnishi in Bogu dopadljivishi perhajamo.
- 3.) Si vezhi krono v' nebesih flushimo.

Kaj se pravi: sa Kristusam hoditi?

Se pravi: po njegovim sgledu shiveti, to je, vse nashe misli, shelje besede in djanje morejo Jesufovim enake biti.

Kakó nas Jesus Kristus krotkost in ponishnost uzhi?

S' besedo in djanjem, ker pravi: „Uzhi-te se od mene, sakaj jest sim krotek in is ser-za ponishen.”

Sakaj smo dolshni sovrashnike ljubi-ti?

1.) Ker so nashe sovrashniki ravno tako otrozi boshji, po podobi boshji stvarjeni, od Jesusa odresheni, in namenjeni sa nebesa, kakor mi.

2.) Ker Jesus sapové sovrashnike ljubiti, in jim is serza odpustiti, kar je tudi sam storil.

3.) De odpushtenje svojih gréhov od Boga sadobimo. Kristus nas to shé v' ozhenafhi uzhi, ker molimo po njegovi sapovedi: „Odpusti nam nashe dolge, kakor tudi mi odpushamo svojim dolshnikam.”

4.) De so nashe druge dobre déla Bogu dopadljive; sakaj tako dolgo, dokler sovrashnikov ne ljubimo, tudi nashe dobre déla Bogu dopasti ne morejo.

5.) De nebeshkiga Ozheta posnémamo, kte-ri pusti svoje sonze sijati hudóbnim in dóbrim, in desh poshilja pravizbnim in krivizbnim.

Kaj gré she h' kershanski pravizi?

H' kershanski pravizi gré she tistih osem prelepih zhednost, ktere je Kristus v' svoji pri-

digi na gori uzhil, in savoljo katerih jih je, kateri jih imajo, frezhne imenoval, in ktere se ravno sató svelizhanske zhednosti imenujejo.

Ktere so té svelizhanske zhednosti?

Té le: 1.) Blagor ubogim v' duhu, sakaj njih je nebeshko kraljestvo.

2.) Blagor krotkim, sakaj semljo bodo pofedli.

3.) Blagor shalofnim, sakaj potolasheni bodo.

4.) Blagor jim, kateri so lazhni in shéjni pravize, sakaj nasiteni bodo.

5.) Blagor milofljivim, sakaj milofst bodo dofégli.

6.) Blagor jim, kateri so zhiſtiga ferza, sakaj Boga bodo gledali.

7.) Blagor mirnim, sakaj otrozi boshji bodo imenovani.

8.) Blagor jim, kateri so savoljo pravize preganjani, sakaj njih je nebeshko kraljestvo.

Kteri so ubogi v' duhu?

Ubogi v' duhu so: 1.) tiſti, kateri so ref uboshni, in kateri ſvoje ubofhtvo s' voljo prenaſhajo, in obogatéti ne shele.

Ubogi v' duhu so pa: 2.) tudi lahko bogati in premoſhni, kateri na tiſto, kar imajo, ſvojiga ferza ne navesujejo, in kateri so savoljo Boga vſe ſvoje blago sgubiti perpravljani, in ga ravno sató ſebi in drusi v' svelizhanje obrazhajo. Taki ubogi v' duhu, defiravno bogati, so bili: Job, Abraham, kralj David,

apostelni in prvi kristjan, ki so se savoljo Kristûsove vere vsimu bogastvu odpovédali.

Kteri se imenujejo krotki?

Tisti, kteri se, zhe jih kdo shali, ne raserdé, in hudiga s' hudim ne vrazhujejo, temuzh vse voljno preterpé, in v' miru svoje dushe ostanejo.

Ali je krotkost kristjanu potrebna?

Krotkost je kristjanu potrebna, Isató; ker ga malopridni, neuktrétni in svojoglavni ljudjé vezhkrat shaliyo, in ker vezhkrat med takimi shivéti more.

Sakaj tedaj Kristus krotke frezhne imenuje?

Sató, ko so v' resnizi frezhni, ker njih ferzé 1.) nobeniga taziga nepokoja nima, kteriga jesen zhlovek obzhuti.

2.) Ker to malo, kar imajo, v' lepim miru vshivajo.

3.) Ker bodo gospodove dobrote v' desheli shivih (v' *nebesih*) vidili.

Ktere shalofne Kristus frezhne imenuje?

1.) Tiste, kteri nad svojimi ne le smertnimi, ampak tudi majhnimi gréhi shalujejo.

2.) Kteri so savoljo svojih s' gréhi pomnoshe-nih hudih nagnjenj shalofni.

3.) Kteri savoljo pomankljivosti per svojih dobrih délih shalujejo, ker jih nisó vselej is zhishte ljubesni do Boga dopernashali.

4.) Kteri savoljo velizih skushnjáv in pre-

grešnih nevarnost, ki se v' njih snajdejo, sdi-
hujejo, in she vsi po nebesih hrepené.

5.) Kteri nad gréhi drusih shalujejo.

*Kteri se imenujejo lazhni in shejni prav-
vize?*

Tisti, kteri po resnizah in po bogaboje-
zhim shivljenji ravno takó hrepené, kakor
lajhni po jédi in shejni po pijazhi hrepené.
Taki, desiravno so pravizhni, si persadujejo,
de bi she pravizhnihi bili, in njih persade-
vanje ni sajtonj, ker sadobé, kar shelé.

Kedaj je kristjan milostljiv?

Takrat, kader svojimu blishnimu v' dush-
nih in telesnih potrebah pomaga. To se sgo-
di, zhe blishnimu kaj k' brumnosti perpomore,
zhe pohujshanje odvrazha, zhe nevédniga pod-
uzhi, zhe mu kak dober svet da, in ga k'
dobrimu opominja. Ravno tako tudi na tele-
fu, zhe ga nesfrezhe varuje, in mu k' sfrezhi
pomaga.

*Komu je kristjan milost skasati dol-
shan?*

Vsakim zhloveku bres raslozhka, kakor
je tudi nebeski Ozhe do vsih, do dobrih in
hudobnih, milostljiv.

Ktere imenuje Kristus zhigtiga serza?

Tiste, kteri niso le v' svojim sunanjim
sadershanji zhisti, ampak tudi v' svojih mí-
flih in sheljah. Taki she na tem svetu Boga
bolj sposnajo, in v' nebesih ga bodo vekomaj
od oblizhja do oblizhja gledali in vshivali.

Ktere imenuje Kristus mirne?

Tiste, kateri blishnimu radi odjenjajo, in se sh' njim spravijo, in tudi raji krivizo terpé, kakor de bi jo délali.

Kolikeri je pravi mir?

Pravi mir je trojin: mir s' Bogam, s' seboj in s' svojim blishnim.

Kedaj ima zhlovek mir s' Bogam?

Takrat, kader po njegovi sveti volji, to je, po njegovih l. sapovedih shivi; sakaj gréh mir med Bogam in zhlovekam vcelej rasdere.

Kedaj je zhlovek v' miru sam s' seboj?

Takrat, kader je njegova vest mirna, in mu nizh hudiga ne ozhita.

Kedaj ima zhlovek mir s' blishnim?

Kader sh' njim prijasno, sloshno shivi, in se ne prepira, temuzh njegove slabosti s' ljubesnijo preneše.

Kaj more kristjan storiti, de v' miru s' blishnim shivi?

More vse opustiti, kar ljubesen do blishniga smanjshuje, in vse storiti, kar ljubesen do blishniga ohrani.

Kedaj je mir golúfen?

Takrat, kader zhlovek svojimu poshele-nju in svojimu nagnjenju pervoli, in svojo vest tako sadushi, de v' nji nobeniga veselja ne zhuti.

Kaj se pravi savoljo pravize preganjan biti?

To se pravi: savoljo Boga, savoljo nje-

govih svetih refniz, ali savoljo bogabojezhiga shivljenja kake sopernosti prestat.

Od dobrih dél in njih saflushenja.

Kaj je dóbro délo kristjana?

Je tako djanje, ktero je Bogu prijetno, in ktero zhloveku v' svelizhanje flushi.

Ali so dóbre déla k' svelizhanju potrebne?

Potrebne so: 1.) sató, ker je zhlovek she sa téga voljo stvarjen, de bi s' dobrimi déli Bogú flushil, in se sh' njimi nebes vredniga storil.

2.) Ker je vera bres dobrih dél ravno tako mertva, kakor truplo bres dushe.

Samore zhlovek is svoje lastne mozhi dobre déla délati?

Dobrih dél, kakorshne so k' svelizhanju potrebne, in per Bogu saflushenja vredne, zhlovek is svoje lastne mozhi ne more délati, temuzh le s' gnado boshjo.

Kakó se morejo dobre déla opravljati?

1.) V' stanu gnade boshje, 2.) radovoljno, 3.) ne is sgoli natornih in nezhimernih nagibkov, postavim, ne savoljo zhloveshke hvale ali savoljo kakiga zhasniga dobizhka, ampak le savoljo Boga.

Ktere so nar imenitniſhi dobre déla?

Nar imenitniſhi dobre déla ſo: molitev, poſt in ubogajme dajati.

Kaj ſapopade v' ſebi molitev?

Molitev v' ſebi ſapopade vſe bogabojezhe premiſhljevanje, vſak dober ſklep, vſako lepo djanje, ki je Bogu k' zhaſti, in s' beſedo vſe, kar ſe ſavoljo Boga ſtori.

Kaj ſapopade v' ſebi poſt?

Poſt ne ſapopade le ſamo téga, de ſi zhlovek po ſapovedi katoliſhke zerkve ob ſapovedanih poſtnih dnéh v' jedi in pijázhi kaj perterga, temuzh ſapopade vſe, kar zhlovek ſvojimu poſhelenju naſproti ſtori. Poſt je, zhe zhlovek ſvoje hudo nagnjenje kroti, ſvoje pozhutke ſatira, ſi marſikako poſvetno dopuſheno veſelje odrezhe, in druge take ſpokorne déla dopernaſha.

Kaj je ubogajmé dajati?

Vſaka dobrota, ktera ſe bliſhnimu ali na truplu ali na duſhi ſkaſhe.

Ali je ubogajme dajati ſapovédano, ali je le ſvetovano?

Ubogajmé dajati je ſapovedano, torej dolſhnoſt:

1.) Ker nam to Bog ſhe v' ſtarim in tudi v' novim teſtamentu veléva, „Sin, ne od tegni mu darú, in ne odverni ſvojih ozhi od ubosiga; ne ſanizhuj lazhniga, in ne raſſhali ubosiga v' njegovi potrebi; ne ſhali revniga ſerza, in potrebnimu ne odlaſhaj darú dati.“ „Dajte ubogajmé od tiſtiga, kar imate.“

2.) Ker smo blishniga tako kakor sami sé ljubiti dolshni, ljubesen pa se more v' djanji skaszi.

3.) Ker Kristuf tistim, kateri ubogajmé ne dajejo, vezhno gorje shuga rekozh: „Poberite se prekléti v' vezhni ogenj, kateri je hudizhu in njegovim angelam perpravljen. Sakaj sim bil lazhen, in me niste nalitili; sim bil shejin, in me niste napojili; sim bil ptuj, in me niste pod strého vseli; sim bil nag, in me niste oblekli, i. t. d.

4.) Is hvaleshnosti do Boga, ktero nar bolj f' tém skashemo, zhe smo tako, kakor je on nam dober, tudi mi drusim njegovim otrokam dobri. Vse, kar revnim storimo, je po besedah Jesufa samiga ravno takó kakor de bi bili njemu storili.

Ali so le bogati ubogajmé dajati dolshni?

Vsak je ubogajmé dajati dolshan, kolikor uterpi.

Ali je ubogajmé dajati zhloveku k' velikimu pridu?

K' velikimu pridu mu je; sakaj zhe ubogajmé daje, sadobi odpuštenje gréhov, gna do boshjo in vezhno shivljenje.

Kakó se more ubogajmé dajati?

Ubogajmé se more dajati: 1.) Is ljubeshni; 2.) od svojiga premoshenja; 3.) s' veseljem, bres godernjanja in ozhitanja; 4.) ne savoljo hvale ali savoljo kakiga drusiga zhasniga do-

bizhka; 5.) po pameti, to je, de je potrebam ubosiga permerjeno.

Ktere so telesne dobre dela?

Té le: 1.) Lazhne nasititi; 2.) shejne na pojiti; 3.) popotne prenozhevati; 4.) nage oblazhiti; 5.) bolnike obiskovati; 6.) jetnike reshiti; 7.) merlizhe pokopavati.

Ali je sadošti, zhe se bolniki le obishejo?

To she ni sadošti, temuzh bolnike je treba tolashiti, in k' voljnimu terpljenju opominjevati, de naj se v' boshjo voljo vdajo, in svoje teshave v' duhu pokore prenasahajo. Per bolnikih se je varovati posvetnih pogovorov in vsiga, kar bolnika od Boga odvrazha.

Ali je merlizhe pokopavati dobro delo?

Dobro delo je, zhe se is prave kerfhanke ljubeshni sgodi.

Kaj more kristjan storiti, kader mertviga k' grobu sprémlja?

More sa njegovo dusho moliti, in sra-ven tudi v' svojo smert in v' nesnano uro mifliti, ktera bo tudi njega is sveta vséla, sato de ga ne bo neperpravljeniga nashla.

Ali je sadošti le sa truplo blishniga skerbéti?

To she ni sadošti, temuzh she bolj kakor sa truplo se more tudi sa njegovo dusho skerbeti.

Ktere so duhovne dela milosti?

1.) Greshnike svariti; 2.) nevédne uzhi-

ti; 3.) jim dober svet dati, kateri dvomijo ali zviblajo; 4.) shalošne trofhtati; 5.) krivizo voljno terpéti; 6.) jim is serza odpustiti, kateri na shalijo; 7.) sa shive in mertve Boga profiti.

Ali je greslnike svariti dobro délo?

To je práv dobro délo, kér se f' tem blishni vezhkrat f' pota pogubljenja na pot svelizhanja perpelje.

Kakó more kristjan svojiga blishniga svariti?

Svariti ga more vselej s' ljubesnijo in krotkostjo, ob pravim zhasu in na pravim kraji, in more tudi po svarjenji sh' njim prijasen biti. Tako je Natan Davida, Elija Judovsko ljudstvo, Janes kerstnik Heroda, f. Shtefan Jude svaril.

Kakó se pa more svarjeni zhlovek sadershati?

Naj ponishno, krotko in poterpeshljivo svarjenje poslusha, in naj ga na-se vsame.

Kader je zhlovek v' kazim zviблу, koga more svéta vprashati?

Vprashati more pametniga, modriga in brumniga zhloveka, ne pa perlisnjenja, kateri tako govori, kakor vidi, de zhlovek rad ima.

Kakó moremo shalošne tolashiti?

Jih moremo vselej s' ljubesnjivo besedo in f' kerstianskimi resnizami, ne pa s' nezhi-mernimi, posvetnimi rezhmi in f' prasnim upanjem tolashiti, in jim pomagati, zhe njih

shalost is pomankanja isvira. Opominjati jih je tréba, de naj se v' boshjo voljo vdajo, bres ktere se nizh ne sгоди, in bres ktere she las s' nashe glave ne pade. Spomniti jih je, kaj je Jesus, nedolshno jagnje, terpel, in de naj torej tudi oni s' voljo terpe, ker so gréshniki, in de naj pomislijo, de jih bo terpljenje v' nebeshko veselje perpeljalo.

Kakó se more shalostni zhlovek sam tolashiti?

- 1.) S' molitvijo.
- 2.) Naj se spomni, de je Bog per njem, in de vse dobro vé, kako se mu godi.
- 3.) Ne smé na zhasne rezhi, na zhasno terpljenje tolikanj gledati, in naj misli, de terpljenje ni ravno tako hudo, kakor si ga lastna ljubesen misli.
- 4.) More premisliti, de vse zhasne teshave in nadloge le nékaj zhasa terpé, in de se vse zhasno terpljenje brumnih v' nebesih v' veselje spreoberne.

5.) Zhe si je zhlovek svoje shalosti sam kriv, naj jo nosi v' duhu pokore, in naj se v' prihodno váruje tazih rezhi, ktere shalost pernesó.

Ali kdor krivizo s' voljo terpi, svojimu blishnimu milost skashe?

Skashe mu jo, ker ga jese in vezh gréhov obvaruje, kar bi se ne sgodilo, ko bi godernjal, se jesil, hudo s' hudim povrazheval, in ga toshil.

Kedaj kristjan šesto duhovno delo usmiljenja svojimu blishnimu skashe?

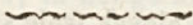
Zhe mu, kader ga rasshali, is serza odpusti, mu dobro stori, sa-nj moli, in si vse persadéne, de si ga spet v' priyatla spreoberne.

Kaj jim je pa storiti, kteri blishnimu nobeniga do sdaj imenovaniga dobriga dela skasati ne morejo?

Taki naj pa sa svojiga blishniga, posebno pa sa terdovratne greshnike molijo, ker jim Bog vse to lahko dodeli, kar bi jim oni radi storili. Tako je Abraham profil sa Sodomljane, Mojsef sa Israelce.

Ali smo le sa shive moliti dolshni?

Ne le sa shive, ampak tudi sa mertve, ki so morebiti v' vizah. She v starim testamentu se bere, de je Juda Makabej v' Jerusalemu denárjev poslal, de so se daritve sa mertve opravljale.

Od evangeljskih svétov.

Kaj so evangeljski svétje?

So take dobre déla, ktere same na sebi k' svelizhanju niso potrebne, ktere so pa le vender od Jesusa Kristusa ljudém po samim svétovane, pa ne sapovédane.

Zhimú pa so evangelijski svétje?

De zhlovek loshej bolj popolnoma shivi, in se svelizhanja vredniga stori.

Kteri so evangelijski svétje?

Leti trijé: 1.) Radovoljno uboshtvo; 2.) vedno devishtvo; 3.) vedna pokorshina pod kakim duhovnim poglavarjem.

Per kteri perloshnosti je Kristus od radovoljniga uboshtva govoril?

Takrat, ko ga je mladénizh vprashal, kaj de naj stori, de bo nebeshko kraljestvo dose- gel; in Jesus mu je odgovoril: „Ako hozhesh popolnoma biti, pojdi, prodaj, kar imash, in daj ubogim, in bosh shaz v' nebesih imel, in potlej pridi, ter hódi sa menoj.“

Ali je vedno devishtvo Bogú vshézh?

Vshézh mu je, ker jih Jesus hvali, kteri savoljo nebeshkiga kraljestva v' devishkim stanu ostanejo.

Kaj je vedno devishtvo?

Je radovoljno Bogú storjena oblúba vedno zhisto shiveti, in v' sakonski stan nikoli ne stopiti sató, de se bolj popolnoma, bolj svetó na dushi in na telesu shivi.

Kaj je mati katolishka zerkev od devishkiga stanú vselej mislila?

Mati katolishka zerkev je devishki stan vselej bolj shlahten kakor sakonski stan ime- la; pa sató je vender sakonski stan zhasila.

Kakoshni morejo taki biti, kteri hozhe- jo v' vednim devishtvu ostati?

Morejo: 1.) Darú zhistosti Boga profiti.

2.) Morejo ponishni in framoshljivi v' besedah in v' vřim svojim djanji biti.

3.) Se bres potrebe v' drushino drusiga spola ne podajati, in Marijo devizo pořnemat, ktera se je lhe zlo angelja uřrařhila.

4.) Samoto in molzhezhořt ljubiti.

5.) Delavno in spokorno shiveti.

6.) Svoje truplo v' zhařti imeti, in se ponishno nositi.

7.) Ne smejo sheleti, de bi jih drugi vidili, in de bi drusimu spolu dopadli.

8.) Morejo v' jedi in pijazhi smerni biti.

Sakaj je devizam ponishnořt potrebna?

Sató, ker je ponishnořt korenina vřih zhednořt, in ker ravno sató Bogu bolj dopade ponishna shena, kakor pa prevsetna deviza.

Kaj je vedna pokorřhina pod kakim duhovnim poglavarjem?

To, kader se kdo svoji volji popolnoma odpové, in se savoljo Boga, to je, de bi bolj popolnoma bil, kakimu duhovnimu poglavarju podvershe, in njegovo povelje ř' ponishnim ferzam řpolnuje. Leta evangeljski řvet řvi ti řti na - se řsamejo, kteri v' kak klořhterřk řlan řlopijo.

Kaj je řploh miřliti od evangeljskih řvetov?

To je miřliti, de řo evangeljski řvetje prav dobri, de kriřtjanu, kteri se jih řveřto poprime, veliko k' řvelizhanju pomagajo, ker ga k' vezhi řpopolnamařli napeljujejo, in ga v'

skufnjavah mozhnejšiga, in v boshjih ozheh bolj prijetniga in vezhi plazhila vredniga dé-lajo.

Od štirih poslednjih rezhi.

Ktere so štiri poslednje rezhi?

Stiri poslednje rezhi so: smert, sodba, pekel in nebela.

O d s m e r t i.

Kaj je smert?

Smert je lozhitev dushe od telésa.

Ali morejo vsi ljudje umreti?

Vsi morejo umreti.

Ali bo tudi dusha umerla?

Dusha ne bo nikoli umerla, ker je duh.

Od kod pride, da vsi ljudje umréti morejo?

De vsi ljudje umreti morejo, pride od poerbaniga gréha. Ko bi Adam ne bil grešil, bi bili tudi na telesu neumerjzhi ostali.

Ali vémo, kedaj in kako bomo umerli?

Téga ne vémo, to le sam Bog vé.

Kaj naj to uzhi, ko ne vémo, kedaj in kako bomo umerli?

To najuzhi, de naj se vsak k' smerti fkerbno in vedno perpravljja, ker bo vsak le enkrat umerl; zhe frezhno umerje bo sa vselej frézhén, in zhe nefrezhno umerje, bo tudi vékomaj nefrézhén ostal.

Kako se more zhlovek k' smerti perpravljati?

Tako: 1.) Ker vémo, de naj bo smert od svetá odlozhila; se moremo shé pred v' shivljenji vezhkrat v' duhu od svetá odlozhiti.

2.) Ker vémo, de se bomo ob smerti od svojiga teléfa lozhili; mu ne smemo vsiga pervoliti, kar posheli, in mu prevezh strézhi, de nam ne bo na sadnje lozhitev od njega preteshka.

3.) Ker vémo, de naj bo smert od nashih starshév, od nashe rodovine in shlahte in od vsih nashih priyatlov in snanzov lozhila; se na nje prevezh navesovati ne smémo, ljubesen do njih naj ne bo vezhi, kaktor ljubesen voljo boshjo spolniti.

4.) Ker se po smerti ni vezh mozh spreoberniti in spokoriti, in ker po besedah s. písma drevo tako obleshi, kaktor pade: si persadévajmo, de naj smert v' gréhih ne dobi; satoréj nikár pokore ne odlashajmo, in shivimo takó, de naj smert, naj pride, kader hozhe, nikoli neperpravljjenih ne najde.

5.) Bodimo védno ravno takó v' shivljenji, kaktor ob smerti v' boshjo voljo vdani, in daj-

mo ſ' smertjo Bogú radovoljno sadnji dar, kteriga od nas imeti hozhe savoljo nashih gréhov.

Ali je prav odlašati do sadnje bolesni perpravo k' smerti?

Ni prav: 1.) ker zhaſ bolesni savoljo telesnih slabost in smote zhaſnih ſkerbi ni perpraven se k' smerti prav perpravljati.

2.) Ker je zhaſ bolesni vezhkrat prekratek, de bi velik greſhnik samogel vse poravnati, in se po reſnizhnim ſpreobernjenji s' Bogam ſpraviti.

3.) Ker ne vémo, kakó bomo umerli, ali nanaglima bres vse bolesni, ali po dolgi bolesni.

Kakoshna je smert pravizhnih?

Smert pravizhnih je ſreznha, in pravizhni je veſél, ker takrat ſapuſti dolino ſols, in je v' nebefa vsét; ker sgubi zhaſno premoſhenje, pa nebeſhke dobrote doſeſhe; ker ſe ſzer od ozheta, od matere, od bratov, od ſéſter in od prijatlov lozhi, to de nameſti njih nebeſhkiga Ozheta, Jeſufa Kriſtufa, ſ. Duha dobi, in pride is druſhine greſhnikov v' druſhino ſvetnikov in ſvetniz. Sa - nj je smert konez terpljenja in ſazhetek vezhniga veſelja, konez ſkuſhnjáv in pregreſhnih nevarnoſt, in ſazhetik vezhniga mirú in prave zhiſte boſhje ljubeshni.

Kakoshna je smert greſhnikov?

Smert greſhnikov je ſilno ſtraſhna.

Sakaj je smert greſhnika ſtraſhna?

Smert greſhnika je ſtraſhna, 1.) ker mu

vezhi dél neprevidama pride, in ga nepravljéniga najde.

2.) Je strašna, ker popréd v' sdravji nikoli va - njo ni mislil; in zhe mu je tudi vzhafi v' misel prišla, si jo je bersh spet is glave isbil.

3.) Je strašna, ker vidi, de se od svetá lozhiti more, kteriga je tolikanj ljubil; od svojiga blagá, na ktero se je tolikanj sanafhal, in ga f' toliko fkerbjó na kup spravljal; od prijatlov in snanzov, kterih ga nobeden pred sodni stol boshji ne sprémi, in mu nizh pomagati ne more.

4.) Je strašna, ker mu vešt toliko shtevilo strašnih grehov ozhita, in kervé, de ga po smerti drusiga ne zhaka, kakor vezhno pogubljenje.

Ali se ne samore gresnik ob zha ja smer ti resnizhno spreoberniti?

Bogu je vse mogozhe, on ga samore naglo spreoberniti, kakor se je s' desnim rasbojnikam sgodilo; ali to bi bila posebno velika gnada, na ktero se nehvaleshni gresnik ne smé sanafhati.

O d f o d b e.

Kaj nam je od sodbe véditi?

To, de bo Jesuť dušho vsaziga zhloveka prezej po smerti vsako posebej, konez svetá pa vsih ljudi dušho in teló sodil.

*Po katerih rezhéh bo Jezus vsazigã zhlo-
veka sodil?*

Jezus bo vsaziga zhloveka po vsih njego-
vih mislih, sheljah, besedah in po vsm nje-
govim djanji in nehánji sodil, in vsakimu, ka-
kor si bo saflushil, ali plazhilo ali shtrafnigo
odlozhil.

Kaj nas misel v' posebno sodbo uzhi?

Uzhi nas: 1.) de si persadevajmo lepo,
po Kristusovih naukih shivéti, ker nas bo Kri-
stus po njih in svojih svetih sapovedih sodil.

2.) De se takrat, kader nas ljudjé po kri-
vim sodijo, ali kader se nam tukaj na svetu
hudo godi, s' tém tolashimo, de se bo per
boshji sodbi praviza skasala, in de nam bo
tamkej v' trezhni vezhnosti vse terpljenje v'
veselje saleгло.

*Kam je dusha per posebni sodbi obso-
jena?*

Kamor je saflushila, ali v' vize, ali v'
pekel, ali pa v' nebefa.

O d v i z.

Kaj so vize?

Vize se imenujejo tisti kraj, kjer dushe
zhafne shtrafnige sa svoje grehe terpé, katerih
se v' shivljenji she niso sadošti spokorile.

Hakóshne shtrafnige terpe dushe v' vizah?

Dushe v' vizah posebno sató veliko terpé,
ker Boga gledati in vékomaj vshivati vse hre-

pené, in ga le vender ne morejo; sraven téga imajo pa tudi she veliko drusiga terpljenja, ki jim ga je boshja praviza perfodila.

Ali se more kaj dusham v' vizah pomagati?

Pomaga se jim, in szer: 1.) s' daritvijo f. mafhe, 2.) s' molitvijo, 3.) s' drusimi dobrimi déli.

Ali smo dolshni dusham v' vizah pomagati?

Dolshni smo sploh všim dusham v' vizah pomagati she is ljubeshni, po kteri smo sh' njimi sklenjeni; posebno pa smo to svojim staršem, bratam in sestram, prijatlam in dobrotnikom is hvaleshnosti storiti dolshni.

Doklej ostanejo dushe mertvih v' vizah?

Téga vediti ne moremo; toliko se lahko rezhe, de dushe so ali dalje ali mánj zhafa v' vizah, kakor so Boga ali bolj ali manj rasshalile, kakor so ali vezh ali manj v' shivljenji pokore storile, in kakor jim verni kristjani na semlji ali bolj ali manj k' pomozhi pridejo.

Ali dushe v' vizah voljno terpé?

Dushe v' vizah so volji boshji vse vdane, in voljno terpé, ker sposnajo, de je po pravizi, de so pokorjenja vredne in potrebne.

Kaj naj se is premishljevanja in terpljenja v' vizah uzhimo?

De se moremo vsaziga she tako majhniga gréha varovati, ker ga praviza boshja shtrafati more, in zhe smo ga storili, ga na tém

svetu shtrafujmo, de ne bomo v' vizah terpéli, in obližja boshjiga gledati sadershevani.

Sakaj bo Bog konez svetá vse ljudi jhe enkrat sodil?

Sató 1.) de bo dušha s' svojim telesam sojena, in plazhilo ali shtrafnigo sh' njim pre-jela, ker je s' telesam vred dobro ali hudo de-lala.

2.) De se bo boshja praviza, modrost in pre-vidnost pred vsimi ljudmi ozhitno pokasala, de bo vsak po svojih délih plazhilo ali shtrafnigo prejel.

3.) De bodo pravizhni ozhitno od hudobnih lozheni, kterih svét vezhkrat ni posnal, in ktere je dostokrat tudi savoljo njih brumnosti she savidil, sovrashil in preganjal.

Ati je snano, kedaj bo sodni dan?

To nikomur ni snano, le sam Bog to vé.

Koliko zhasa bo telo s' dušho sklenjeno?

Vezhno bo sklenjeno ostalo, ker bo sh' njo vred vezhno frezhno ali pa nefrezhno.

Kaj naj to uzhi?

Naj uzhi, de ne smemo teleša gréshno ljubiti, ampak ga pokoriti, in njegove hude sheljé premagovati, de bo dušhi pokorno, dušha pa Bogu.

Kako bo Jesus sodbo sklenil?

Isvoljenim, ki bodo na njegovi desnizi bo rekel: „Pridite, vi poshegnani mojiga Ozheta! posedite kraljestvo, ktero vam je perpravljeno od sazhetka sveta.” In pogubljenim na njegovi levizi bo djal: „Poberite se od mene, vi

prekleti, v' vezhniogenj, kateri je hudizhu in njegovim angelam perpravljen.

Kaj nas to uzhi?

Nas uzhi in opominja, si na vso mozh persadevati s' pomozhjo gnade boshje ne le pred ljudmi, ampak tudi pred Bogom nedolshnost ohraniti, po storjenim gréhu pravo pokoro delati, in po Jesusu stanovitno shiveti.

O d p e k l a.

Kaj je pekel?

Pekel je kraj, kjer pogubljeni vezhne shtrafnige terpé.

Kakoshne so peklenške shtrafnige?

1.) Pogubljeni so spred boshjiga oblizhja vékomaj pahnjeni.

2.) Bodo v' vezhnim ognji goréli, v' grosno temo bodo pahnjeni, kjer bo tuljenje in shkripanje s' sobmi.

3.) Huda vest jih bo neprenéchama pekla, ker bodo pomnili védno vse svoje hudobije, in bodo sposnali, de so samite nesfrezhe krivi.

4.) Bodo v' drushbi vsih hudizhev in hudobnih duhóv nar strahnejshi terpljenje na dúshi in na telesu imeli bres upanja, de bi jim to njih terpljenje kedaj smanjshano bilo, ali de bi kedaj ish njega résheni bili.

Kaj naj premišljevanje peklenškiga terpljenja per nas opravi?

Letó premišljevanje naj nas opomni, kako strašno je pasti v' roke pravizhniga Boga, in kako škernbno naj se gréha varujemo, in si persadevamo, de bi se tukaj spokorili, in rasshaljeni pravizi boshji sadoštili.

O d n e b é f.

Kaj so nebesa?

Nebesa so tišti frezhni kraj svetnikov, kjer se Bog svojim flushabnikom od oblizhja do oblizhja rasodéva, in kjer je on sam njih nekonzhno plazhilo.

Ali je nebeshko veselje veliko?

Nebeshko veselje je neisrezhenó veliko.

Kakoshno je nebeshko veselje?

1.) Isvoljeni boshji bodo Boga od oblizhja do oblizhja, kakor je sam na sebi, vekomaj gledali, ga ljubili in vshivali.

2.) Bodo vse, kar si je mogozhe dobriga misliti ali sheleti, na telefonu in na dushi vekomaj imeli, in nobeniga tudi nar manjšhiga slega ne bodo imeli ne na dushi, ne na telefonu.

3.) Dobra in pokojna vest jim bo délala neisrezhenó veselje, ker bodo pomnili vse, kar so na semlji dobriga storili.

4.) Bodo v' družini isvoljenih svetnikov, angelov in tudi svojih, ki so v' gnadi boshji umerli.

Ali so kaki raslozhki v' nebeskim veselji?

So, sakaj kdor je vezh dobriga storil, bo tudi vezhi plazhilo v' nebesih prejel.

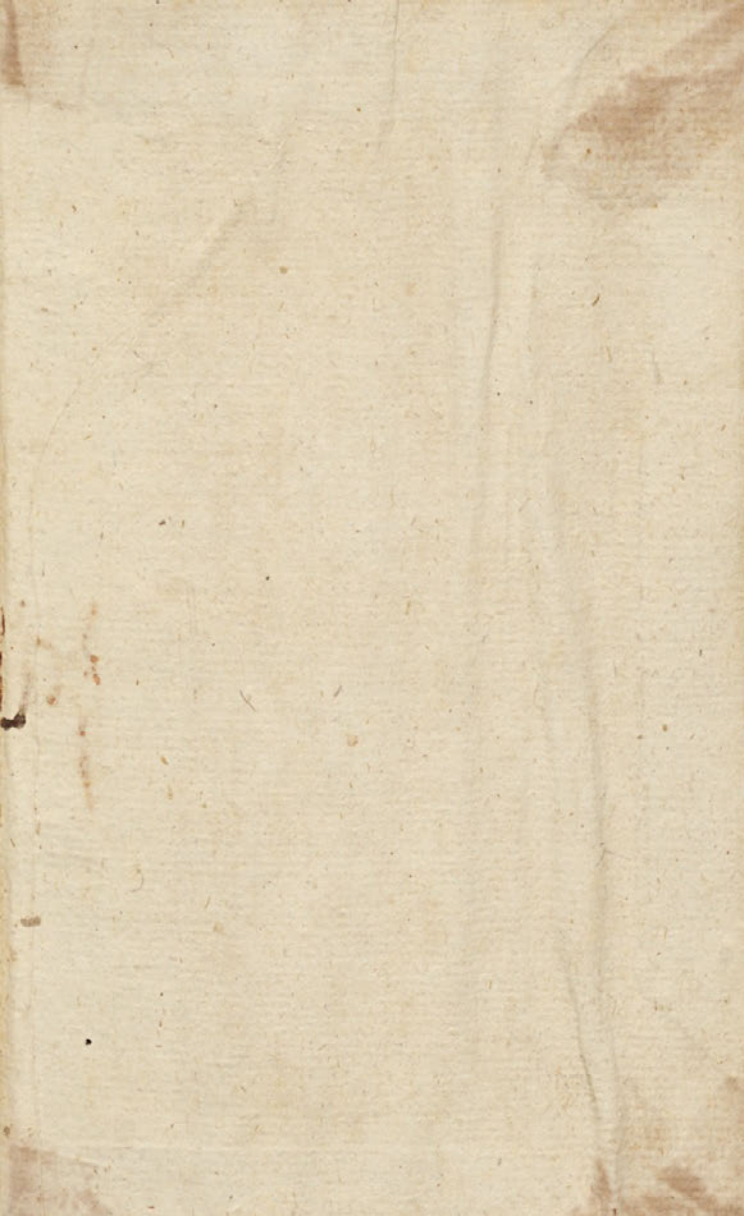
Kaj se is premijhljevanja nebeshkiga veselja uzhimo?

1.) Se uzhimo, de naj vse krishe in teshave, ktere naf na svetu sadénejo, poterpeshljivo prenashamo, ker niso vse nizh proti veselju, ktero je isvoljenim v' nebesih perpravljeno.

2.) De se vse zhasno veselje s' nebeskim veseljem permeriti ne more.

3.) De stanovitno dobro déljajmo, zhe naf tudi she tako teshko stane.

Slovanska knjižnica

6K RA

B 154 a

90161040632

COBISS ®

Mestna knjižnica Ljubljana